

สรุปบทเรียนจากการดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อน
กรอบป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรม
ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ (6 พื้นที่)

โดย

นายศุภชัย ไตรไทยธีระ

เสนอ

สำนักงานกิจการยุติธรรม

สรุปบทเรียนนี้เป็นการรายงานผลการดำเนินโครงการจ้างเหมาบริการผู้เชี่ยวชาญ
สรุปบทเรียนจากการดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อน
กรอบป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรม
ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ (6 พื้นที่)
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

คำนำ

การสรุปบทเรียนนี้จัดทำขึ้น เพื่อสรุปบทเรียนและรูปแบบ (Crime Prevention Model) จากการดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนกรอบป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ (6 พื้นที่) ได้แก่ 1) จังหวัดสมุทรปราการ 2) จังหวัดสุราษฎร์ธานี 3) จังหวัดขอนแก่น 4) จังหวัดเชียงใหม่ 5) จังหวัดระยอง 6) จังหวัดอุบลราชธานี ตามกรอบการป้องกันอาชญากรรม 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสภาพแวดล้อม 2) ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน 3) ด้านการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ 4) ด้านเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำผิด 5) ด้านการลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ 6) ด้านการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร นอกจากนี้ยังจัดทำรูปแบบกลาง (Crime Prevention Model Guideline) และจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan on Crime Prevention) พร้อมข้อเสนอโครงการ/กิจกรรม ที่เหมาะสมในการป้องกันอาชญากรรม เพื่อให้พื้นที่ต่างๆ ในประเทศไทย นำไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมและตามบริบทของพื้นที่ โดยนำแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาวิเคราะห์เพื่อสรุปบทเรียนและรูปแบบ จัดทำรูปแบบกลาง แผนปฏิบัติการ และข้อเสนอโครงการ/กิจกรรมที่เหมาะสม

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสรุปบทเรียนนี้จะเป็นคู่มือที่ได้รับการพัฒนาจากการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่สู่การจัดทำรูปแบบกลาง แผนปฏิบัติการ และข้อเสนอโครงการ/กิจกรรม ที่พื้นที่ต่างๆ ในประเทศไทยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมและตามบริบทของพื้นที่ เพื่อสามารถป้องกันอาชญากรรมในประเทศไทยได้อย่างแท้จริงต่อไป

คณะผู้จัดทำ

บทที่ 1

ที่มาและความสำคัญ

ที่มาและความสำคัญ

ตามที่คณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบกรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2560 สำนักงานกิจการยุติธรรม ได้ดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนกรอบแนวทางดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 สำนักงานกิจการยุติธรรม ได้ดำเนินโครงการขับเคลื่อนมาตรการด้านการป้องกันอาชญากรรม ตามมติคณะรัฐมนตรี (ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน) และได้กำหนดจัดกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนกรอบป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ (6 พื้นที่) มีวัตถุประสงค์เพื่อขับเคลื่อนแนวทางตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง กรอบแนวทาง ในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ สร้างความร่วมมือและส่งเสริมการบูรณาการระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในพื้นที่ให้เป็นภาคีร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในระยะยาว ผ่านการ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในพื้นที่ต่างๆ รวม 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดระยอง และจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งในการประชุมเชิงปฏิบัติการดังกล่าวได้รับเกียรติจากวิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดกระบวนการกลุ่ม ทำหน้าที่ระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์อาชญากรรมในพื้นที่ เทคนิคการป้องกันอาชญากรรมอย่างมีส่วนร่วมในพื้นที่ และจัดทำแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน ภายใต้กรอบแนวทางป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ 6 ด้าน โดยได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ดังนั้น เพื่อเป็นการนำข้อมูลสถานการณ์อาชญากรรมและแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่มาประมวลผลสรุปทบทวน เพื่อจัดทำรูปแบบ (Crime Prevention Model) 6 พื้นที่ จัดทำรูปแบบกลาง (Crime Prevention Model Guideline) และแผนปฏิบัติการ (Action Plan on Crime Prevention) พร้อมข้อเสนอโครงการ/กิจกรรม ให้พื้นที่ต่างๆ ในประเทศไทยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมและตามบริบทของพื้นที่ จึงมีได้ดำเนินการสรุปทบทวนจากการดำเนินกิจกรรม เพื่อขับเคลื่อนกรอบป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ (6 พื้นที่) นี้ขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดทำสรุปทบทวนและรูปแบบ (Crime Prevention Model) จากการดำเนินกิจกรรม เพื่อขับเคลื่อนกรอบป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ (6 พื้นที่) ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดระยอง และจังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อจัดทำรูปแบบกลาง (Crime Prevention Model Guideline) ให้พื้นที่ต่างๆ ในประเทศไทย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ดำเนินการป้องกันอาชญากรรมตามความเหมาะสมและตามบริบทของพื้นที่
3. เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan on Crime Prevention) พร้อมข้อเสนอโครงการ/กิจกรรมที่เหมาะสมในการป้องกันอาชญากรรม เพื่อให้พื้นที่ต่างๆ ในประเทศไทยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ ตามความเหมาะสมและตามบริบทของพื้นที่

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ร่วมดำเนินการระดมความคิดเห็นในครั้งนี้มี 6 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดระยอง จังหวัดอุบลราชธานี

โดยเป็นผู้แทนจากทุกภาคส่วนในแต่ละจังหวัด ทั้งผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ผู้แทนหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนภาคเอกชน ผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มเด็กและเยาวชน กลุ่มสตรี กลุ่มผู้สูงอายุ และสื่อมวลชน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Study) โดยการศึกษาจากหนังสือ วารสาร เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศรวมทั้งศึกษาจากงานวิจัย และวิทยานิพนธ์ต่างๆ เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบ แนวทางการดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนการป้องกันอาชญากรรม อย่างเป็นรูปธรรมให้แก่ประชาชน
2. การสรุปบทเรียนจากการดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนกรอบการป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรม ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ (6 พื้นที่)
3. การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการป้องกันอาชญากรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. บทเรียนและรูปแบบ (Crime Prevention Model) จากการดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนกรอบป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ (๖ พื้นที่) ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดระยอง และจังหวัดอุบลราชธานี
2. รูปแบบกลาง (Crime Prevention Model Guideline) ให้พื้นที่ต่างๆ ในประเทศไทย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ดำเนินการป้องกันอาชญากรรมตามความเหมาะสมและตามบริบทของพื้นที่
3. แผนปฏิบัติการ (Action Plan on Crime Prevention) พร้อมข้อเสนอโครงการ/กิจกรรมที่เหมาะสมในการป้องกันอาชญากรรม เพื่อให้พื้นที่ต่างๆ ในประเทศไทยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมและตามบริบทของพื้นที่

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การสรุปทบทเรียนจากการดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนกรอบป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ (6 พื้นที่) ทางผู้จัดทำได้ทำการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสรุปได้ดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีทางอาชญาวิทยา

ในส่วนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายความหมาย ประเภท ของอาชญากรรม และการป้องกันอาชญากรรม (Crime Prevention) เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจในความหมาย และเห็นถึงหลักการการป้องกันอาชญากรรมทั้งในและต่างประเทศ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.1 ความหมายของอาชญากรรม (Crime)

อาชญากรรม (Crime) เป็นภัยร้ายที่อยู่คู่กับทุกสังคม สามารถก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อชีวิต ทรัพย์สิน และความสงบของสังคม อีกทั้งสามารถสร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจได้อย่างมหาศาล นักวิชาการไทยหลายท่านที่ทำงานด้านการศึกษาเกี่ยวกับอาชญากรรม จึงได้ให้ความหมายและคำนิยามของคำว่า “อาชญากรรม” ไว้ดังนี้ ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2551: 3) ได้ให้ความหมายของ “อาชญากรรม” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ว่าเป็นการกระทำทางอาญา ซึ่งคำว่า “อาชญา” นั้น แปลว่าอำนาจหรือโทษ ส่วนคำว่า “กรรม” คือการกระทำของบุคคล สอดคล้องกับ ไทพิศรีนิวัต ภัคติกุล (2548 : 12) ได้กล่าวว่า “อาชญากรรม” หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายอาญา ที่มีบทบัญญัติโทษไว้ว่าเป็นความผิด และมีบทลงโทษ ซึ่งผู้ที่ประกอบอาชญากรรมจะต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในขณะนั้น ส่วน อรรถพร ชูบำรุง (2532, น.4) ให้ความหมายของอาชญากรรมไว้ดังนี้ “พฤติกรรมที่มีผลให้บุคคลและสังคมได้รับอันตรายทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สิน” โดยผู้ประพฤติเช่นนั้นจำเป็นต้องได้รับการลงโทษ โดยฝ่ายที่มีอำนาจตามกฎหมาย

ในขณะเดียวกันนักวิชาการต่างประเทศที่ทำการศึกษาในประเด็นเดียวกันได้ให้นิยามความหมายของ “อาชญากรรม” ไว้ที่น่าสนใจ เช่น Tappan (1960 : 7) ได้ให้ความหมายว่า “อาชญากรรม” คือ การกระทำที่มีเจตนาละเมิดต่อกฎหมายอาญา หรือมีเจตนาละเว้นไม่กระทำในสิ่งที่กฎหมายอาญาบังคับให้กระทำ โดยไม่มีข้อแก้ตัวที่สมเหตุสมผล รัฐต้องดำเนินการลงโทษตามความผิดลักษณะอุกฉกรรจ์ หรือความผิดลหุโทษ ซึ่งงานศึกษาของพัฒนากร สูงนารถ (2551) ได้สำรวจการให้ความหมายอาชญากรรมของนักวิชาการต่างประเทศไว้ดังนี้

(1) เวตเตอร์และซิลเวอร์แมน Vatter & Silverman ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับคำว่า “อาชญากรรม” ว่าหมายถึงพฤติกรรมที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์หรือเชื่อมโยงกับสิ่งอื่นๆ อีกหลายสิ่ง เป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากแนวประพฤติดั้งเดิมของสังคมโดยรวม ซึ่งแนวประพฤติดังกล่าวเป็นกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนดขึ้นเพื่อให้มีส่วนร่วมในสังคมอยู่ในกรอบที่สังคมเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม หากใครประพฤติดเบี่ยงเบนออกไปจากกรอบดังกล่าว สังคมก็จะมองเห็นและแสดงปฏิกิริยาตอบโต้ออกไป ดังนั้นการพิจารณาว่าอาชญากรรมเป็นการละเมิดกฎหมายเพียงอย่างเดียว ย่อมไม่ถูกต้องนัก เพราะนักกฎหมายอาจเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา สถานที่และสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้เสมอ

(2) นักสังคมวิทยาชื่อ ฮาร์เจน C.A. Harjen, 1974 ได้กล่าวไว้ว่า “อาชญากรรมไม่ใช่สิ่งที่เราจะทำความเข้าใจลักษณะเดียวกันได้โดยง่ายเหมือนกับเรามองเห็นว่าจะอะไรเป็นต้นไม้ อะไรเป็นโต๊ะ เพราะว่าอาชญากรรมเป็นแนวคิดอย่างหนึ่งที่มีความเป็นนามธรรมสูงหรือเป็นมโนภาพที่ถูกสร้างขึ้นมาจากสมาชิกในสังคม อาชญากรรมมิใช่เป็นส่วนหนึ่งในความเป็นจริงที่เราประสบอยู่ แต่เป็นเรื่องของการแปลความหมายอย่างหนึ่งในหลาย ๆ อย่างที่เป็นไปได้ จากปรากฏการณ์หรือประสบการณ์ที่เป็นจริง ดังนั้นอาชญากรรมจึงเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจหรือการเลือกของแต่ละสังคมว่าสมควรกำหนดให้การกระทำอย่างไรเป็นอาชญากรรม”

จากการทบทวนนิยามความหมายของอาชญากรรม (Crime) ในงานศึกษาทั้งในและต่างประเทศพบว่ามีความสอดคล้องกันในการให้ความหมายของอาชญากรรมว่าเป็นพฤติกรรมที่ขัดต่อบัญญัติของสังคม ฝ่าฝืนกฎหมายอาญาและต้องได้รับบทลงโทษตามกฎหมาย ในขณะที่เดียวกันกลับพบว่า ความหมายของอาชญากรรมก็ไม่ได้มีความหยุดนิ่งตายตัวหากแต่แปรเปลี่ยนไปตามการตัดสินใจเลือกหรือกำหนดของคนในสังคมใดสังคมหนึ่งว่าพฤติกรรมใดถือเป็นอาชญากรรมและพฤติกรรมอย่างไรไม่ใช่ออาชญากรรม กล่าวโดยสรุปอาชญากรรมนั้นเกี่ยวข้องกับปัจจัยหลัก 2 ประการ คือ **ปัจจัยทางกฎหมาย** และ **ปัจจัยทางสังคมวิทยา**

โดยปัจจัยทางกฎหมายนั้น ควรมีการกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจนเพื่อป้องกันมิให้บุคคลกระทำความผิด

ส่วนปัจจัยทางสังคมวิทยานั้น ถือเป็นการควบคุมพฤติกรรมของบุคคลมิให้กระทำความผิดบรรทัดฐานของสังคมที่กำหนดไว้

2.1.2 ประเภทของอาชญากรรม

การจำแนกประเภทของอาชญากรรมสามารถกระทำได้หลายวิธี เนื่องจากอาชญากรรมแต่ละแบบจะมีตัวชี้วัดความรุนแรงแตกต่างกันออกไป ซึ่งจากการทบทวนเอกสารผู้ศึกษาสามารถสรุปประเภทของอาชญากรรมได้ 3 ประเภท คือ

- (1) จำแนกตามความหมายของกฎหมาย
- (2) จำแนกโดยอาศัยแนวทางการจัดทางด้านสังคมวิทยา โดยพิจารณาจากอาชีพ ความคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันของผู้ประกอบอาชญากรรม รวมถึงปฏิกิริยาตอบสนองจากบุคคลภายนอกและจากภายในสังคมนั้นๆ
- (3) จำแนกจากความหนักเบาหรือความรุนแรงของการประกอบอาชญากรรม หรือ การกระทำความผิดเป็นเกณฑ์ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

(1) **จำแนกตามความหมายของกฎหมาย** การจำแนกประเภทของอาชญากรรมตามความหมายของกฎหมายและสังคมวิทยาแบ่งได้ 2 ประเภท คือ อาชญากรรมที่ความผิดเห็นได้ชัดเจนในตัวเอง (Mala in se) เป็นความผิดที่ถือว่าบาปและขัดต่อศีลธรรมของสังคมอย่างร้ายแรง ได้แก่ ความผิดฐานฆ่าคนตาย ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ และอาชญากรรมที่กฎหมายบัญญัติเป็นข้อห้าม (Mala Prohibita) เป็นลักษณะความผิดที่ไม่ได้ขัดต่อศีลธรรม แต่เป็นความผิดที่กฎหมายกำหนดว่าผิด เช่น เล่นการพนัน ค่าประเวณี การฝ่าฝืนกฎจราจรการขับรถเร็วเกินกำหนด เป็นต้น

(2) **จำแนกโดยอาศัยแนวทางการจัดทางด้านสังคมวิทยา** โดยพิจารณาจากอาชีพ ความคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันของผู้ประกอบอาชญากรรม รวมถึงปฏิกิริยาตอบสนองจากบุคคลภายนอกและจากภายในสังคมนั้นๆ ซึ่งคลินาร์และควินนี (อ้างใน อรัญ สุวรรณบุบผา, 2518 น.53-56) ได้จำแนกอาชญากรรมตามตัวชี้วัดนี้ออกเป็น 8 ประเภท มีดังนี้

- (1) อาชญากรรมรุนแรงที่กระทำต่อบุคคล ชั้นอุกฉกรรจ์ (Violent Personal Crime) เช่น การฆาตกรรม การทำร้ายสาหัส ช่มชืดกระทำซ้ำเรา เป็นต้น
- (2) อาชญากรรมที่กระทำต่อทรัพย์สินตามโอกาส (Occasional Property Crime) เช่น การลักทรัพย์ รถยนต์ การลักทรัพย์ในห้างสรรพสินค้า การปลอมแปลงเช็ค การทำลายทรัพย์สินสาธารณะ เป็นต้น
- (3) อาชญากรรมที่เกิดจากงานอาชีพ (Occupation Crime) เช่น การฉ้อโกง ยักยอก ขายสินค้าปลอม เป็นต้น
- (4) อาชญากรรมการเมือง (Political Crime) เช่น การกบฏ การก่อความไม่สงบ การก่อวินาศกรรม การจารกรรมเพื่อล้มล้างรัฐบาล เป็นต้น
- (5) อาชญากรรมที่ทำลายระเบียบของสังคม (Public Order Crime) เช่น การเมาสุราอาละวาด โสเภณี การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด คนจรจัด เป็นต้น
- (6) อาชญากรรมที่ทำตามกันเป็นประเพณีหรือการทำตามกัน (Conventional Crime) เช่น การปล้น บุกรุก ช่องโจร เป็นต้น
- (7) องค์กรอาชญากรรม (Organized Crime) เช่น กลุ่มการพนัน กลุ่มผู้ค้ายาเสพติด กลุ่มโสเภณี มาเฟีย เป็นต้น
- (8) อาชญากรรมที่กระทำเป็นอาชีพ (Professional Crime) เช่น นักต้มตุ๋น การล้วงกระเป๋า มือปิ่น รับจ้าง เป็นต้น
- 9) รวมทั้งนักวิชาการไทยอย่าง ประชัช เปี่ยมสมบูรณ์และคณะ (2531, น. 5-10) ได้แบ่ง อาชญากรรมออกเป็น 5 ประเภท คือ
 - 1) อาชญากรรมปราศจากผู้เสียหาย หมายถึงอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการละเมิด ศีลธรรม จรรยาของบุคคล การกระทำที่เรียกว่าอาชญากรรมปราศจากผู้เสียหายก็เพราะผู้เสียหายและผู้กระทำผิดเป็นคนเดียวกัน เช่น ความผิดเกี่ยวกับการพนัน การค้าประเวณี การทำแท้ง การจำหน่าย สิ่งลามกอนาจาร เป็นต้น
 - 2) อาชญากรรมพื้นฐาน หมายความว่าอาชญากรรมซึ่งเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ร่างกายหรือชีวิตของบุคคลอื่น เช่น ความผิดฐานลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย และฆ่าผู้อื่น เป็นต้น นอกจากนี้อาชญากรรมพื้นฐานยังแยกพิจารณาได้เป็น 2 ชนิด คืออาชญากรรมพื้นฐานที่ไม่ใช้กำลังรุนแรง และอาชญากรรมพื้นฐานใช้ความรุนแรง
 - 3) อาชญากรรมองค์กร หมายความว่า อาชญากรรมซึ่งอาชญากรได้รวมตัวเข้าด้วยกันตามสายการบังคับบัญชาในรูปขององค์กร โดยจัดการวางแผนและดำเนินงานเพื่อไปประกอบธุรกิจผิดกฎหมายต่างๆ เช่น การค้าหญิงโดยบังคับค้าประเวณี การค้าสินค้าหนีภาษี ค่าไม่เถื่อน เป็นต้น
 - 4) อาชญากรรมคอปกขาว หมายถึง อาชญากรรมที่ผู้กระทำผิดเป็นบุคคลที่อยู่ในตำแหน่ง
 - 5) หน้าที่การงาน ราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน และได้ใช้ตำแหน่งหน้าที่ดังกล่าวไปในทางมิชอบ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว เช่น ข้าราชการเรียกรับเงินค่าคอมมิชชั่นจากการประมูลก่อสร้างสถานที่ของทางราชการ เป็นต้น
 - 6) อาชญากรรมพิเศษ หมายความว่า อาชญากรรมที่มีลักษณะแตกต่างไปจากประเภทอาชญากรรมทั้ง 4 ประเภท ได้แก่ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจและพาณิชย์ การก่อการร้ายและอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

(3) จำแนกจากความหนักเบาหรือความรุนแรงของการประกอบอาชญากรรมหรือการกระทำ ความผิดเป็นเกณฑ์วัด ได้แก่ อาชญากรรมที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศชาติหรือต่อชุมชน อาจแยกได้ เป็น ประการแรก อาชญากรรมที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศชาติหรือต่อชุมชน ได้แก่ การปลงพระชนม์ พระมหากษัตริย์และพระราชวงศ์ การฆ่าผู้นำรัฐบาล การปลอมแปลงธนบัตร เงินตรา การขายความลับของ ทางราชการ ประการที่สอง อาชญากรรมที่มีผลร้ายแรงต่อบุพการีหรือผู้ที่มีพระคุณ เช่น การฆ่า บิดา มารดา ภรรยาฆ่าสามี หรือสามีฆ่าภรรยา คนรับใช้ฆ่าเจ้านาย เป็นต้น และอาชญากรรมที่มีผลร้ายแรง ต่อบุคคลทั่วไป และต่อทรัพย์สิน ได้แก่ การฆาตกรรม การข่มขืนกระทำชำเรา การปล้นฆ่าหรือปล้นชิงทรัพย์ เป็นต้น

2.1.3 แนวคิดและทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรม (Crime Prevention Theory)

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการป้องกันอาชญากรรมไว้ว่า การป้องกันอาชญากรรม หมายถึง การกระทำของเอกชนหรือองค์กรทางราชการโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะลดความเสียหายอันเกิดจากการกระทำของผู้ที่ได้รับ ขนานนามว่าเป็นอาชญากรรมตามข้อกำหนดของรัฐ Hughes 2001 (อ้างใน อรรถนพ ชูบำรุง 2555:252)

ก่อนที่ผู้อ่านจะได้ทราบถึงแนวคิดและทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมนั้น ผู้เขียนต้องการให้ข้อมูล และ ทำความเข้าใจกับท่านผู้อ่านว่า “การควบคุมอาชญากรรม” (Crime Control) กับ “การป้องกันอาชญากรรม” (Crime Prevention) มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน กล่าวคือ การควบคุมอาชญากรรมนั้น เป็นมาตรการที่ทางการนำมาจัดการกับอาชญากรรมและอาชญากรหลังจากที่ได้กระทำความผิดไปแล้ว เช่น การจับกุม คမ်းซัง สอบสวน ดำเนินคดี พิเคราะห์พิพากษาความผิด รวมทั้งการบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดแล้วแต่เป็นมาตรการควบคุม อาชญากรรมทั้งสิ้น ในขณะที่ “การป้องกันอาชญากรรม” คือ ความพยายามที่จะขวางกั้นอาชญากรรมก่อน จะมีเหตุการณ์เกิดขึ้น การอบรมให้ความรู้ การตรวจตราของเจ้าหน้าที่รัฐ เป็นต้น

ในปัจจุบัน ทฤษฎีและรูปแบบที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมทั้งในและต่างประเทศนั้นมีหลากหลายแนวทาง แต่แนวคิดและทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับและมีการวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างมาก มีอยู่ 3 แนวคิดสำคัญ คือ (1) ทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Theory)

(2) ทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ (Community Relations Theory)

(3) ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม (Theory of Crime Control Through Environment Design) ซึ่งในปัจจุบันเองทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติของไทยได้ให้ความสำคัญกับทฤษฎีที่มุ่งไปทางงานด้านการป้องกันก่อน เกิดเหตุอาชญากรรม และเน้นการให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน

สำหรับในส่วนนี้ผู้เขียนต้องการนำเสนอข้อมูลการป้องกันอาชญากรรมของทฤษฎี “การป้องกันอาชญากรรม จากสภาพแวดล้อม” Theory of Crime Control Through Environment Design (CPTED) ของ C. Ray Jeffery 1971 และ ทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ (Community Relations Theory) เป็นหลัก ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

(1) “ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม” Theory of Crime Control Through Environment Design (CPTED) ของ C. Ray Jeffery 1971

ในการศึกษาของ C. Ray Jeffery 1971 ได้อธิบายว่า การป้องกันอาชญากรรมสามารถ ทำได้โดยการมุ่งไปที่การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขทั้งในทางกายภาพและสังคมที่เสี่ยงหรือมีโอกาสเอื้อให้เกิดอาชญากรรม การเปลี่ยนแปลง สิ่งเหล่านั้นก็เพื่อไม่ให้เกิดอาชญากรรมขึ้นหรืออีกนัยคือการออกแบบสภาพแวดล้อมให้เกิดความเหมาะสม และมี ประสิทธิภาพเพียงพอที่จะสามารถลดอัตราการเกิดอาชญากรรม

โดย Jeffery เชื่อว่า “อาชญากรรมจะเกิดขึ้นหรือถูกยับยั้งนั้น ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม” ซึ่งแตกต่างจากความเชื่อในอดีตที่ชุมชนเชื่อและให้ความสำคัญกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยงานยุติธรรมเป็นหลักสำคัญในการปราบปรามอาชญากรรมและการจับกุมตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ แต่เนื่องจากปัญหาอาชญากรรมในประเทศมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามจำนวนประชากร จึงทำให้แนวความคิดดังกล่าวมีความจำเป็นที่จะต้องใช้งบประมาณและบุคลากรเป็นจำนวนมาก ดังนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการออกแบบสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสมจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการป้องกันอาชญากรรมและสร้างความปลอดภัยให้กับชุมชน

แนวคิด CPTED นี้ใกล้เคียงกับแนวคิดการเลือกอย่างมีเหตุผล (Rational Choice) โดยเสนอว่าการลดอาชญากรรมต้องดำเนินการผ่านนโยบายที่สามารถหยุดยั้งหรือทำให้การเกิดขึ้นของเหล่าอาชญากรได้ช้าลง หรือไม่ก็หลีกเลี่ยงการตกเป็นเป้าหมายของการก่ออาชญากรรม ซึ่ง Jeffery ได้เสนอแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการป้องกันอาชญากรรมไว้ 3 แนวคิด ได้แก่

1) แนวคิดการควบคุมการเข้าถึงโดยธรรมชาติ (Control Natural Access) คือ การควบคุม การเข้าถึง กล่าวคือ การปฏิเสธการเข้าถึงเป้าหมายของอาชญากรเพื่อสร้างการรับรู้ของความเสี่ยงที่จะกระทำความผิด เช่น การมีพุ่มไม้ ประตู และรั้ว การออกแบบจัดวางวัตถุ สิ่งของให้เสมือนเป็นสิ่งที่กีดขวางเพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นพื้นที่ส่วนบุคคล

2) แนวคิดการเฝ้าระวัง (Provide Natural Surveillance) คือ การจัดวางตำแหน่งของเป้าหมายหรือห้องที่มีกิจกรรมอยู่เสมอๆ ให้สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน เช่น ห้องครัว ห้องพักผ่อน ห้องรับแขก ควรออกแบบให้อยู่ในตำแหน่งที่สามารถจะมองเห็นที่จอดรถ ถนน และพื้นที่สาธารณะได้ เพื่อให้ผู้ที่กำลังจะกระทำความผิดเกิดความรู้สึกหวาดกลัวว่าหากตนกระทำความผิดแล้วจะถูกจับได้

3) แนวคิดการเสริมสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของพื้นที่ หรืออาณาเขต (Foster Territorial Behavior) คือการทำให้พื้นที่หรืออาณาเขตของเราง่ายที่จะจดจำและเฝ้าสังเกตการณ์ การแบ่งเขตพื้นที่เพื่อให้สามารถบอกได้ชัดเจนว่าบริเวณใดเป็นที่สาธารณะหรือที่ส่วนบุคคล การออกแบบอาณาเขต (Territorial) นี้มีกรรมกรควบคุมการเข้าถึงและการเฝ้าระวังเข้าด้วยกัน

จากแนวคิดการออกแบบสิ่งแวดล้อมเพื่อป้องกันอาชญากรรม 3 หลักการ จึงนำมาสู่กลยุทธ์การป้องกันอาชญากรรมอีก 3 กลยุทธ์ ได้แก่

1) กลยุทธ์แบบธรรมชาติ (Natural Strategies) ผลลัพธ์ของความปลอดภัยอยู่ที่การออกแบบโครงสร้างของพื้นที่ กลยุทธ์นี้ราคาถูกและมีต้นทุนต่ำ หมายถึง การออกแบบสภาพแวดล้อมให้สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน

- การออกแบบการมองเห็น (Design Visibility) การออกแบบสภาพแวดล้อมบริเวณบ้านให้สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน เสมือนมีดวงตา (Eye) สำหรับการเฝ้ามองอยู่ตลอดเวลา เช่น ควรออกแบบสภาพแวดล้อมในบริเวณบ้านให้สามารถมองเห็นได้โดยง่าย โดยผู้อยู่อาศัยสามารถมองเห็นบุคคลภายนอกได้อย่างชัดเจน และควรออกแบบให้สภาพแวดล้อมในบริเวณบ้านมีลักษณะที่โปร่งและไม่ลับสายตา กล่าวคือควรให้ผู้ที่อยู่ในบ้านมองเห็นด้านนอกและให้ผู้ที่อยู่ภายนอกสังเกตเห็นภายในบริเวณบ้านได้ง่ายขึ้น อีกทั้งการป้องกันพื้นที่ที่มีปัญหาต่อการมองเห็น (Problematic Spaces) เช่น ลานจอดรถ ห้องโถง จึงต้องเพิ่มการมองเห็นพื้นที่ในบริเวณดังกล่าวโดยออกแบบให้มีลักษณะโปร่ง ไม่ลับสายตา และให้มีแสงส่องสว่างเพียงพอที่ผู้สัญจรผ่านไปมาจะสามารถมองเห็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ได้ หรือการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในบริเวณที่มีปัญหาต่อการมองเห็น

- การออกแบบให้มีแสงไฟส่องสว่างที่เพียงพอ คือ การออกแบบแสงไฟส่องสว่างเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการมองเห็นได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง ซึ่งในทางการป้องกันอาชญากรรม พบว่าแสงไฟที่ส่องสว่างอย่างเพียงพอและเหมาะสมจะส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สินและร่างกายของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ว่าแสงไฟส่องสว่างเป็นปัจจัยสำคัญที่เข้ามามีบทบาทในการลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนลงได้ เพราะในบริเวณที่มีแสงไฟส่องสว่างอย่างเพียงพอและเหมาะสมนั้นอาชญากรรมจะเกิดขึ้นน้อยลง ดังนั้น จึงต้องจัดการแสงสว่างให้ถูกต้องและเหมาะสมโดยแสงสว่างจะต้องมีคุณภาพและมีปริมาณความเข้มข้นของแสงที่พอเหมาะ ไม่ส่องสว่างน้อยเกินไปหรือมากเกินไป

- การติดตั้งป้ายสัญลักษณ์ (Sign and Information) ผลการวิจัยพบว่า การออกแบบป้ายที่ดีและติดตั้งในตำแหน่งที่เหมาะสม จะช่วยให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย รู้สึกได้ถึงความปลอดภัย และสะดวกต่อการมองเห็นทั้งในเวลากลางวันและในเวลากลางคืน เช่น ป้ายบอกทาง (Directional Sign) คือ ป้ายที่ใช้และแนะนำประชาชนในพื้นที่ให้ทราบถึงทิศทางเพื่อให้สามารถเดินทางไปยังสถานที่ที่ต้องการได้อย่างถูกต้อง สะดวกปลอดภัย และรวดเร็ว ป้ายข้อบังคับและเตือน (Regulatory and Warning Sign) คือ ป้ายที่ใช้แนะนำให้ประชาชนทราบถึงกฎ ระเบียบ และข้อห้าม รวมทั้งข้อควรปฏิบัติที่จำเป็นและควรทราบในการใช้พื้นที่ ป้ายสถานที่ คือป้ายที่ใช้แสดงตำแหน่ง ประเภท และชื่อ สถานที่ในหมู่บ้าน สิ่งอำนวยความสะดวก และจุดสำคัญต่างๆ และป้ายสื่อความหมาย (Interpretation Sign) คือ ป้ายที่ใช้บอก แสดงหรืออธิบายข้อมูลและเรื่องราวต่างๆ ให้ประชาชนได้รับรู้และเข้าใจเป็นต้น

- การออกแบบระบบการรักษาความปลอดภัยที่เหมาะสมกับพื้นที่นั้น จะส่งผลกระทบต่อ การตัดสินใจในการลงมือกระทำความผิดของอาชญากร เพราะอาชญากรจะรู้สึกว่าตนเองถูกจ้องมองตลอดเวลา โดยมีวิธีการดังนี้

- ก. จัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเฝ้าตามจุดสำคัญต่างๆ เช่น บริเวณทางเข้าออกของหมู่บ้าน และรวมถึงการออกตรวจตระเวนตรวจพื้นที่ภายในหมู่บ้าน

- ข. จัดให้มีการแลกบัตร ณ บริเวณทางเข้าออกพื้นที่ ซึ่งจะต้องมีความเข้มงวดกวดขันเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดบุคคลอื่นที่ไม่มีสิทธิผ่านเข้าออกในบริเวณของหมู่บ้านหรือชุมชนได้โดยง่าย

- ค. ติดตั้งสัญญาณแจ้งเหตุ และโทรศัพท์ฉุกเฉินในบริเวณสำคัญของบ้านและบริเวณพื้นที่อันตรายของหมู่บ้านหรือชุมชนเพื่อไว้ใช้ติดต่อขอความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นได้อย่างทันท่วงที โดยควรใช้เป็นสัญญาณไซเรน เนื่องจากคนร้ายมักจะกลัวเสียงดัง

- ง. ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) เป็นลักษณะของการติดตั้งเครื่องบันทึกภาพวิดีโอเพื่อตรวจการณ์ตามจุดต่างๆ โดยการทำงานของเครื่องจะส่งสัญญาณภาพเข้าไปที่เครื่องรวมสัญญาณ เพื่อให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยสามารถมองเห็นและทราบความเคลื่อนไหวในบริเวณดังกล่าวได้ตลอดเวลา โดยควรทำการกำหนดลำดับความสำคัญในการแสดงภาพตามจุดต่างๆ อาทิ การติดตั้งบริเวณทางเข้าออกของหมู่บ้าน และบริเวณพื้นที่ที่ต้องการมีระมัดระวังเป็นพิเศษ รวมทั้งการติดตั้งเพื่อแจ้งเตือน สิ่งผิดปกติที่อาจจะเกิดขึ้น เป็นต้น

- จ. ติดตั้งเครื่องดับเพลิง โดยติดตั้งให้กระจายตัวไปยังบริเวณสำคัญต่างๆ ของบ้าน และพื้นที่ของหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ

- จัดทำสัญลักษณ์หรือจดหมายเลขทรัพย์สินสำคัญของหมู่บ้านเพื่อแสดงความเป็นเจ้าของง่าย และสะดวกต่อการติดตามกลับคืน

2) กลยุทธ์แบบการจัดการ (Organized Strategies) พนักงานรักษาความปลอดภัยและตำรวจจะเป็นผู้รับผิดชอบหลัก แม้จะมีความเอาใจจริงเอาใจแต่ก็มีค่าใช้จ่ายที่สูง ซึ่งมีบริเวณพื้นที่อันตรายที่ต้องระมัดระวัง ดังต่อไปนี้

- **เส้นทางเปลี่ยว (Isolated Routes)** คือ เส้นทางหรือถนนเปลี่ยวที่ขาดการสอดส่องดูแลเนื่องจากไม่ค่อยจะมีผู้คนสัญจรผ่านไปมาจึงทำให้ขาดการเฝ้าระวัง ดังนั้น เมื่อในละแวกบ้านของท่านมีเส้นทางดังกล่าวและท่านไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงได้ สิ่งที่จะต้องทำก็คือ “จะต้องจำกัดเส้นทางเปลี่ยวให้ลดน้อยลงให้ได้มากที่สุด โดยออกแบบให้สามารถมองเห็นเส้นทางเปลี่ยวได้อย่างชัดเจน รวมถึงการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) เพื่อเป็นการเพิ่มดวงตาในการเฝ้าระวัง ควรทำการสำรวจบริเวณสองข้างทางของเส้นทางเปลี่ยว ซึ่งหากพบว่ามีพื้นที่รกร้างว่างเปล่าหรือพื้นที่อันตราย จะต้องจำกัดการใช้เส้นทางหรือ ทำให้เส้นทางเปลี่ยวลดน้อยลง ด้วยการปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบให้ช่วยต่อการสอดส่องดูแลหรือให้เปลี่ยนไปใช้เส้นทางอื่นแทน อีกทั้งบริเวณเส้นทางเปลี่ยวควรทำการติดตั้งแสงไฟในตำแหน่งที่เหมาะสม และควรให้มีแสงไฟส่องสว่างที่เพียงพอและการหลีกเลี่ยงการใช้เส้นทางเปลี่ยว

- **พื้นที่ล่อแหลม (Entrapment Areas)** คือ พื้นที่ที่มีขนาดเล็กหรือพื้นที่ที่ถูกปิดที่มีตึกทั้ง 3 ด้าน เช่น ห้องเก็บของใต้บันได พื้นที่ล่อแหลมใต้สะพานและรวมถึงชอยตัน เป็นต้น พื้นที่ล่อแหลมนี้จึงเป็นพื้นที่ที่ควรจะต้องหลีกเลี่ยงเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ไม่มีผู้สัญจรผ่านไปมาและยากที่จะขอความช่วยเหลือ นอกจากนี้ยังรวมถึงบ้านหรือที่อยู่อาศัยที่อยู่ติดกับแหล่งเสื่อมโทรม สถานบันเทิง ร้านเกม หรือติดกับคลองสาธารณะ ซึ่งเป็นบริเวณที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมสูง ซึ่งพื้นที่ล่อแหลมดังกล่าวสามารถจัดการได้ดังนี้ ประการแรก กำจัดพื้นที่ล่อแหลมออกไป หากพบว่าในบริเวณบ้านหรือในหมู่บ้านของท่านมีพื้นที่ดังกล่าวซึ่งไม่มีผู้สัญจรผ่านไปมาจะต้องรีบกำจัดพื้นที่ล่อแหลม หรือหากไม่สามารถกำจัดพื้นที่ดังกล่าวออกไปได้ให้ทำการปรับปรุงเพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดอาชญากรรม ประการที่สอง ออกแบบหรือทำให้พื้นที่ในบริเวณนี้เป็นพื้นที่ที่สามารถมองเห็นผู้อื่น และให้ผู้อื่นมองเห็นเราได้อย่างชัดเจน รวมทั้งติดตั้งแสงไฟส่องสว่าง กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ไว้ในบริเวณดังกล่าว

- **พื้นที่เปลี่ยวหรือพื้นที่โดดเดี่ยว (Isolation)** คือพื้นที่ที่แยกตัวออกจากบริเวณหมู่บ้านหรือชุมชน โดยไม่มีการใช้พื้นที่เพื่อทำกิจกรรมใดๆ เช่น บริเวณที่รกร้างว่างเปล่าซึ่งอาจเป็นพื้นที่ส่วนบุคคลที่ไม่มีผู้อยู่อาศัย และถูกปล่อยให้กลายเป็นบริเวณรกร้างหรือพื้นที่สาธารณะที่ไม่มีผู้คนเข้ามาใช้หรือสร้างกิจกรรมและถูกปล่อยให้กลายเป็นพื้นที่รกร้าง เพื่อป้องกันอาชญากรรมต้องมีการเพิ่มการระมัดระวังสอดส่องดูแลบริเวณพื้นที่เปลี่ยวที่เป็นพื้นที่สาธารณะ เมื่อทราบว่าพื้นที่เปลี่ยวที่เป็นพื้นที่สาธารณะเป็นพื้นที่ที่ไม่มีผู้สัญจรหรือใช้ประโยชน์ เป็นพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรมจึงควรออกแบบพื้นที่ดังกล่าวให้ใกล้ชิดกับชุมชนหรือบริเวณทางสัญจรให้มากขึ้น แต่ทั้งนี้จะต้องเพิ่มมาตรการระมัดระวังในการรักษาความปลอดภัยให้มากขึ้น อีกทั้งออกแบบให้สามารถมองเห็นบริเวณของพื้นที่ (Problematic Routes) ให้ได้อย่างครอบคลุม และสำคัญที่สุดคือการเพิ่มกิจกรรมในพื้นที่ (Increasing Activities) การสร้างสิ่งปลูกสร้างหรือสถานที่ เพื่อให้บริการแก่ผู้พักอาศัยในบริเวณพื้นที่เปลี่ยวหรือพื้นที่โดดเดี่ยวจะเป็นการสร้างกิจกรรมในพื้นที่ ซึ่งจะสามารถอาศัยการเฝ้าระวังจากผู้ที่ใช้บริการได้ เช่น การออกแบบให้มีร้านค้าหรือร้านกาแฟอยู่รอบๆ บริเวณพื้นที่ และรวมถึงการออกแบบบ้านพักอาศัยให้สามารถมองมายังพื้นที่สาธารณะลานกิจกรรม ภายนอกอาคารได้

3) กลยุทธ์แบบอุปกรณ์ช่วย (Mechanical Strategies) เช่น เสียงเตือนภัย กล้องวงจรปิด รวมถึงอุปกรณ์ชนิดต่างๆที่สามารถเฝ้าระวังและควบคุมการเข้าถึงพื้นที่ได้ กลยุทธ์นี้มีค่าใช้จ่ายสูงและต้องมีพนักงานที่พร้อมจะตอบสนองต่อภัยที่จะเกิดขึ้นด้วย

2) ทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ (Community Relations Theory)

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์, (2526 :11) อธิบายว่าทฤษฎีนี้มีรากฐานแนวความคิดและผลการวิจัยของนักอาชญาวิทยา กลุ่มชิคาโกหรือสำนักนิเวศวิทยาอาชญาวิทยา (The Ecological School of Criminology) ในช่วงทศวรรษที่ 1920 ซึ่งสำนักนี้อยู่ภายใต้การนำของ Robert E. Park ซึ่งได้รับอิทธิพลแนวความคิดเกี่ยวกับความสำคัญของชุมชน 3 ทาง คือ แนวความคิดของ Durkheim ที่กล่าวถึงความหนาแน่นของประชากรที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความแก่งแย่งทางสังคมและการแบ่งงาน

นักอาชญาวิทยา กลุ่มชิคาโก Burgess ได้เสนอทฤษฎีวงรอบ (Concentric Circles Theory) เขาได้ศึกษามหานครชิคาโก โดยแบ่งออกเป็นส่วนใหญ่ๆ จากการลากเส้นครึ่งวงกลมที่มีช่วงห่างกันเส้นละ 2 ไมล์ เริ่มจากศูนย์กลางของมหานครดังกล่าว ผลการวิจัยได้พบว่า อาชญากรรมมักมีสถิติสูงมากในบริเวณใจกลางนครชิคาโกซึ่งเป็นย่านธุรกิจกับย่านที่อยู่อาศัย ในขณะที่เดียวกันสถิติอาชญากรรมรวมทั้งปัญหาต่างๆของชุมชนกลับลดทุกขณะเมื่อถอยห่างจากใจกลางเมืองออกไป จากการศึกษาของนักอาชญาวิทยาพอสรุปได้ว่าอาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์ถาวรตามลักษณะเชิงพื้นที่ บริเวณใดที่เกิดอาชญากรรมขึ้นบ่อยครั้งก็จะเกิดขึ้นซ้ำอยู่เช่นนั้น นักวิชาการกลุ่มนี้จึงเห็นว่าเป็น “การขาดระเบียบของสังคม” (Social Disorganization) หมายถึง สภาวะแตกสลายของกลไกทางสังคมที่มีหน้าที่คุ้มครองความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และขวัญกำลังใจของสมาชิกในสังคม แนวความคิดของกลุ่มชิคาโก จึงเป็นพื้นฐานในการสร้างแนวความคิดต่อเนื่องในเวลาต่อมา กล่าวได้ว่า Herbert Gans มีแนวคิดที่เรียกว่าหมู่บ้านในเมือง (Urban Village) คือ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเป็นสิ่งจำเป็นต่อการรักษาความปลอดภัย การก่อให้เกิดความสมัครสมานกลมเกลียวร่วมมือร่วมใจในการป้องกันอาชญากรรม แต่ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการจัดสถานพื้นที่ชุมชนให้เอื้อต่อการพบปะสังสรรค์ รวมทั้งจัดให้มีสถานที่สำหรับสมาชิกในชุมชนได้ดำเนินกิจกรรมร่วมกัน แนวคิดของ Gans เกี่ยวกับหมู่บ้านในเมืองจึงเป็นความพยายามในการป้องกันอาชญากรรมโดยจัดสภาพชุมชนเพื่อเพิ่มปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

ส่วน Jan Jacobs และ Oscar Newman เสนอแนวคิดให้จัดพื้นที่ชุมชนและเมืองให้ง่ายต่อการสังเกตติดตาม รวมทั้งสร้างความรับผิดชอบต่อส่วนรวมแก่สมาชิกในชุมชน แต่อย่างไรก็ดี Gardiner มีความเห็นแย้งว่าสายตาก็ฝ้าสังเกตโดยปราศจากความรับผิดชอบย่อมไร้ความหมายคือจะต้องให้ผู้ประสบเหตุแจ้งแก่เจ้าหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยด้วย สรุปแนวทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์เพื่อป้องกันอาชญากรรมก็คือการจัดสภาพทั่วไปในระดับเมืองชุมชนละแวกบ้านในลักษณะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของตนเองและบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม ซึ่งตามแนวทฤษฎีนี้ตำรวจจะมีบทบาทฝ่ายวางแผน สนับสนุนและให้คำปรึกษาแก่ชุมชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

จากการทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมและการป้องกันอาชญากรรมทั้งในและต่างประเทศ พบว่ามีความเหมือนและต่างกันของแนวคิด ดังตารางต่อไปนี้

เจ้าของแนวคิด Author	บริบท Context	ขอบเขต Scope	หลักปรัชญา Philosophy	มุมมอง Perspective	การนำไปใช้ประโยชน์ Applicability	ประเด็นหลัก Main “Theme”
C.Ray Jeffery 1971	ป้องกัน อาชญากรรม	เน้นการ ออกแบบ สภาพ แวดล้อม ชุมชน	มานุษยวิทยา สังคมวิทยา	การป้องกัน อาชญากรรม โดยออกแบบ สภาพ แวดล้อม	ออกแบบสภาพ แวดล้อมเพื่อการ ป้องกันอาชญากรรมใน ชุมชน	เน้นการ ออกแบบ สภาพแวดล้อม เพื่อป้องกัน อาชญากรรม
Robert E. Park	ป้องกัน อาชญากรรม	เน้นการ ป้องกันเชิง พื้นที่	สังคมวิทยา นิเวศวิทยา อาชญาวิทยา	การป้องกัน อาชญากรรม โดยจัดสภาพ ทั่วไปของ ชุมชน	การจัดสภาพทั่วไป ในระดับ เมือง ชุมชน ละแวกบ้าน ในลักษณะ เสริมสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล	การสร้างความ สัมพันธ์ของ คนในชุมชน
Herbert Gans	ป้องกัน อาชญากรรม	เน้นการจัด สถานที่ใน ชุมชน	สังคมวิทยา นิเวศวิทยา	การป้องกัน อาชญากรรม	จัดสภาพชุมชนเพื่อเพิ่ม ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม, จัดให้มีสถานที่สำหรับ สมาชิกในชุมชนได้คำ เนินกิจกรรมร่วมกัน	จัดสภาพ ชุมชนเพื่อเพิ่ม ปฏิสัมพันธ์ ทางสังคม

2.2 การป้องกันอาชญากรรมในประเทศไทย

2.2.1 กรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ สำนักงานกิจการยุติธรรม

สำนักงานกิจการยุติธรรม ได้เสนอกรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ และความสอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2558-2561 จากสภาพปัญหาการเพิ่มขึ้นของอาชญากรรมถือเป็นปัญหาที่สำคัญ เพราะนับวันยิ่งทวีความรุนแรงและมีการพัฒนารูปแบบที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและความปกติสุขของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งผลกระทบต่อความรู้สึกไม่ปลอดภัยและสร้างความหวาดกลัวให้กับประชาชน จากผลการสำรวจสถิติอาชญากรรมภาคประชาชน (Crime Victimization Survey) โดยศูนย์พัฒนาข้อมูลกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม บ่งชี้ว่า คดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ไม่ได้ถูกนำเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมถึงร้อยละ 66.6 ไม่ได้แจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ นอกจากนี้ จากการสำรวจของสำนักงานกิจการยุติธรรมร่วมกับศูนย์วิจัยเอแบคโพล มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ได้ศึกษาถึงโอกาสในการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของประชาชน (อาชญากรรม 4 ประเภทหลัก ได้แก่ คดีชีวิต ร่างกาย คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน คดีความผิดทางเพศ คดีถูกหลอกลวงหรือ แอบอ้างใช้ข้อมูล/เอกสารส่วนตัว) พบว่า ข้อมูลสถิติอาชญากรรมของตำรวจ บ่งชี้ว่าการรับแจ้งคดีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจะมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่ถ้าพิจารณาถึงโอกาสในการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของประชาชนยังอยู่ในเกณฑ์สูง และมีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นจำนวนมากที่ไม่ได้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า มาตรการในการป้องกันอาชญากรรมของประเทศไทยยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

กรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรมนี้ ได้ผ่านการประมวลมาจากแนวคิด ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การทบทวนแนวทางปฏิบัติในการป้องกันอาชญากรรมเฉพาะอาชญากรรมพื้นฐานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการนำข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นจากการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน และจากการประชุมเชิงปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม โดยนำมารวบรวมและวิเคราะห์เป็นมาตรการ/แนวทางปฏิบัติให้ครอบคลุมในทุกมิติ ได้กำหนดกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรม เป็น 6 ด้าน ดังนี้

(1) การป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม หมายถึง การจัดการกับพื้นที่ต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรม ได้แก่ การจัดให้มีแสงสว่างที่เพียงพอ การติดป้ายสัญลักษณ์ การป้องกันพื้นที่อันตราย (พื้นที่เปลี่ยว พื้นที่ล่อแหลม) การจัดวางผังเมือง การออกแบบที่อยู่อาศัย และการจัดให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยที่มีมาตรฐาน เพื่อเป็นการปิดกั้นโอกาสที่ผู้กระทำผิดจะเข้าถึงบุคคลหรือทรัพย์สิน รวมถึงการสร้างความสะดวกในการเฝ้าระวัง และการติดตามผู้กระทำผิดเมื่อเกิดอาชญากรรมขึ้น ประกอบด้วย 7 มาตรการ ดังนี้

- 1) สำรวจและปรับปรุงพื้นที่ล่อแหลมที่เอื้อต่อการเกิดอาชญากรรม คือ พื้นที่ที่เคยเกิดเหตุอาชญากรรม พื้นที่เสี่ยง เส้นทางเปลี่ยว และพื้นที่ที่ประชาชนรู้สึกหวาดกลัว หรือหวาดระแวง หรือรู้สึกไม่ปลอดภัย
- 2) การวางนโยบายด้านการวางผังเมืองและการออกแบบอาคาร ควรให้การควบคุมมาตรฐานทางด้านประสิทธิภาพในการป้องกันอาชญากรรม
- 3) การเพิ่มไฟส่องสว่างในพื้นที่จุดเสี่ยง และจุดล่อแหลมที่จะก่อให้เกิดอาชญากรรม
- 4) การควบคุมพื้นที่ที่รกร้าง ว่างเปล่า ทั้งพื้นที่สาธารณะ พื้นที่ส่วนบุคคล รวมทั้งพื้นที่ของรัฐที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ให้มีสภาพหรือทัศนวิสัยที่ง่ายต่อการมองเห็น เพื่อไม่ให้เอื้อต่อการก่ออาชญากรรม รวมถึงการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อใช้ประโยชน์พื้นที่ร่วมกัน และให้มีคนดูแลเฝ้าระวัง
- 5) การเข้มงวด กวดขันในการตรวจตราพื้นที่ที่เป็นแหล่งอบายมุข สถานบริการ สถานบันเทิงต่างๆ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายอย่างเคร่งครัด เพื่อมิให้สถานที่ดังกล่าวเป็นแหล่งมั่วสุมหรือต้นเหตุในการก่ออาชญากรรม
- 6) ติดตั้งกล้อง CCTV ให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่เสี่ยง รวมทั้งติดป้ายสัญลักษณ์ “**พื้นที่ควบคุมด้วยระบบกล้องวงจรปิด**” เพื่อสร้างความอุ่นใจและความรู้สึกปลอดภัยให้กับประชาชน รวมทั้งเป็นการข่มขู่ ยับยั้งคนร้ายให้รู้สึกหวาดกลัว

7) เชื่อมโยงเครือข่ายกล้อง CCTV ระหว่างหน่วยงานราชการ หรือกล้อง CCTV เคลื่อนที่เพื่อง่ายต่อการสังเกตการณ์ และประเมินสถานการณ์ในการเข้าตรวจสอบพื้นที่ หากเห็นว่ามีความเสี่ยงในการก่อเหตุอาชญากรรมขึ้น

(2) การป้องกันอาชญากรรมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม รวมถึงการสร้างจิตสำนึกเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกันในการป้องกันสังคมจากปัญหาอาชญากรรม ประกอบด้วย 5 มาตรการ ดังนี้

- 1) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนทุกภาคส่วน โดยเน้นการสร้างชุมชนให้เข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรม
- 2) ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมโดยการรับทราบสถานการณ์ แนวโน้มปัญหาอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปสู่การวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่อไป
- 3) สนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมชีวิตร่างกาย และทรัพย์สินทั้งของตนเองและบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากภัยอาชญากรรม

4) ส่งเสริมการดำเนินงานและบูรณาการเครือข่ายต่างๆ ที่มีการจัดตั้งไว้แล้ว อาทิ เครือข่ายยุติธรรมชุมชน เครือข่ายอาสาสมัครคุมประพฤติ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน รวมถึงการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังภาคประชาชนในชุมชน เพื่อแจ้งข่าว ให้เบาะแสด้านอาชญากรรม

5) จัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมร่วมกันกับหน่วยงานของรัฐ

(3) การป้องกันอาชญากรรมด้วยการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ หมายถึง การป้องกันไม่ให้ผู้กระทำผิดที่อยู่ระหว่างการแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน และผู้พ้นโทษทุกกลุ่ม (ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ผู้พ้นโทษจำคุก ผู้พ้นการคุมความประพฤติ ผู้ผ่านการฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่พ้นการฝึกอบรม) กลับมากระทำผิดซ้ำอีกหลังจากพ้นโทษ ประกอบด้วย 4 มาตรการ ดังนี้

1) จัดให้มีระบบติดตามผล ระบบการส่งต่อ และการดูแลหลังพ้นโทษ พ้นการฝึกอบรม พ้นการคุมประพฤติ รวมถึงการให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือผู้พ้นโทษ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาโปรแกรมการฟื้นฟูผู้กระทำผิดต่อไป

2) การพัฒนาทักษะการใช้ชีวิตในสังคมและการมีงานทำให้กับผู้พ้นโทษ ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้พ้นการคุมประพฤติ ผู้พ้นการฝึกอบรม (เด็กและเยาวชน) ให้สามารถประกอบอาชีพและสามารถเลี้ยงชีพได้จริงในสังคม โดยการฝึกวิชาชีพ จัดหาแหล่งเงินทุน จัดหาตำแหน่งงานจากภาคเอกชน โดยรัฐจะต้องส่งเสริมให้ภาคเอกชนได้จ้างงานผู้พ้นโทษ ทั้งนี้ ภาครัฐอาจให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีเป็นพิเศษกับภาคเอกชนที่มีการจ้างงานหรือรับผู้พ้นโทษเข้าทำงาน เพื่อเป็นการจูงใจให้เกิดการจ้างงานครอบคลุมทุกพื้นที่

3) จัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อปรับเปลี่ยนความคิด ทศนคติ พฤติกรรมและสร้างกำลังใจให้กับผู้พ้นโทษ เพื่อให้เกิดความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะต่อสู้ ยืนหยัดในสังคมด้วยอาชีพที่สุจริต ซึ่งเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดกลับมากระทำผิดซ้ำ

4) รมรงค์ให้สังคมยอมรับและให้โอกาสผู้กระทำผิดหรือผู้ต้องขัง ผู้พ้นโทษ ผู้พ้นการฝึกอบรม ผู้พ้นการคุมประพฤติให้สามารถกลับมาดำเนินชีวิตปกติในสังคม เพื่อแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำ

(4) การป้องกันอาชญากรรมโดยการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสจะกระทำความผิด หมายถึง การเฝ้าระวังกลุ่มบุคคล ซึ่งได้แก่ ผู้ติดยาเสพติด ผู้ไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง ผู้ประพฤติตนในลักษณะอันธพาล คนวิกลจริต เด็ก และเยาวชนทั้งใน และนอกระบบการศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ซึ่งถือเป็นกลุ่มเสี่ยงที่อาจจะกระทำความผิดได้ ประกอบด้วย 3 มาตรการ ดังนี้

1) จัดให้มีการเฝ้าระวัง บุคคลกลุ่มเสี่ยงที่อาจก่อปัญหาอาชญากรรมเพื่อป้องกันอาชญากรรมที่อาจจะเกิดขึ้นและทำการตรวจสอบ ตรวจสอบ คั่น เมื่อเห็นสมควร

2) จัดให้มีกิจกรรมเพื่อสอดส่องดูแล ให้ความช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสจะกระทำความผิด

3) สร้างกลไกหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลเด็กและเยาวชนนอกระบบโรงเรียนเพื่อไม่ให้เกิดการมั่วสุม รวมทั้งเพิ่มมาตรการเชิงรุกเพื่อลดโอกาสในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยงก่อนที่จะกระทำ เช่น การเปิดพื้นที่เชิงสร้างสรรค์ให้ทำกิจกรรม

(5) การป้องกันอาชญากรรมโดยการลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ หมายถึง การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศได้รู้จักการป้องกันและระวังภัยด้วยตนเอง รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ถึงรูปแบบวิธีการของภัยอาชญากรรม แนวทางป้องกันเพื่อระมัดระวังภัยอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้น โดยเน้นการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรมหรือไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ประกอบด้วย 4 มาตรการ ดังนี้

1) จัดให้มีระบบเตือนภัยอาชญากรรมสำหรับประชาชนในรูปแบบต่างๆ

2) การผลิตสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้กับประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสเป็นเป้าหมายของอาชญากร อาทิ เด็ก สตรี คนชรา ในลักษณะหลากหลายรูปแบบให้มีความเหมาะสมกับแต่ละกลุ่มเป้าหมาย โดยให้ความรู้ในเรื่องของรูปแบบ/ลักษณะ/วิธีการในการก่ออาชญากรรม วิธีการระวังป้องกันตนเอง และการช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อประสบเหตุ

3) พัฒนาระบบศูนย์รับแจ้งเหตุ รวมทั้งมีเจ้าหน้าที่หรือชุดปฏิบัติการที่มีความพร้อมสามารถตอบสนองการรับแจ้งเหตุเข้าไปช่วยเหลือและแก้ปัญหาได้ทันเหตุการณ์

4) จัดให้มีระบบในการป้องกันอาชญากรรมต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เพื่อการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ป้องกันไม่ให้ถูกเอารัดเอาเปรียบได้รับความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกอย่างทั่วถึงทันเหตุการณ์

(6) การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรในการป้องกันอาชญากรรม หมายถึง การพัฒนาองค์ความรู้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมให้รู้เท่าทันผู้กระทำความผิด รวมถึงการพัฒนาและส่งเสริมให้มีระบบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพและเอื้อต่อการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น ประกอบด้วย 3 มาตรการ ดังนี้

1) การพัฒนาบุคลากรให้มอบคุณความรู้ที่สอดคล้องกับตำแหน่งและภารกิจที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดความรู้และความเชี่ยวชาญสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) จัดให้มีระบบต่างๆ ที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน การจัดทำฐานข้อมูลสถิติและข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นในด้านการป้องกันอาชญากรรม เป็นต้น

3) บุคลากรและเชื่อมโยงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการป้องกันอาชญากรรม โดยให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทักษะในการปฏิบัติงานและรู้ช่องทางในการติดต่อประสานงานที่เกี่ยวข้อง และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร

2.2.2. แนวทางการขับเคลื่อนงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้กำหนดเป้าหมายของงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและแนวทางต่างๆ ไว้ดังต่อไปนี้

กรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของ ตร. ประจำปีงบประมาณ 2559 (ตามเกณฑ์ก.พ.ร.) ในส่วนงานป้องกันและปราบปราม (ปป.) ประกอบด้วย

- (1) ร้อยละความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน
- (2) ความสำเร็จของการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลให้อาชญากรรมในพื้นที่เป้าหมายลดลง
- (3) ร้อยละของความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ
- (4) ตัวชี้วัดระหว่างกระทรวงที่มีเป้าหมายร่วมกัน (Joint KPIs)
 - 1) ร้อยละความสำเร็จของคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ท่องเที่ยวสำคัญ
 - 2) ร้อยละของคดีที่มีการจับกุมผู้ต้องหาได้ในความผิดฐานค้ำมนุษย์เทียบกับจำนวนคดีที่เกิดขึ้น
 - 3) ร้อยละของคดียาเสพติดร้ายสำคัญเปรียบเทียบกับคดีที่จับกุมได้ทั้งหมด

การปฏิบัติหน้าที่ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ต้องยึดหลักการ ดังนี้

(1) การบังคับใช้กฎหมาย ต้องเป็นไปด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นธรรม เสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา และสถานภาพทางสังคม

(2) เน้นการป้องกัน

1) ให้ความสำคัญกับงานป้องกันมากเป็นพิเศษเพื่อไม่ให้เกิดความสูญเสีย เพราะเมื่อเกิดเหตุแล้วจะมีภาระอีกหลายอย่างตามมา ตั้งแต่การสืบสวน สอบสวน การเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม รวมถึงการคุมขัง จะต้องเสียค่าใช้จ่ายงบประมาณจำนวนมาก

2) ดังนั้นตำรวจจะต้องป้องกันไม่ให้อาชญากรรมเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นน้อยที่สุด ซึ่งนอกจากจะต้องปรับปรุงระบบงานสายตรวจให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นแล้ว ตำรวจทุกพื้นที่ ทุกตำแหน่ง ทุกหน้าที่ ต้องให้ความสำคัญ และร่วมแรง ร่วมใจกันทำหน้าที่ป้องกันอาชญากรรม

3) ทุกสถานีตำรวจ จะต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันให้มากขึ้น

ก. ทำงานอย่างบูรณาการโดยใช้กำลังจากทุกฝ่ายภายใน สน./สภ.

ข. แสวงหาความร่วมมือจากภาคเอกชน หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ มูลนิธิ อาสาสมัครต่างๆ และประชาชนทั่วไปในพื้นที่

ค. ใช้ข้อมูลที่ทันสมัยจากทุกช่องทางที่เกิดขึ้นจริง

ง. วิเคราะห์ข้อมูล (สถานภาพ) อาชญากรรม อย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ

จ. นำมาใช้ในการวางแผน ปรับยุทธวิธีการทำงาน

ฉ. นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้

ช. ดำเนินมาตรการการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุก อย่างจริงจัง สม่าเสมอ

(3) ตำรวจกับประชาชน เป็นคนๆเดียวกัน ต้องเข้าหาประชาชน

1) ตำรวจกับประชาชนเปรียบเหมือนคนๆ เดียวกัน ต้องทำงานโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตำรวจต้องเป็นฝ่ายเข้าหาประชาชน เข้าหาหน่วยราชการเพื่อรับฟังความคิดเห็นความต้องการ ตรวจสอบ (X-Ray) ปัญหาความเดือดร้อนอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องและถูกใจได้ผลอย่างยั่งยืน

2) การแสวงหาความร่วมมือ เพื่อให้ประชาชนและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือสนับสนุน การปฏิบัติการต่างๆ จะต้องเริ่มจากการปฏิบัติหน้าที่ ภารกิจสำเร็จ ครบถ้วน เพื่อเป็นการสร้างศรัทธา ความเชื่อมั่นให้กับประชาชน และสังคมยอมรับก่อน จึงจะเป็นที่มาของความร่วมมือ ร่วมใจของประชาชนและหน่วยราชการที่เราต้องการได้

(4) การใช้กำลังและอาวุธ ตำรวจจะทำได้ก็ต่อเมื่อมีความจำเป็นอย่างแท้จริงและไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของผู้อื่นหรือตนเองเท่านั้น ต้องสมเหตุสมผล ตำรวจจึงจำเป็นต้องฝึกอบรม เรียนรู้ จนสามารถใช้กำลังและอาวุธได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น พึงระมัดระวังอย่างยิ่ง หากผิดพลาดจะเสียหาย แก่ไขยาก เพราะเทคโนโลยีปัจจุบัน ก้าวหน้า รวดเร็วมาก

(5) ภาพพจน์ และชื่อเสียงของตำรวจ

1) ต้องคำนึงถึงภาพพจน์ และชื่อเสียงของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพราะเป็นทั้งผู้บังคับใช้กฎหมายและให้บริการ ประกอบกับตำรวจนั้นมีต้นทุนทางสังคมต่ำ กระทำการใดๆ มักจะถูกวิพากษ์วิจารณ์อยู่ตลอดเวลา ดังนั้นผู้บังคับบัญชาทุกระดับ ต้องช่วยกัน สอดส่อง ดูแล ช่วยเหลือ/แก้ไข ปัญหาให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งในงานราชการและส่วนตัว อย่าปล่อยให้ตำรวจเพียงไม่กี่คนทำให้ภาพพจน์ของตำรวจส่วนใหญ่เสียหาย

2) ต้องไม่เป็นหนึ่งในส่วนน้อยที่ทำให้องค์กรตำรวจเสียหาย ทั้งเรื่องใหญ่หรือเรื่องเล็กน้อย

3) ให้ห่างไกล ไม่ไปคบหากับผู้มีอิทธิพล ผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด แก๊งค์เงินกู้ยืมระบบ อบายมุขทุกประเภท ต้องถอยออกมาอย่างเด็ดขาด และช่วยจัดการให้หมดสิ้นไป

4) ไม่ทำผิด ผ่าฝืนกฎหมายเสียเอง เช่น ขับรถฝ่าฝืนสัญญาณไฟแดง ขับรถย้อนศร โดยไม่จำเป็น ขับขี่รถจักรยานยนต์ โดยไม่สวมหมวกนิรภัย เป็นต้น

(6) อาชญากรรมที่เกิดกับเด็ก สตรี คนชรา และชาวต่างชาติ ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษเพราะเป็นที่สนใจของประชาชนและสื่อมวลชน ตลอดจนส่งผลต่อความรู้สึก ความหวาดระแวง ภัยอันตรายจากอาชญากรรม

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับป้องกันอาชญากรรม ผู้ศึกษาได้ทำการสำรวจจากงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า เรื่องการป้องกันอาชญากรรมเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจในการศึกษาทั้งจากนักกฎหมาย นักสังคมวิทยา และนักอาชญาวิทยาในการศึกษาเพื่อที่จะอธิบายและวิเคราะห์ถึง กระบวนการในการป้องกันอาชญากรรม รวมทั้งผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นกับสังคม โดยผู้ศึกษาได้คัดเลือกงานวิจัยที่น่าสนใจ ดังนี้

ปราโมทย์ จันท (2558) ได้ศึกษาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลบางโพพวง โดยการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค้นคว้าความหมาย รูปแบบและลักษณะของอาชญากรรม และปัจจัยที่ก่อให้เกิดการประกอบอาชญากรรม รวมถึงปัญหาอาชญากรรมและการป้องกัน แนวทางแก้ไขปัญหาอาชญากรรม เพื่อทำการวิเคราะห์แนวทางที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลบางโพพวง ผลการวิจัยพบว่าปัญหาในการก่ออาชญากรรมสาเหตุเกิดจากการชักชวนของเพื่อนในการกระทำความผิด และปัญหาครอบครัว การมีรายได้น้อย ปัญหาการว่างงาน สาเหตุการก่ออาชญากรรมเกิดจากสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย แออัด และความยากจน ขาดความระมัดระวังในการเดินทาง การป้องกันทรัพย์สิน การติดยาเสพติด แนวทางป้องกันแก้ไขโดยจัดให้มีจุดตรวจ สายตรวจ ตามจุดเสี่ยง และให้ความรู้กับชุมชนและเยาวชน และเอาใจใส่บุตรหลานให้เป็นคนดี ซึ่งจะได้ไม่ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมในอนาคต การแก้ปัญหาควรให้ความรู้และการอบรมอาชีพ เพื่อให้มีงานทำมีรายได้จะไม่ไปกระทำความผิดและการป้องกันทรัพย์สินไว้ในจุดเสี่ยง ทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรมได้ง่าย และไม่นำทรัพย์สินมีค่าติดตัวเมื่อต้องเดินทางและการไม่นำทรัพย์สินของตนเองไปไว้ในจุดเสี่ยง และควรมีการตรวจตรา ติดกล้องวงจรปิด และมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และช่วยกันตรวจตรา แจ้งข่าว เมื่อพบผู้ต้องสงสัยที่กระทำความผิดให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

งานศึกษาของยุวดี วงศ์วีระประเสริฐ (2561) ที่มุ่งอธิบายผลการวิจัยในประเด็นความหมายของความปลอดภัย สาธารณะ รูปแบบของการเกิดอาชญากรรม มิติ/มุมมองว่าด้วยความปลอดภัยสาธารณะและอาชญากรรมในมิติต่าง ๆ ผ่านวิธีการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) ครอบคลุมทั้งงานวิจัยในไทยและต่างประเทศ เพื่อนำมาสู่การพัฒนาแนวทาง/วิธีการศึกษาที่สอดคล้องและเหมาะสมกับประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ความรู้สึกปลอดภัยและความรู้สึกเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม เกี่ยวข้องกับปัจจัยหลายประการ อาทิ ลักษณะทางประชากร ลักษณะของชุมชน สภาพแวดล้อมโดยรอบเขตที่อยู่อาศัย ลักษณะที่อยู่อาศัย ช่องทางการรับรู้ข่าว อาชญากรรม และประสบการณ์การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม อย่างไรก็ตามผลจากการศึกษา ทำให้พบข้อจำกัดประการสำคัญ คือ การขาดเครื่องมือในการสำรวจความหวาดกลัวอาชญากรรมที่เหมาะสมและต่อเนื่อง เพื่อวัดระดับอาชญากรรมที่มาจากพื้นที่ (Base area) ตลอดจนแนวทางการป้องกันความเสี่ยงต่ออาชญากรรมแต่ละรูปแบบที่มีประสิทธิภาพ ฉะนั้น หากสามารถพัฒนาเครื่องมือสำรวจตลอดจนวิธีการศึกษาศึกษาที่เน้นข้อมูลเชิงพื้นที่เพื่อสะท้อนระดับความปลอดภัยในแต่ละพื้นที่ได้ ข้อมูลเหล่านั้นอาจนำมาซึ่งการพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการดูแลความปลอดภัยได้อย่างเหมาะสม

เทอดเกียรติ วงศาโรจน์ (2557) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- (1) ศึกษาสภาพการณ์ของการปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรม
 - (2) พัฒนารูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการของชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรม
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสนทนากลุ่ม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชน หมู่ที่ 4 หมู่บ้านวัดกลาง อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกข้อมูลและสรุปแต่ละประเด็น ย่อยจากผลกระบวนการในแต่ละขั้นตอนตามกรอบแนวคิดการวิจัยและเรียบเรียงเชิงพรรณนา ระยะเวลาการศึกษา 15 เดือน

ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพการณ์ของการปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมประชาชนมีการให้ความร่วมมือในการขยายเครือข่ายเพิ่มมากขึ้น ทำให้ชุมชนมีศักยภาพในการคิดและปฏิบัติเพื่อการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาเพิ่มขึ้น

2) การพัฒนารูปแบบการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ได้รับความร่วมมือในการพัฒนาจากผู้นำหมู่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนโดยการเข้าร่วมกิจกรรมเครือข่ายปฏิบัติการชุมชน และมวลชนสัมพันธ์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีความพึงพอใจต่อรูปแบบกิจกรรมการสร้างเครือข่ายเพราะกิจกรรมที่กำหนดขึ้นนั้นทุกคนเป็นผู้ร่วมกันวางแผนปฏิบัติ

Holmes, Yolonda Patrice (2015) ทำการศึกษาเรื่องอาชญากรรมและโปรแกรมการป้องกันอาชญากรรมในโรงเรียนรัฐบาลของสหรัฐอเมริกา (Crime and safety programs in American public schools) พบว่า ความรุนแรงในโรงเรียนรัฐบาลของอเมริกากำลังเป็นปัญหาสำคัญของสหรัฐอเมริกา ในปัจจุบัน การยับยั้งอาชญากรรมและการปรับปรุงเรื่องความปลอดภัยของนักเรียนในโรงเรียนของรัฐ อันเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญาด้านความรุนแรงที่กระทำโดยเยาวชนในโรงเรียนทั่วอเมริกา กำลังเป็นปัญหา การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุว่ามีความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างลักษณะของโรงเรียนและโปรแกรมการป้องกันหรือยับยั้งอาชญากรรมในโรงเรียนรัฐบาลของสหรัฐอเมริกาหรือไม่

คำถามหลักของการวิจัยนี้คือ โรงเรียนอเมริกันใช้นโยบาย แนวปฏิบัติหรือโปรแกรมใดในการป้องกันอาชญากรรม การวิจัยพบว่า ความพยายามเพื่อป้องกันอาชญากรรมในโรงเรียนของอเมริกา ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องการใช้นโยบาย แนวทางปฏิบัติและโปรแกรมต่อไปนี้ : ต้องมีการเช็คคือนของผู้เยี่ยมชม (96%) มีการล็อกและสอดส่องที่ประตู (74%) มีการจัดทำแผนเป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับปฏิบัติการ (68%) บังคับใช้การแต่งกายที่เข้มงวด (53%) และการบังคับใช้กฎหมายกับเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนระหว่างชั่วโมงเรียน (47%)

บทที่ 3

กรอบแนวคิดในการสรุปบทเรียน

การสรุปบทเรียนการดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนกรอบการป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ (6 พื้นที่) โดยสำนักงานกิจการยุติธรรมได้ดำเนินการลงพื้นที่และจัดกิจกรรมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ใน 6 จังหวัดทั่วประเทศ ประกอบด้วยจังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดระยอง และจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อการจัดทำรูปแบบการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่

การสัมภาษณ์เชิงลึก (indepth interview) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนากรอบแนวทางป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดข้อเสนอและรูปแบบการป้องกันอาชญากรรมตามกรอบการป้องกันอาชญากรรมที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อออกแบบรูปแบบการป้องกันอาชญากรรมที่สอดคล้องกับกรอบแนวทางป้องกันอาชญากรรม 6 ด้านและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมไปถึงการพัฒนาตัวอย่างข้อเสนอโครงการในการขับเคลื่อนการป้องกันอาชญากรรมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการออกแบบกิจกรรมหรือนำไปต่อยอดในการพัฒนาแผนปฏิบัติการหรือข้อเสนอโครงการในพื้นที่ได้

รูปแบบการดำเนินงาน

รูปแบบของการสรุปบทเรียนการดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนกรอบการป้องกันอาชญากรรม อย่างเป็นรูปธรรมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ (6 พื้นที่) ใช้กระบวนการที่หลากหลายทั้งการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กระบวนการในการพัฒนาแบบจำลองที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ (Model Development) Focus Group การสัมภาษณ์เชิงลึก (indepth interview) การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Workshop) เพื่อให้เกิดตัวอย่างข้อเสนอแผนงานเชิงปฏิบัติการ (Action plan) ในการป้องกันอาชญากรรม

กลุ่มเป้าหมาย

1. ส่วนราชการ
2. ภาคเอกชน องค์กร หน่วยงาน บริษัท ห้างร้าน
3. ภาคประชาชนผู้นำชุมชน (เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ)
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. ผู้นำศาสนา

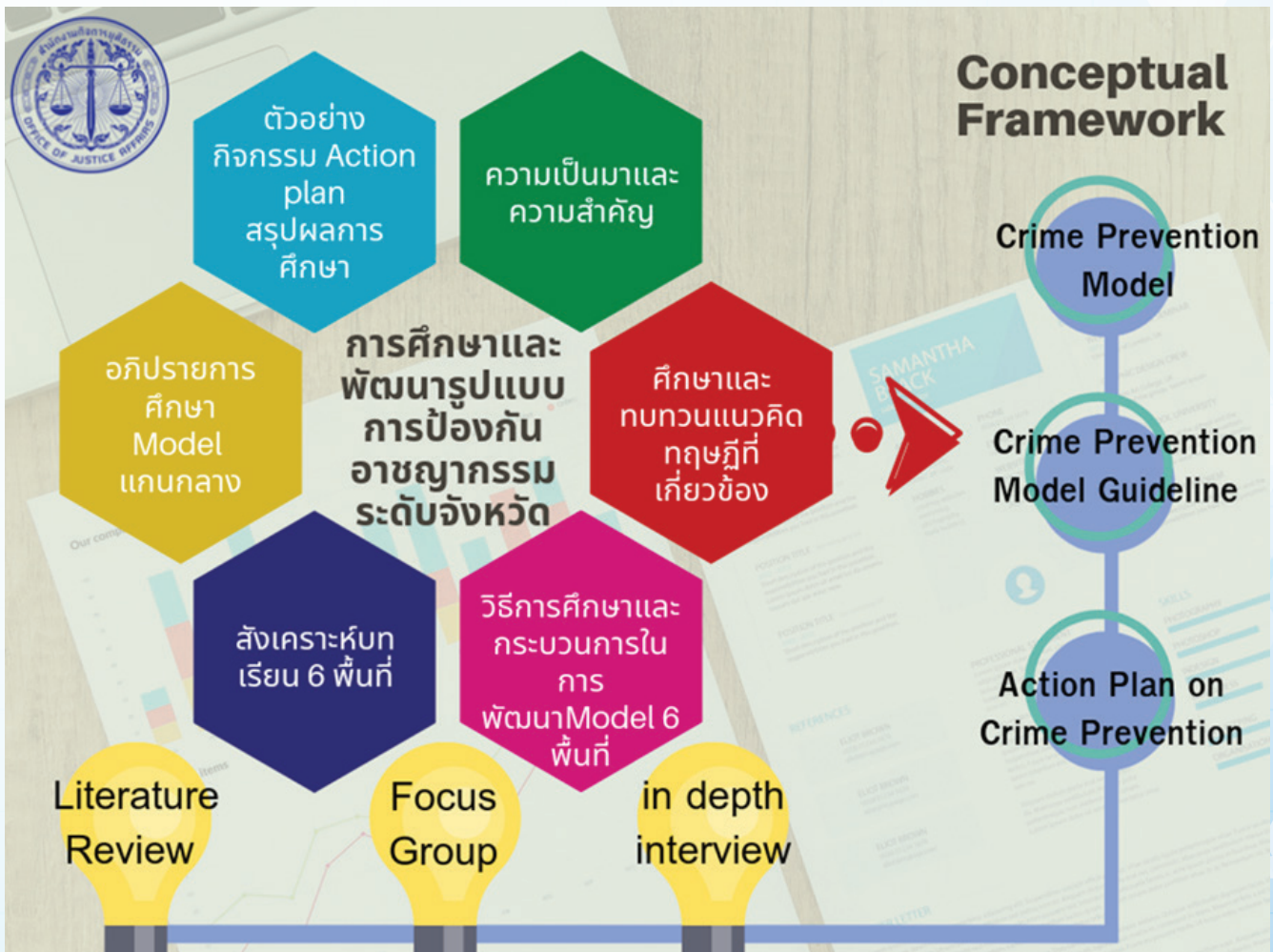
กระบวนการ

กระบวนการในการพัฒนาตัวแบบในแต่ละพื้นที่ทางผู้ศึกษาได้ออกแบบกระบวนการในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นของภาคีคนทำงานด้านการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่โดยมุ่งเน้นให้เกิดรูปแบบที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

กระบวนการในการพัฒนาตัวแบบในแต่ละพื้นที่ได้เริ่มจากการค้นหาปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ผ่านการระดมความคิดเห็นในรูปแบบการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อที่จะระดมปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่รวมถึงสถานการณ์อาชญากรรมการระดมความคิดเห็นของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายจากสาขาอาชีพ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น รวมไปถึงคนทุกกลุ่มวัยในการมีส่วนร่วมระดมปัญหาต่อการกำหนดภาพฝันที่อยากเห็นชุมชนปลอดภัย โดยแต่ละกลุ่มได้ร่วมกันวาดภาพสื่อสารด้วยการใช้สัญลักษณ์ในการกำหนดเป้าหมายของชุมชนปลอดภัยแล้วสนทนาเพื่อกำหนดเป้าหมายร่วมกัน หลังจากที่ได้เป้าหมายในการเป็นชุมชนปลอดภัยแต่ละกลุ่มได้กำหนดทิศทางหรือแนวทางป้องกันอาชญากรรมภายใต้กรอบการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยสภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชน

การป้องกันการกระทำผิดซ้ำ การเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสทำผิด การลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ และการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพแก่บุคลากร โดยแบ่งการวิเคราะห์และระดมความคิดเห็นแนวทางการป้องกันอาชญากรรมเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการวิเคราะห์และระดมความคิดเห็นในส่วนของมาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว คือ กิจกรรมโครงการที่จังหวัดแต่ละจังหวัดได้ดำเนินการป้องกันอาชญากรรมตามกรอบการป้องกันที่มีประสิทธิภาพ ส่วนที่ 2 วิเคราะห์มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่มเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการป้องกันอาชญากรรม แล้วร่วมกันระดมปัจจัยแห่งความสำเร็จในการขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมตามกรอบการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ รวมไปถึงปัญหาอุปสรรคและค้นหาแนวทางในการแก้ไขหรือ ปรับปรุงเพื่อลดปัญหาอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นในการขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมตามกรอบการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ จึงนำไปสู่การพัฒนาารูปแบบการขับเคลื่อนกรอบการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ (Crime Prevention Model)

กรอบแนวคิดการศึกษา

บทที่ 4

สรุปบทเรียนและรูปแบบ (Crime Prevention Model) จากการดำเนินกิจกรรม เพื่อขับเคลื่อนกรอบป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรม ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ (6 พื้นที่)

จากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2560 ซึ่งเห็นชอบกรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ สำนักงานกิจการยุติธรรม จึงได้ดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนกรอบป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ (6 พื้นที่) ภายใต้โครงการขับเคลื่อนมาตรการด้านการป้องกันอาชญากรรมตามมติคณะรัฐมนตรี (ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขับเคลื่อนแนวทางตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่องกรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ สร้างความร่วมมือและส่งเสริมการบูรณาการระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในพื้นที่ให้เป็นภาคีร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในระยะยาว โดยได้คัดเลือกพื้นที่ในการดำเนินการจากสถิติอาชญากรรมสูงสุด 10 จังหวัด จากรายงานสถานการณ์อาชญากรรมและกระบวนการยุติธรรมประจำปี พ.ศ.2558 – 2560 (White Paper on Crime & Justice) โดยศูนย์พัฒนาข้อมูลกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม และได้นำมาคัดเลือกเหลือ 6 พื้นที่ จากการพิจารณาถึงลักษณะบริบทของพื้นที่ ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดระยอง และจังหวัดอุบลราชธานี โดยจากการดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนกรอบป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรม ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ (6 พื้นที่) สามารถสรุปบทเรียนและรูปแบบ (Crime Prevention Model) ได้ ดังนี้

4.1 จังหวัดสมุทรปราการ

4.1.1 สภาพทั่วไป

จังหวัดสมุทรปราการเป็นเขตปริมณฑล มีเนื้อที่ 1,004 ตารางกิโลเมตร อาณาเขตทิศเหนือติดต่อกับกรุงเทพมหานคร และจังหวัดฉะเชิงเทรา ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มทั้งหมด มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่าน มีชายฝั่งทะเลยาว 47.5 กิโลเมตร ในด้านเศรษฐกิจ จังหวัดสมุทรปราการมีการทำนา ประมง และอุตสาหกรรม มีแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่สำคัญ เช่น ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ พระสมุทรเจดีย์กลางน้ำ วัดอโศการาม วัดบางพลีใหญ่ ศาลพระเสื้อเมือง พิพิธภัณฑสถานเรือ เมืองโบราณ สถานตากอากาศบางปู ป้อมพระจุลจอมเกล้า สว่างนิวาส ป้อมแฉ่งไฟฟ้า ฟาร์มระแซ่ ฯลฯ มีประชากรตามทะเบียนราษฎร มากเป็นอันดับ 14 ของประเทศ และอันดับ 2 ของภาคกลาง รองจากกรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นจังหวัด ที่รองรับการขยายตัวจากกรุงเทพฯ ทั้งในด้านการผลิตภาคอุตสาหกรรม การค้า การบริการ และการกระจายตัวของประชากร จึงทำให้จังหวัดมีประชากรที่ย้ายถิ่นจากที่อื่นมาอาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก ซึ่งมีทั้งประชากรที่เคลื่อนย้ายเข้ามาโดยแจ้งย้ายที่อยู่อย่างถูกต้อง และไม่แจ้งย้ายที่อยู่เข้ามาอาศัยทำให้จำนวน ประชากรที่มีอยู่จริงสูงกว่าจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎรเกือบเท่าตัว

โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ในวัยทำงานจะมีรายชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรต่ำกว่ากลุ่มอื่น โดยข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม 2559 จังหวัดฯ มีประชากรตามทะเบียนราษฎรทั้งสิ้น 1,288,158 คน แยกเป็นชาย 617,406 คน หญิง 670,752 คน ซึ่งจะพบว่าประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรปราการ มากที่สุด รองลงมาคืออำเภอบางพลี และอำเภอพระประแดง ตามลำดับ โดยมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรต่อพื้นที่จังหวัดฯ โดยเฉลี่ยประมาณ 1,253 คนต่อตารางกิโลเมตร (แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ 4 ปี : 2561)

จังหวัดสมุทรปราการเป็นแหล่งวัตถุดิบที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ และเป็นคลังสินค้าที่สำคัญ นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์กลางการขนส่งทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ซึ่งมีความสะดวก รวดเร็ว และช่วยในการลดต้นทุนการผลิตของภาคอุตสาหกรรม จึงส่งผลให้นักลงทุนเข้ามาประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก โดยดูได้จากการขอจดทะเบียนโรงงานของจังหวัดฯ พบว่ามีโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับการจดทะเบียนทั้งสิ้น 7,567 แห่ง (รวมในนิคมอุตสาหกรรม) ข้อมูล ณ วันที่ 20 กันยายน 2560 เงินทุน 607,873.984 ล้านบาท มีคนงานจำนวน 467,041 คน แบ่งเป็น เพศชาย จำนวน 272,381 คน และเพศหญิง จำนวน 194,660 คน นับได้ว่าเป็นจังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศ และมีอุตสาหกรรมการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ยานยนต์ และชิ้นส่วนรถยนต์ เครื่องจักร/อุปกรณ์ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ สิ่งทอ ผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป เคมีภัณฑ์/พลาสติก ฯลฯ โดยตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรม และนอกนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันกับปีที่แล้ว พบว่ามีอัตราจำนวนโรงงานที่ได้รับอนุญาตใหม่เพิ่มขึ้นเล็กน้อย เพียงร้อยละ 2.8 และเงินลงทุนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 4 ซึ่งจากนโยบายรัฐบาลที่เอื้อต่อการลงทุนภาคอุตสาหกรรม รวมถึงการมีความพร้อม อุตสาหกรรม 45%ขนส่ง 22% ขยายส่งขายปลีก 14% อสังหาริมทรัพย์ฯ 6% อื่นๆ 13%

ในปี พ.ศ. 2559 จังหวัดสมุทรปราการมีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน 10,161 ครัวเรือน และมีพื้นที่เพาะปลูกพืชผลทางการเกษตรทั้งสิ้น 152,253 ไร่ โดยอำเภอบางบ่อมีพื้นที่การเกษตรมากที่สุด คือ 54,603 ไร่ รองลงมาอำเภอบางเสาธง 35,450 ไร่ อำเภอบางพลี 25,943 ไร่ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ 20,205 ไร่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ 13,672 ไร่ และอำเภอพระประแดง 2,380 ไร่ ดังตารางที่ 2.6 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวจะพบว่าจังหวัดสมุทรปราการมีแนวโน้มพื้นที่การเกษตรลดลงอย่างต่อเนื่อง สาเหตุมาจากเจ้าของที่ดินที่ให้เกษตรกรเช่าทำกินได้เริ่มทยอยขายที่ดินให้กับนายทุน และประกอบกับมีนิคมอุตสาหกรรมเอเชียสุวรรณภูมิเกิดขึ้นในพื้นที่ที่เคยทำเกษตรกรรม สำหรับครัวเรือนเกษตรกรที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากโครงการต่าง ๆ ที่ภาครัฐให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต้องเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) จึงทำให้เกษตรกรมาขึ้นทะเบียนครัวเรือนเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม จังหวัดสมุทรปราการยังมีกลุ่มประชากรแฝงที่ไม่มีชื่อในทะเบียนราษฎร และเดินทางเข้ามาทำงานไปเช้าเย็นกลับ ซึ่งทำให้ประชากรที่อาศัยอยู่จริงมากกว่าประชากรที่ปรากฏตามทะเบียนราษฎร จากการสำรวจข้อมูลสัดส่วนประชากรแฝงของจังหวัดสมุทรปราการ โดยสำนักวิจัยเศรษฐกิจและการประเมินผลของบริษัทเอกเซลเลนท์บิสเนส จำกัด พบว่า จังหวัดสมุทรปราการมีสัดส่วนประชากรที่มีชื่อในทะเบียนราษฎร คิดเป็นร้อยละ 51.1 ประชากรที่ไม่มีชื่อในทะเบียนราษฎร คิดเป็นร้อยละ 47.5 ดังนั้น เมื่อวิเคราะห์ คาดการณ์จังหวัดสมุทรปราการน่าจะมีประชากรที่เข้ามาอยู่อาศัยจริงและเข้ามาทำงานทั้งสิ้นประมาณ 2,621,087 คน ซึ่งประกอบด้วยประชากรที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎร จำนวน 1,301,560 คน ประชากรที่ไม่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎร จำนวน 1,283,338 คน และประชากรที่เดินทางแบบไปเช้าเย็นกลับ จำนวน 36,189 คน ซึ่งเป็นภาระรับผิดชอบของภาครัฐที่จะให้บริการและดูแลในเรื่องของสุขอนามัย การศึกษา และสาธารณสุขขั้นพื้นฐานให้เพียงพอและทั่วถึง

การเป็นจังหวัดที่มีการขยายตัวทางการค้าและอุตสาหกรรมการผลิตที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง ประกอบมีประชากรเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ รวมทั้งประชากรแฝง แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยและทำงาน ส่งผลให้ปัจจุบันมีค่าครองชีพสูงขึ้น และแนวโน้มปัญหาเสพติดให้โทษเพิ่มขึ้น เมื่อวิเคราะห์สถิติข้อมูลคดีอาญา 5 กลุ่ม ในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. 2556-2558 พบว่า คดีอาญาส่วนใหญ่เป็นคดีอาญาประเภทคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย โดยในปี พ.ศ. 2558 จับได้ 10,976 ราย หรือ 14,177 คน ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นคดียาเสพติด จับได้ 7,600 ราย หรือ 7,767 คน ถัดมาเป็นประเภทคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ในปี พ.ศ. 2558 เกิดขึ้น 1,357 คดี จับได้ 661 ราย คิดเป็นร้อยละ 48.71 โดยส่วนใหญ่เป็นคดีลักทรัพย์ มีทั้งสิ้น 1,209 คดี จับได้ 568 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.98

ในขณะที่ประเภทคดีชีวิต ร่างกายและเพศ พบว่า ในปีพ.ศ. 2558 มีจำนวนสูงขึ้นกว่าปีก่อน เกิดขึ้นทั้งสิ้น 493 คดี จับได้ 279 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.59 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการทำร้ายร่างกาย มีจำนวนทั้งสิ้น 334 คดี ส่วนคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ พบว่า ลดลง จากปีก่อน ซึ่งในปีพ.ศ. 2558 มีคดีประเภนี้ 86 คดี จับได้ 57 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.28 ส่วนใหญ่เป็นคดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา มีจำนวนทั้งสิ้น 37 คดี (แผนปฏิบัติการของจังหวัดสมุทรปราการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562)

ทำให้จังหวัดสมุทรปราการเป็นอีกจังหวัดที่มีความน่าสนใจในการพัฒนารูปแบบและหาแนวทาง ในการป้องกันอาชญากรรมตามกรอบการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ ทางสำนักงานกิจการยุติธรรม จึงได้ลงพื้นที่จัดเวที และกระบวนการเพื่อพัฒนารูปแบบการป้องกันอาชญากรรมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

4.1.2 สรุปภาพรวมกิจกรรม

จากการจัดกิจกรรมการขับเคลื่อนกรอบป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ : การอบรมเชิงปฏิบัติการในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม ซึ่งมีการออกแบบกระบวนการ ในการจัดกิจกรรมในครั้งนี้เพื่อพัฒนางานด้านการป้องกันอาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีทิศทางเดียวกันและทำงานร่วมกันแบบบูรณาการ พร้อมทั้งเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันอาชญากรรมให้มีความครอบคลุมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยจังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดแรกที่จัดกิจกรรม

กระบวนการเริ่มจากพิธีเปิดและบรรยายพิเศษในหัวข้อ “**กรอบแนวทางป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ 6 ด้าน**” และบรรยายพิเศษเรื่องสถานการณ์อาชญากรรมและมาตรการในการป้องกันในพื้นที่สมุทรปราการ จากนั้นจึงเป็นกระบวนการของทางที่มหาวิทยาลัยในรูปแบบการระดมความคิดเห็นในกลุ่มย่อย (Focus Group) โดยจะแบ่งกลุ่มย่อยจำนวน 8 กลุ่มๆละ 20 คน โดยประมาณให้ผู้เข้าร่วมประชุมนั่งได้ตามอัธยาศัย แต่สำหรับคนที่มาจากหน่วยงานเดียวกันจะต้องแยกกันไปในแต่ละกลุ่ม เพื่อให้เห็นมุมมองที่หลากหลาย และในการพูดคุยแลกเปลี่ยนจะให้ผู้เข้าร่วมประชุมเลือกผู้นำพูดคุยในกลุ่มละ 1 คนเพื่อเป็นผู้นำในการพูดคุยแลกเปลี่ยนตามโจทย์ที่ทางวิทยากรให้ไปดังนี้

- (1) ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่
- (2) ภาพฝัน ชุมชนปลอดภัย
- (3) แนวทางการป้องกันอาชญากรรม 6 มิติ แต่ละด้านมี 2 โจทย์ย่อย คือ
 - 1) มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว
 - 2) มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม
- (4) ทำอย่างไร
- (5) ปัจจัยความสำเร็จ
- (6) แนวทางที่ทำให้ไม่สำเร็จ + แนวทางแก้ไข

ซึ่งในการพูดคุยแลกเปลี่ยนนั้น ผู้เข้าร่วมมีความกระตือรือร้นเป็นอย่างมาก เพราะไม่บ่อยครั้งในการกำหนดแนวทางในการทำงานในระดับจังหวัดที่มีการระดมความคิดเห็นจากภาคประชาชน ทำให้ทุกคนรู้สึกถึงการมีส่วนร่วม ทำให้มีแรงกระตุ้นในการที่จะทำงานร่วมกันในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ โดยผู้เข้าร่วมที่หลากหลายจากประชาชนทั่วไป หน่วยงานภาครัฐ เช่น ตำรวจ ยุติธรรมจังหวัดเรือนจำจังหวัด สถานพินิจ ศูนย์ฝึก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เครือข่ายยุติธรรมชุมชน เด็กเยาวชนในสถานศึกษา และอาจารย์จากมหาวิทยาลัย เป็นต้น ทำให้การพูดคุยแลกเปลี่ยนในกลุ่มมีความชัดเจน แต่ในการนำเสนอข้อมูลแต่ละกลุ่มต้องกระชับเวลาเพราะเวลาน้อย ซึ่งในครั้งต่อไปถ้ามีการเพิ่มเวลาในการระดมความคิดเห็นมากขึ้นก็จะทำให้ได้ข้อมูลมีความละเอียดมากยิ่งขึ้น

จะทำให้เห็นแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นด้วย สุดท้ายเป็นการสรุปประเด็นทั้งหมดให้เห็นเป็นโมเดลของจังหวัด เพื่อนำไปพัฒนาเป็นแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการต่อไป

4.1.3 ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

ปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในจังหวัดสมุทรปราการมีดังนี้ ยาเสพติด ลักขโมย ลักทรัพย์ ฆ่า ช่มชู้ ทำร้ายร่างกาย คุกคามทางเพศ ทะเลาะวิวาท ซึ่งสาเหตุของปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการมาจากขาดความอบอุ่นในครอบครัว เช่น พ่อแม่ขาดการดูแล ครอบครัแตกแยก ดิดเกม ดิดเพื่อน เด็กแว้น การพนัน ดิดสุรา เทียวกลางคืน ดิดกระแสด่วนธรรมตะวันตกมากเกินไป ประชาชนขาดความรู้ในด้านต่างๆ เช่น กฎหมาย ขาดความสามัคคีในชุมชน รายได้ไม่เพียงพอ ชุมชนแออัด ประชากรแฝง ปัญหาคนต่างด้าว (ที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียน) เจ้าหน้าที่รัฐไม่ใส่ใจ

จากการระดมความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุมสิ่งที่จะทำให้ชุมชนปลอดภัยจากอาชญากรรม คือ ติดไฟส่องสว่าง ติดกล้อง CCTV ให้ทั่วถึง มีสนามกีฬาเพื่อออกกำลังกาย เต้นแอโรบิค ประชาชนช่วยกันสอดส่องดูแล ผู้คนรักใคร่ดูแลซึ่งกันและกัน ไม่มีการลักขโมย ใช้ชีวิตได้อย่างปลอดภัย ผู้คนมีงานทำ สภาพเศรษฐกิจดี ปลอดภัยยาเสพติด

4.1.4 แนวทางการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

• ด้านสภาพแวดล้อม

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ มีไฟส่องสว่าง มีสถานที่ออกกำลังกาย มีสนามกีฬา นันทนาการ ตัดกิ่งไม้ ต้นไม้ที่รกร้าง

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ ติดตั้งกล้องวงจรปิด จัดให้มีไฟส่องสว่าง ลดจุดเสี่ยงจุดอับ ปรับภูมิทัศน์ แต่ละบ้านเพิ่มความระมัดระวังในทรัพย์สิน คอยตรวจเช็คอุปกรณ์ทำความสะอาดให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน เช่น ตั้งตู้แดงรับแจ้งเหตุในชุมชน

• ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ รับเรื่อง แจ้งเหตุ ร้องเรียน เฝ้าระวัง จัดเวรยาม ตั้งสายตรวจ การดำเนินการของตำรวจ ปกครอง อาสาสมัคร

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่มได้แก่ ร่วมคิด วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากชุมชน ร่วมทำ ร่วมมือ เป็นเจ้าของชุมชนด้วยกัน สร้างเสริมความสามัคคีในชุมชน แจ้งเบาะแสกับหน่วยงานรัฐ เป็นหูเป็นตาให้เจ้าหน้าที่ร่วมประเมินผลร่วมกันแก้ไขและชื่นชม มีเสียงตามสายคอยให้ข้อมูลและแจ้งเตือนให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาชุมชนมากขึ้น สร้างความร่วมมือในการสอดส่องประชากรแฝง เพิ่มจำนวนอาสาสมัครในการตรวจตราหรือสอดส่องให้ทั่วถึงเจ้าหน้าที่รัฐจะต้องรีบดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นโดยเร็ว มีกิจกรรมจัดชุมชนสัญจร แลกเปลี่ยนความรู้ต่างชุมชน เยี่ยมชุมชนใกล้เคียง มีอาสาสมัครให้ความรู้และวิทยากร เล่นกีฬา

• ด้านการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้วได้แก่ บำบัดเยาวชนที่ทำผิด (กรมพินิจฯ) การบำบัดแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดและผู้ติดยาเสพติด ติดตามพฤติกรรม สอดส่อง คุมประพฤติ เยี่ยมบ้าน การสนับสนุนด้านอาชีพ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมการประกอบอาชีพ

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ ให้โอกาสกับคนที่เคยกระทำผิด ให้โอกาสทางสังคม ไม่ตีตรา มีการติดตามผู้ที่ถูกปล่อยออกจากเรือนจำชุมชนอย่างมีระบบ เครือข่ายมีส่วนร่วมในการบำบัด และติดตาม สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ลดรายจ่าย

- **ด้านการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสทำผิด**

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ มีการประกาศข่าวสารตามหอกระจายข่าวหรือเสียงตามสาย ผนังรณรงค์ต่อต้าน ประชาสัมพันธ์ จัดกีฬา ให้การศึกษา ให้ข้อมูลที่ควรรู้แก่ประชาชน

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยง เช่น เด็ก และคนไม่มีงานทำ ติดตามผลอย่างต่อเนื่อง และให้ความรู้ จัดประชาสัมพันธ์ ประสพการณ์ตรงเป็นวิทยากรชุมชนให้ความรู้กันเอง การสร้างช่องทางการ สื่อสาร ประชุม เพื่อให้ทันต่อปัญหา จัดอบรมให้ความรู้คนในชุมชน จัดกิจกรรม อบรมศีลธรรม ธรรมะไม่ซิง ไม่แว้น ความปลอดภัย บวชภาคฤดูร้อน การมีกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกลุ่มเสี่ยง เช่น กีฬา นันทนาการ กิจกรรม อบรม การรู้จักบทบาทในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตรวจสอบสุขภาพชุมชน

- **ด้านการลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ**

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ ลดการแต่งกายล่อแหลม และการอบรมให้ความรู้กฎหมายกับประชาชน ในพื้นที่

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ ให้ความรู้ผู้สู้งวยในการถูกหลอกลวงเล่นหุ้น ลงทุน ขายของเก่า ขายยา ลดโอกาสเป็นเหยื่อ อย่าแต่งกายล่อแหลม และเครื่องประดับมีราคา เหยื่อต้องรู้จักป้องกันตนเอง การลดโอกาส ช่องโอกาสทุกมิติ เอาบทเรียนที่ผ่านมาเป็นแนวทางแก้ไข

- **ด้านการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร**

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ การบังคับใช้กฎหมายอย่างรัดกุม รวดเร็ว

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ มีการพัฒนาบุคลากร การให้ความรู้แก่สมาชิกในชุมชนทุกปัญหา มีตัวกลาง ศูนย์ประสานงานในการแก้ไขปัญหา ร่วมกันให้คำปรึกษา ถ่ายทอดองค์ความรู้มีการสร้างแรงจูงใจ ชมเชย ให้อำนาจ แก่ชุมชนที่ลดปัญหาการเกิดอาชญากรรมได้อย่างเป็นรูปธรรม

4.1.5 การขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในจังหวัดสมุทรปราการ

แนวทางที่ 1

ให้ความร่วมมือผู้นำชุมชนอย่างต่อเนื่อง ระดมความคิด ทำอย่างมีส่วนร่วม Share Vision Share Resources ทุกหน่วยงานวางแผนร่วมกัน และช่วยกันทำงานตามแนวทางที่วางไว้ Partnership สร้างภาคีหุ้นส่วน เครือข่าย MOU บันทึกความร่วมมือ พุดคุยให้ความรู้ให้คำปรึกษาแนะนำกับผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงให้เอกชนมีส่วนรับผิดชอบ เช่น ท่านที่มีบ้านแล้วปล่อยทิ้งร้าง ที่ว่างเปล่า อย่าปล่อยให้เป็นที่เสี่ยง ให้ความรู้กับเยาวชนในชุมชนให้รู้วิธีป้องกัน ตนเอง การให้การศึกษาอบรมเยาวชนตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา ควรเน้นการรับผิดชอบชีวิต เจ้าหน้าที่ควรจัดการ ด้านศิลปะอาชีพตลอดจนการตลาดให้กับผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ เยาวชน จัดกลุ่มหรือศูนย์ประสานงานประจำตำบล มีการแข่งขันประกวดผู้มีฝีมือต่างๆ ให้ผู้สูงอายุจัดกิจกรรมร่วมกับเยาวชน จัดมหกรรม ให้ภาครัฐใช้อำนาจ เป็นกลไกปกครองส่วนท้องถิ่น ฝ่ายปกครองมีบทบาทสำคัญในการปกครอง

แนวทางที่ 2

เริ่มจากต้องพูดคุยกันในชุมชน ให้ออกมามีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาดังกล่าว เพราะตัวชุมชนเองเป็นคน รู้ปัญหา ควรหาทางแก้ไขปัญหาโดยชุมชนเองก่อน จากนั้นค่อยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาช่วยเหยื่อ ต้องไม่ เปิดโอกาสให้กับโจร ชุมชน ต้องสนใจใส่ใจและให้ความสำคัญต่อสังคม (หมั่นสังเกตคนแปลกหน้า) ประสานหน่วยงาน ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เช่น ผู้ใหญ่บ้าน ชุติรักษาความเรียบร้อย ตำรวจ เข้าร่วมตรวจตราพื้นที่และกลุ่มเสี่ยง ประชาชน ต้องร่วมมือเฝ้าระวังรักษามัคคีต่อกัน ภาครัฐต้องทำงานเชิงรุกเข้าไปในชุมชนให้ทั่วถึง ควรมีแนวทางการแก้ไขปัญหา ในแบบเฉพาะของแต่ละชุมชน พื้นที่เพราะบริบทแตกต่างกัน ภาคเอกชนที่อยู่ในพื้นที่ชุมชนควรเข้ามามีส่วนร่วม ในการเข้ามาป้องกันและแก้ไขปัญหา เพราะจังหวัดสมุทรปราการเป็นพื้นที่จังหวัดอุตสาหกรรม ปัญหาอาชญากรรม มีค่อนข้างเยอะ เอกชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบ

แนวทางที่ 3

ต้องสร้างความเชื่อมั่นให้ชุมชนให้ได้ สถานพินิจบูรณาการการทำงานร่วมกับชุมชนเน้นเด็กและเยาวชน โดยประสานความร่วมมือระหว่างผู้นำชุมชน หรือผู้แทนชุมชนโดยแบ่งกระบวนการออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงก่อนเกิดเหตุอาชญากรรม โดยผู้นำชุมชนหรือผู้แทนต้องให้ข้อมูลเยาวชนกลุ่มเสี่ยง ปัญหาของกลุ่มเสี่ยง เพื่อสถานพินิจจะได้ทำงานในเชิงรุก เช่น การพากลุ่มเสี่ยงมาดูงานในสถานพินิจ ควรให้ความรู้ในชุมชนเป็นต้นช่วงที่เกิดการกระทำผิดของเยาวชน ผู้นำชุมชนต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาเยาวชนที่กระทำผิดเพื่อนำมาทำแผนแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู เยาวชนรายนั้นๆ ขณะดำเนินคดี และช่วงหลังเกิดเหตุ ผู้นำชุมชนร่วมติดตามเด็กเยาวชน ที่ปล่อยตัวกลับสู่สังคม ต้องมีกระบวนการทำงานกับครอบครัว ทั้งในเชิงป้องกันและแก้ปัญหา เพราะทุกอย่างเกิดมาจากครอบครัวเป็นหลัก ทั้งการขาดความอบอุ่นในครอบครัว การกำหนดการแก้ปัญหาต่างๆในเชิงนโยบายเป็นเรื่องที่ดี แต่ในเชิงของการปฏิบัติจะต้องมีความชัดเจนมีคุณภาพด้วย จะต้องมีความหมายที่แน่ชัดว่าหน่วยงานไหนที่ต้องรับผิดชอบ เช่น อำนาจหน้าที่เป็นของ อบจ. อบต. เทศบาล เพื่อบูรณาการกับภาคเอกชนและภาครัฐ เพราะต้องมิงงบประมาณ อำนาจหน้าที่

ปัจจัยที่จะทำให้การขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในจังหวัดสำเร็จ ได้แก่ เห็นคุณค่าในตัวเอง 3 ค คือ การทำด้วยความรัก การทำด้วยความกล้า การทำด้วยความฉลาดทางสติปัญญา IQ อารมณ์ EQ สังคม SQ เพิ่มศักยภาพบุคคล องค์กร 7 ด้าน ต้องเข้มเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชน ความร่วมมือของชุมชน ต้องให้ข้อมูลที่เป็นจริง ให้ตรงจุดกับปัญหาในชุมชน การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง คือลงมือทำจริงไม่ใช่แค่ตัวหนังสือที่วางขึ้นมา หรือเป็นแค่โครงการที่เป็นนามธรรมแต่ต้องทำให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ไม่เห็นแก่พวกพ้อง ทำเพื่อส่วนรวม ทุกหน่วยงานต้องร่วมมือปฏิบัติ ติดตามผลอย่างจริงจัง ผู้ถือกฎหมายต้องมีคุณธรรมจริยธรรมต่อประชาชนให้เท่าเทียมกัน งบประมาณให้พอเพียงและปัจจัยที่จะทำให้การขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในจังหวัดไม่สำเร็จ ได้แก่ ต่างคนต่างทำ ไม่มีการระดมความคิด ไม่มีส่วนร่วมในการทำงาน ไม่ทำตามแผนที่วางไว้ เกี่ยงงาน ประชาชนบางกลุ่มไม่ให้ความร่วมมือ ทำไปก็ไม่มีอะไรดีขึ้น อยู่เฉยๆดีกว่า ปลูกกระดุมแยกฝายในชุมชน การเมืองจะสร้างความแตกแยกให้เกิดขึ้นในชุมชน แตกความสามัคคี อดตัวไม่ฟังใครทั้งนั้นถือว่ามีเงิน การแสวงหาผลประโยชน์จากโอกาสต่างๆ ประชาชนชี้เป้า แต่ไม่ได้รับการตอบรับ เช่นผู้มีอำนาจ ตร. ส.ท. ส.จ. ส.ส. อยู่เบื้องหลังทั้งสิ้น เช่นตรวจคนเข้าเมือง ปล่อยให้ต่างด้าวเข้ามาโดยไม่ถูกกฎหมายมากมาย ไม่ใส่ใจอย่างจริงจัง ผู้บังคับใช้กฎหมายบุคลากรในกระทรวงยุติธรรม ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ไม่ได้รับความร่วมมือจากรัฐอย่างแท้จริง คนในชุมชน องค์กร ภาครัฐ ภาคเอกชน ยังมองว่าปัญหาอาชญากรรมเป็นเรื่องไกลตัว ไม่ใช่ปัญหาหรือภาวะเร่งด่วนที่ต้องเข้ามาแก้ไข ทำให้ทุกคนเพิกเฉย ปัญหาไม่ได้รับการแก้ไขอย่างแท้จริง

ซึ่งมีแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้ ขอให้ทุกภาคส่วนร่วมมือในการบริหารจังหวัดสมุทรปราการ ให้เจริญรุ่งเรือง จัดสรรงบประมาณในการจัดอบรม ผู้มีอำนาจต้องบริหารอย่างตรงไปตรงมา ประสิทธิภาพในการทำงาน รับฟัง แก้ไข เป็นมืออาชีพ เรียกมาคุย เจาะประเด็น ปรีกษาผู้รู้ หาวิธีแก้ปัญหาร่วมกัน ถอยหลังคนละก้าวเพื่อวางแผน และหาเหตุผลมายึดเพื่อคิดใหม่ทำใหม่โดยการร่วมใจสามัคคี ร่วมด้วยช่วยกัน ติดตามผลอย่างจริงจังมีกติกาคือข้อตกลง 7 ค คือ ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ความชัดเจน ความดี ความรัก ความฉลาดทางสติปัญญา อารมณ์ สังคม หากิจกรรมที่สร้างรายได้ ให้คนมีรายได้ มีงานทำ เพราะคนที่เป็นอาชญากรก่อเหตุคือคนที่ว่างงาน มีเอกสารเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และรัฐต้องสนับสนุนงบประมาณค่าตอบแทนโดยมีระเบียบที่ชัดเจน

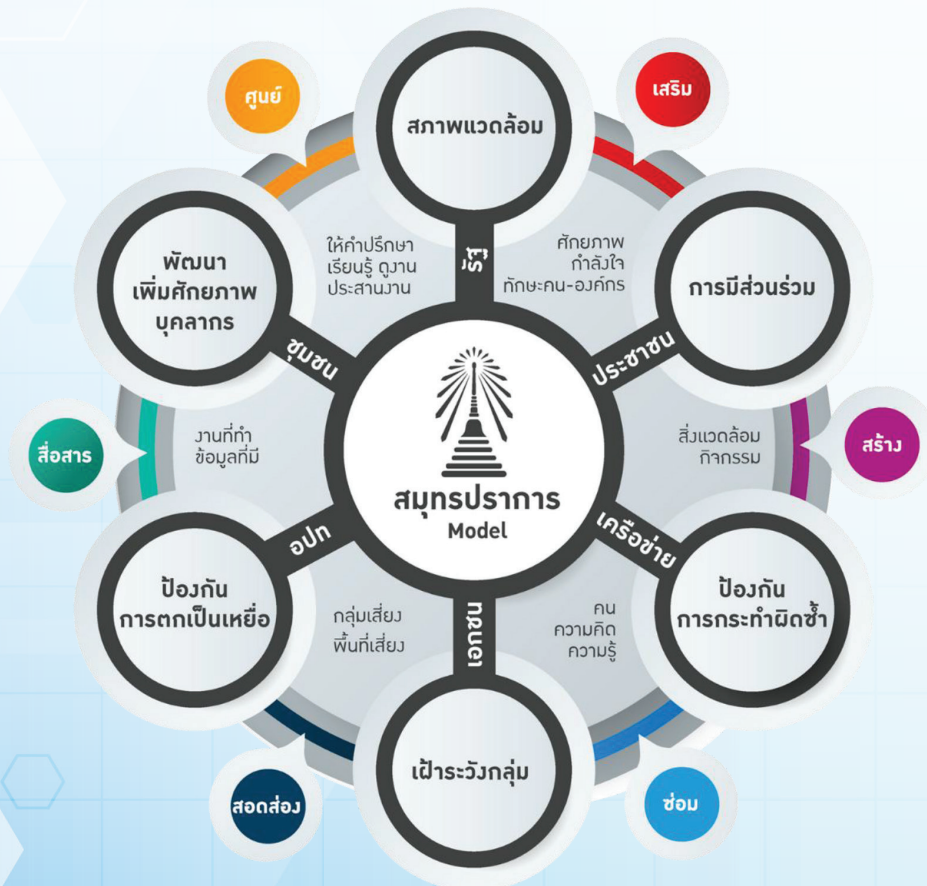
4.1.6 Model แนวทางการดำเนินงานป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

แนวทางที่ 1

ให้ความร่วมมือผู้นำชุมชนอย่างต่อเนื่อง ระดมความคิด ทำอย่างมีส่วนร่วม Share Vision Share Resources ทุกหน่วยงานวางแผนร่วมกัน และช่วยกันทำงานตามแนวทางที่วางไว้ Partnership สร้างภาคีหุ้นส่วน เครือข่าย MOU บันทึกความร่วมมือ พุดคุยให้ความรู้ให้คำปรึกษาแนะนำกับผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงให้เอกชนมีส่วนรับผิดชอบ เช่น ท่านที่มีบ้านแล้วปล่อยทิ้งร้าง ที่ว่างเปล่า อย่าปล่อยให้เป็นที่ยี่เสี่ยง ให้ความรู้กับเยาวชนในชุมชนให้รู้วิธีป้องกันตนเอง การให้การศึกษาอบรมเยาวชนตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา ควรเน้นการรับผิดชอบชีวิต เจ้าหน้าที่ควรจัดการด้านศิลปะอาชีพตลอดจนการตลาดให้กับผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ เยาวชน จัดกลุ่มหรือศูนย์ประสานงานประจำตำบล มีการแข่งขันประกวดผู้ที่มีฝีมือต่างๆ ให้ผู้สูงอายุจัดกิจกรรมร่วมกับเยาวชน จัดมหกรรม ให้ภาครัฐใช้อำนาจเป็นกลไกปกครองส่วนท้องถิ่น ฝ่ายปกครองมีบทบาทสำคัญในการปกครอง

แนวทางที่ 2

เริ่มจากต้องพูดคุยกันในชุมชน ให้ออกมามีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาดังกล่าว เพราะตัวชุมชนเองเป็นคนรู้ปัญหา ควรหาทางแก้ไขปัญหาโดยชุมชนเองก่อน จากนั้นค่อยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาช่วยเหลือ ต้องไม่เปิดโอกาสให้กับโจร ชุมชน ต้องสนใจใส่ใจและให้ความสำคัญต่อสังคม (หมั่นสังเกตคนแปลกหน้า) ประสานหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เช่น ผู้ใหญ่บ้าน ชุติรักษาความเรียบร้อย ตำรวจ เข้าร่วมตรวจตราพื้นที่และกลุ่มเสี่ยง ประชาชนต้องร่วมมือเฝ้าระวังรักษามัคคีต่อกัน ภาครัฐต้องทำงานเชิงรุกเข้าไปในชุมชนให้ทั่วถึง ควรมีแนวทางการแก้ไขปัญหามาในแบบเฉพาะของแต่ละชุมชน พื้นที่เพราะบริบทแตกต่างกัน ภาคเอกชนที่อยู่ในพื้นที่ชุมชนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการเข้ามาป้องกันและแก้ไขปัญหา เพราะจังหวัดสมุทรปราการเป็นพื้นที่จังหวัดอุตสาหกรรม ปัญหาอาชญากรรมมีค่อนข้างเยอะ เอกชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบ

จากกระบวนการระดมความคิดเห็นเพื่อพัฒนารูปแบบการป้องกันอาชญากรรม
ตามกรอบการป้องกันอาชญากรรม 6 ด้าน
ของจังหวัดสมุทรปราการ มีกลไกในการขับเคลื่อนดังนี้

ศูนย์

การจัดตั้งศูนย์ประสานงานการป้องกันอาชญากรรมในระดับจังหวัด ระดับชุมชน เพื่อทำหน้าที่ในการเป็นศูนย์ประสานงานและเป็นแหล่งให้คำปรึกษา เรียนรู้ องค์กรความรู้ ด้านการป้องกันอาชญากรรม

เสริม

การเสริมศักยภาพให้กำลังใจแก่ผู้พันโทษและองค์กรในกระบวนการยุติธรรม และอาสาสมัครยุติธรรมชุมชน

สร้าง

การสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยในชุมชนและกิจกรรมสร้างสรรค์ เพื่อป้องกันอาชญากรรมเพิ่มพื้นที่ดี ลดพื้นที่เสี่ยง

ซ่อม

การพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกให้แก่ผู้พันโทษ ผ่านการอบรมให้ความรู้

สอด
ส่อง

กลไกการเป็นหูเป็นตา (ตาสับปะรด) ในการสอดส่องดูแลทั้งในเชิงกายภาพ และพฤติกรรมของคนในชุมชนที่มีความเสี่ยง

สื่อสาร

การสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการป้องกันอาชญากรรมและสื่อสารเรื่องราวกิจกรรม ที่ดำเนินการในพื้นที่โดยการร่วมมือขับเคลื่อนตามกรอบการป้องกันอาชญากรรม ที่มีประสิทธิภาพของ หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน ชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่าย เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนกลไกอย่างมีประสิทธิภาพ

4.1.7 การสัมภาษณ์ผู้บริหาร ในประเด็นการขับเคลื่อนกรอบป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรม ให้แก่ประชาชนในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

“ทิศทางในการขับเคลื่อนในระดับจังหวัด จะเห็นได้ว่าในขณะนี้ทางสำนักงานยุติธรรมจังหวัดทำงานร่วมกับทางจังหวัดสมุทรปราการ หัวหน้าส่วนราชการตลอดจนภาคเอกชน ประชาชน ส่วนที่หนึ่งภาคราชการ ทางยุติธรรมจังหวัดเป็นคณะกรรมการพัฒนาระบบงานยุติธรรมในระดับจังหวัดซึ่งจะมีท่านผู้ว่าราชการและหัวหน้าส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมรวมถึงอาจารย์มหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องเป็นคณะกรรมการโมเดลนี้ก็จะนำเสนอต่อที่ประชุม เพื่อที่จะให้ท่านผู้ว่าและคณะกรรมการใน กพยจ. ได้รับทราบแล้วก็ช่วยกันขับเคลื่อนในภาพรวมในทุกภาคส่วน อันนี้ในส่วนของภาคราชการก่อน

ในส่วนของภาคประชาชนเรามีเครือข่ายอาสาสมัครทั้งของกระทรวงยุติธรรมแล้วก็เครือข่ายอาสาสมัครของหน่วยงานอื่น ๆ ที่ไม่ได้สังกัดกระทรวงยุติธรรม ก็น่าที่จะประสานความร่วมมือในการทำงานร่วมกันเพราะจะเห็นได้ว่าโมเดลดังกล่าวคงไม่สามารถขับเคลื่อนได้โดยยุติธรรมจังหวัดเพียงฝ่ายเดียวหากได้รับการสนับสนุนจากทางภาคราชการตลอดจนภาคประชาชนก็จะก่อให้เกิดผลสำเร็จ การขับเคลื่อนแน่นอนที่สุดเรานำเสนอ ถ้าไม่มีการติดตามประเมินผลให้กำลังใจหรือสานความต่อเนื่องบางทีมันก็ เหมือนกับการที่เราเสนอแต่ว่าหน่วยอื่นๆไม่ได้เห็นถึงความสำคัญ มันก็ต้องมองว่าเมื่อเรากับเพื่อนไปแล้วประโยชน์ที่มันจะเกิดขึ้นกับภาคราชการไม่ว่าจะเป็นจังหวัดส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมีอะไรบ้าง

แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดผมมองว่าประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนเป็นสิ่งสำคัญมากกว่า ทั้งในด้าน สภาพแวดล้อม ทั้งในด้านการป้องกันการตกเป็นเหยื่อ อาชญากรรมหรือการกระทำความผิดซ้ำ ถ้าสังคมอยู่กันอย่างมีความสุขภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนจะทำให้สังคมในชุมชนในพื้นที่ของสมุทรปราการก็มีความเบาบางจากปัญหาอาชญากรรมจากการกระทำความผิดซ้ำ เมื่อปัญหาอาชญากรรมน้อยลงมันก็จะเป็นการพัฒนาชีวิตของคนในชุมชนเพิ่มมากยิ่งขึ้น เราก็จะสานต่อในเมื่อไม่มีปัญหาอาชญากรรมเราก็จะเสริมศักยภาพคนในชุมชนในเรื่องของการสร้างงานสร้างอาชีพเพื่อให้มีรายได้

ในส่วนข้อเสนอแนะผมมองว่าทุกๆจังหวัดก็คงจะทำโมเดล ลักษณะนี้ผมมองว่าจังหวัดสมุทรปราการมีกลุ่มจังหวัดไม่ว่าจะเป็นจังหวัดข้างเคียงต่างๆ ปัญหาต่างๆมันอาจจะมีความเชื่อมโยง ซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกัน การทำงานก็น่าจะมีการทำงานร่วมกันไม่ใช่แค่ในจังหวัด ในขณะที่เดียวกันก็คงไม่ได้มองว่าสมุทรปราการยังไม่ได้เป็นต้นแบบหรือว่าโดดเด่นจังหวัดอื่นๆ เขาก็มีความโดดเด่นจะอย่างไรให้เราดึงความโดดเด่นของแต่ละพื้นที่แล้วก็นำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับจังหวัดภาพรวม”

นายไพบูลย์ สุนทรประเสริฐ
ยุติธรรมจังหวัดสมุทรปราการ

4.2 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

4.2.1 สภาพทั่วไป

จังหวัดสุราษฎร์ธานีตั้งอยู่ในฝั่งตะวันออกของภาคใต้ โดยมีสภาพภูมิประเทศที่หลากหลายทั้งที่ราบสูง ภูมิประเทศแบบภูเขา รวมทั้งที่ราบชายฝั่ง มีพื้นที่ครอบคลุมถึงในบริเวณอ่าวไทย ทั้งบริเวณที่เป็นทะเลและเป็นเกาะ เกาะในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็กมากถึง 98 เกาะ นับว่ามากที่สุดเป็นอันดับ 3 ของประเทศ รองมาจากจังหวัดพังงาที่มี 155 เกาะ และจังหวัดภูเก็ตที่มี 154 เกาะ เกาะขนาดใหญ่เป็นที่รู้จักเช่น เกาะสมุย เกาะพะงัน เกาะเต่า และหมู่เกาะอ่างทอง เนื่องจากทำเลที่ตั้งจึงได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเกิดบริเวณทะเลอันดามัน บ้างเป็นครั้งคราวเนื่องจากจะมีแนวเทือกเขาตะนาวศรี เทือกเขาภูเก็ต และเทือกเขานครศรีธรรมราช แอบบริเวณจังหวัดระนอง จังหวัดชุมพร จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นแนวช่วยลดอิทธิพลของลมมรสุมดังกล่าว ในทางกลับกันพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีจะได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเป็นส่วนใหญ่ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือปกติจะมีแหล่งกำเนิดบริเวณทะเลจีนใต้และอ่าวไทย ทำให้จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีช่วงฤดูฝนกินระยะเวลาตั้งแต่เดือนตุลาคมจนถึงเดือนมกราคม

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ โดยประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นหลัก โดยใช้พื้นที่ในการทำ การเกษตรประมาณร้อยละ 45 ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ ยังประกอบอาชีพทางด้านปศุสัตว์ ประมง อุตสาหกรรม รวมทั้งมีการทำเหมืองแร่ด้วย

จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นเมืองท่องเที่ยว ทำให้มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดปัญหาอาชญากรรมนำไปสู่สถิติอาชญากรรมที่สูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมิติต่อทรัพย์สินและต่อร่างกาย ทำให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่ทางสำนักงานกิจการยุติธรรมเลือกเป็นพื้นที่นำร่องในการพัฒนารูปแบบการป้องกันอาชญากรรมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

4.2.2 สรุปภาพรวมกิจกรรม

จากการจัดกิจกรรมการขับเคลื่อนการป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ : การอบรมเชิงปฏิบัติการในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม ซึ่งมีการออกแบบกระบวนการในการจัดกิจกรรมในครั้งนี้เพื่อพัฒนางานด้านการป้องกันอาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีทิศทางเดียวกันและทำงานร่วมกันแบบบูรณาการ พร้อมทั้งเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันอาชญากรรมให้มีความครอบคลุมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

กระบวนการเริ่มจากพิธีเปิดและบรรยายพิเศษในหัวข้อ “**กรอบแนวทางป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ 6 ด้าน**” และบรรยายพิเศษเรื่องสถานการณ์อาชญากรรมและมาตรการในการป้องกันในพื้นที่ จากนั้นจึงเป็นกระบวนการของทางทีมวิทยากรในรูปแบบการระดมความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) โดยจะแบ่งกลุ่มย่อยจำนวน 8 กลุ่มๆละ 20 คน โดยประมาณให้ผู้เข้าร่วมประชุมนั่งได้ตามอัธยาศัย แต่สำหรับคนที่มาจากหน่วยงานเดียวกันจะต้องแยกกันไปในแต่ละกลุ่ม เพื่อให้เห็นมุมมองที่หลากหลาย และในการพูดคุยแลกเปลี่ยนจะให้ผู้เข้าร่วมประชุมเลือกผู้นำพูดคุยในกลุ่มละ 1 คนเพื่อเป็นผู้นำในการพูดคุยแลกเปลี่ยนตามโจทย์ที่ทางวิทยากรให้ไปดังนี้

- (1) ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่
- (2) ภาพฝัน ชุมชนปลอดภัย
- (3) แนวทางการป้องกันอาชญากรรม 6 มิติ แต่ละด้านมี 2 โจทย์ย่อย คือ
 - 1) มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว
 - 2) มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม
- (4) ทำอย่างไร
- (5) ปัจจัยความสำเร็จ
- (6) แนวทางที่ทำให้ไม่สำเร็จ + แนวทางแก้ไข

4.2.3 ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีส่วนใหญ่เป็นปัญหาหลักขโมย เช่น ลักขี้อย่าง ลักมอเตอร์ไซด์ ลักไก่แจ้ ลักลูกปาล์ม ลักพืชผลทางการเกษตร ถังแก๊ส หมวกกันน็อก โทรศัพท์ในห้องพัก ฉกชิงวิ่งราว จี้ปล้น กระเป๋า โทรศัพท์ สร้อยทอง กรรโชกทรัพย์ ช่มชู้ ปีบบังคับ ฆ่า ทำร้ายร่างกาย ปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัว ทะเลาะวิวาท ก่อวินาศกรรม ทำร้ายจิตใจ ฆ่าตัวตาย ถูกบงการร้าย ล้วงละเมิดทางเพศ ช่มชู้ อนาคต พรากผู้เยาว์ และฉ้อโกงทางเทคโนโลยี ด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งสาเหตุของปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีมาจาก ยาเสพติด ยาบ้า น้ำกระท่อม ยาไอซ์ ภัยพิบัติ ยาเสพติด ติดสุราเรื้อรังการพนัน เงินกู้ยืมระบบ ชัดผลประโยชน์กัน เด็กแว้น ชู้สาว การแก่งแย่งที่ดิน การแบ่งเขตแดนที่ทำกิน ราคาผลผลิตตกต่ำ หนี้สินทางการเกษตร บุกรุกที่ส่วนบุคคล ที่สาธารณะ ประชากรแฝง คนว่างงานกลุ่มทุนเข้ามาแย่งอาชีพทำมาหากินของคนพื้นที่ เช่น ร้านค้า อาชีพประมงถูกบังคับโดยกฎหมายของรัฐ แย่งชิงมรดก ขาดวินัยจราจร

ซึ่งจากการระดมความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนมีภาพฝันอยากให้ชุมชนปลอดภัยเสด็จครอบครวัรอบอุ่น มีความร่วมมือของ “บวร” บ้าน วัด โรงเรียน มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี ปลอดภัยมีโรงเรียนที่ปลอดภัย มีการศึกษาที่ดี ชาวบ้านให้ความร่วมมือกัน ช่วยเป็นหูเป็นตาดูแลชุมชน มีสายตรวจในชุมชน และสายตรวจภายนอก ปลอดภัยจากอาชญากรรมทุกชนิด ชุมชนมีความน่าอยู่ มีความสุข และทุกคนร่วมมือกันดูแลชุมชนให้ปลอดภัยและน่าอยู่

4.2.4 แนวทางการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี

• ด้านสภาพแวดล้อม

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ การติดกล้อง CCTV เพิ่มแสงสว่างในชุมชนติดตั้งอินเตอร์เน็ตฟรี ในชุมชนสร้างป้อมดูแลความปลอดภัยให้ประชาชน ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณกว้าง จุดเสี่ยง จุดเปลี่ยว แหล่งมั่วสุม เพิ่มพื้นที่ออกกำลังกาย ขุดลอกคลอง

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ เพิ่มการติดกล้อง CCTV ให้ครอบคลุม ตรวจสอบความบกพร่องของอุปกรณ์ที่ไปติดตั้งไว้ เพิ่มแสงสว่างในชุมชน ติดตั้งสัญญาณกันขโมย เพิ่มการติดตั้งอินเตอร์เน็ตฟรีในชุมชน เพิ่มตู้แดงในบริเวณจุดเสี่ยง เพิ่มการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณกว้าง จุดเสี่ยง จุดเปลี่ยว แหล่งมั่วสุม เปลี่ยนพื้นที่เสี่ยงให้เป็นพื้นที่สร้างสรรค์ เพิ่มพื้นที่ออกกำลังกาย พัฒนาถนนหนทางให้มีความปลอดภัย ตั้งคณะกรรมการภายในหมู่บ้านให้ดูแล และตั้งกฎธรรมนุญ/ข้อบังคับในชุมชน

• ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ รับฟังความคิดเห็นของประชาชน เครือข่ายยุติธรรมชุมชนสอดส่องดูแล อปพร. ชรบ. ทสพช. อสค. จิตอาสา เครือข่ายภาคประชาชน มีการทำเวทีประชาคม การทำแบบสอบถามความพึงพอใจ

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ รับฟังความคิดเห็นของประชาชน ใ้บทบาทหน้าที่กับประชาชน ในการดูแลแก้ไขปัญหาในชุมชน ตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชนให้ครอบคลุมทุกตำบล ให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ชุมชน อยากให้นักศึกษามีส่วนร่วมได้ช่วยดูแลชุมชน อาสาสมัครต่างๆควรได้รับการฝึกอบรมให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ทุกองค์กรมีการบูรณาการร่วมกัน มีการทำเวทีประชาคม การทำแบบสอบถามความพึงพอใจ และเพิ่มช่องทางการ แก้อัข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน

- ด้านการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ ติดตามพฤติกรรมผู้กระทำความผิดปรับทัศนคติ ติดตามดูแล ส่งรายชื่อผู้พ้นโทษให้กับเครือข่ายยุติธรรมชุมชนดูแลต่อ กฎหมายกำหนดบทลงโทษเชิงชุมชนเข้าร่วมการเป็นอาสาสมัคร คี้นคนดีสู่สังคม มีเครือข่ายติดตามดูแลเยาวชน ส่งเสริมการประกอบอาชีพ

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ ตั้งคณะกรรมการติดตามดูแลช่วยเหลือผู้ที่เคยกระทำผิดเชิงชุมชน เข้าร่วมการเป็นอาสาสมัคร อบรมให้ความรู้ให้โอกาสผู้กระทำผิดให้กลับตัวและมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ส่งเสริม การประกอบอาชีพ จัดหาอาชีพที่สุจริต ขยายตลาดประชารัฐ และเพิ่มเงินทุนในการสร้างอาชีพ และเพิ่มความเข้มงวด มาตรการทางกฎหมาย

- ด้านการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสทำผิด

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ ส่งเสริมด้านกีฬา ศิลปะ ดนตรี เข้าวัด ฟังธรรม เพิ่มเติมองค์ความรู้ ทักษะชีวิตให้กับกลุ่มเสี่ยง ผู้นำชุมชนติดตามดูแลในชุมชนกลุ่มเสี่ยงการจัดกิจกรรมต่างๆ

ของภาครัฐ สร้างโครงการโรงเรียนอุปลัมภ์ โครงการ To be Number One ส่งเสริมการหารายได้พิเศษให้กับเด็กๆ

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ ส่งเสริมด้านกีฬา ศิลปะ ดนตรี เข้าวัด ฟังธรรม สร้างสายใย รักครอบครัว มีศูนย์ 3 วัย ให้ความรู้การป้องกันตัวเอง สร้างความสามัคคีในชุมชน และสร้าง ความเป็นมิตร แนะนำ ตักเตือน การจัดกิจกรรมต่างๆ ของภาครัฐ ส่งเสริมการหารายได้พิเศษให้กับเด็กๆ

- ด้านการลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัว ให้ความรู้ ความเข้าใจ ในกลุ่มสตรี ประชาสัมพันธ์เบอร์โทรฉุกเฉิน ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต เพิ่มอาสาสมัครในพื้นที่ มีการทำบัตรของคนต่างด้าว การปลูกจิตสำนึกกรณีใส่ผ้าไทย และมีสายตรวจ

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัว ให้ความรู้ ความเข้าใจ ในกลุ่มสตรี เพิ่มอาสาสมัครในพื้นที่ ประชาสัมพันธ์เบอร์โทรฉุกเฉิน เปิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย มากขึ้น รมณรงค์วัฒนธรรมการแต่งการไม่ล่อแหลม ตรวจสอบต่างด้าวให้ทั่วถึง

- ด้านการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ การส่งเสริมการฝึกอาชีพฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับอาชญากรรม การศึกษาดูงาน จัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมในพื้นที่

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ ส่งเสริมการฝึกอาชีพ ฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับอาชญากรรมให้ กับบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เน้นการปฏิบัติจริงและมีการติดตามประเมินผล การศึกษาดูงาน ผู้นำต้องมีการขยายผล ต่อในชุมชน สนับสนุนทรัพยากรในการปฏิบัติงานในทุกด้าน สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน เช่น การให้รางวัล จัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมในพื้นที่

4.2.5 การขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

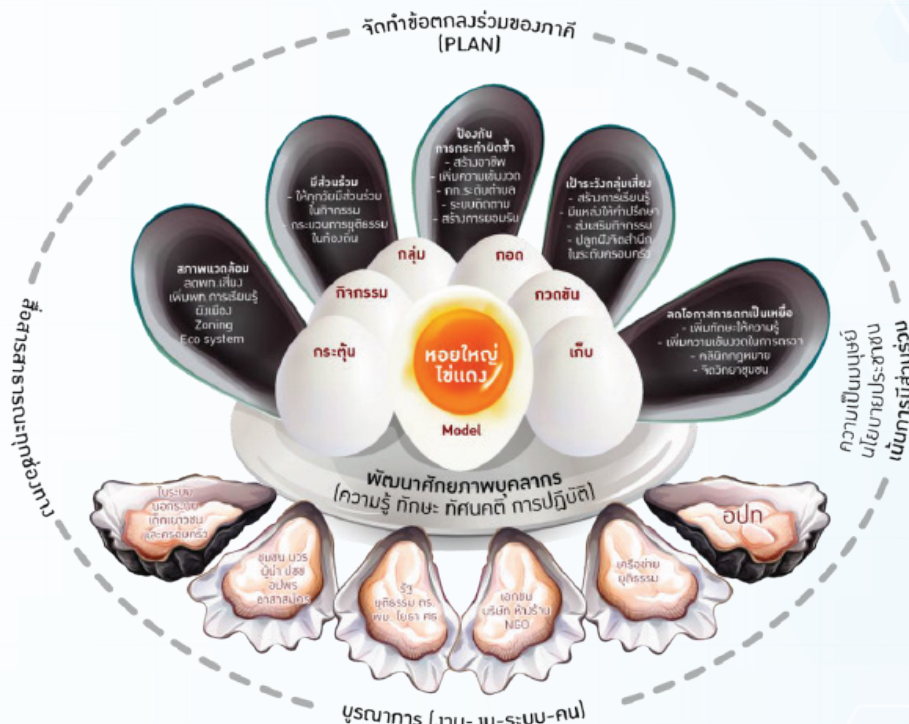
เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประชุมให้ข้อคิดเห็น จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำกรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ จัดทำกรอบการป้องกันอาชญากรรมในแผนพัฒนาจังหวัด จัดทำโครงการต่างๆ กิจกรรมตามกรอบแนวทางที่คณะกรรมการกำหนดไว้ ขอรับการจัดสรรงบประมาณเชิงบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนแผน/กรอบแนวทางทางการป้องกันอาชญากรรม จัดทำ MOU โดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบแต่ละหน่วยงาน สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการติดตามประเมินผลเป็นระยะ สรุปการดำเนินงานประจำปี เพื่อทบทวนกรอบแนวทางในปีงบประมาณต่อไป

มีการดำเนินงานทั้งเชิงรุกและเชิงรับ เสนอโครงการเพื่อของบประมาณในการดำเนินโครงการ จัดเวทีแลกเปลี่ยนปัญหา ประสบการณ์ การป้องกันอาชญากรรมกับทุกฝ่าย เมื่อเกิดเหตุเจ้าหน้าที่ต้องมาถึงสถานที่อย่างรวดเร็ว บูรณาการการบริหารจัดการของเครือข่ายต่างๆในระดับนโยบายเริ่มต้นจากตัวเองลงมือปฏิบัติด้วยตัวเอง แนะนำคนภายในครอบครัวและชุมชน การสร้างจิตสำนึกและความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัว ส่งเสริมสถาบันครอบครัวทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การกินข้าว ออกกำลังกาย ไปวัดทำบุญ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่างๆ ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง สร้างกลุ่มไลน์ชุมชน เพื่อจะได้รับความรู้ข่าวสารรวดเร็ว เผยแพร่ความรู้และแนวทางในการป้องกันผ่านสังคมออนไลน์ ส่งเสริมกลุ่มอาชีพในชุมชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน จัดกิจกรรมในชุมชนให้หลากหลายและสม่ำเสมอ มีการฝึกอบรมให้ความรู้กับการป้องกันตัวกับการเกิดอาชญากรรมกับคนในชุมชน คนในชุมชนต้องช่วยกันสอดส่องดูแลคนในชุมชน ให้เด็กเยาวชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เพิ่มอำนาจตัดสินใจให้กับผู้นำท้องถิ่น ส่งเสริมให้สถาบันศาสนาให้มีบทบาทเยอะขึ้น ลดละเลิกอบายมุขทุกชนิด ให้เจ้าหน้าที่เข้มงวดในการตรวจหอพักให้เป็นหอพักสีขาว ให้ชุมชนมีกฎกติกา ระเบียบในชุมชน

ปัจจัยที่จะทำให้การขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในจังหวัดสำเร็จ ได้แก่ ภาศิเครือข่ายทุกฝ่าย ทุกระดับ เยาวชน ชุมชน หน่วยงาน มีความร่วมมือกัน ร่วมคิดร่วมทำกิจกรรม ร่วมมือกันแก้ไขปัญหา ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างเต็มที่ ดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ผู้นำในชุมชนมีความเข้มแข็ง คนในชุมชนมีความรักสามัคคีกัน มีความร่วมมือกันในชุมชน ไม่มีความขัดแย้งในชุมชน มีจิตสำนึกรักชุมชน มีความศรัทธาและมีเป้าหมายเดียวกัน ชุมชนเกิดความตระหนักในการป้องกันการเกิดอาชญากรรม มีการยกย่องเชิดชูผู้กระทำความดี การศึกษาครอบครัวในชุมชน บุคลากรเพียงพอ และมีความรู้ ให้ประชาชนมีบทบาทมากขึ้น การยอมรับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ปัจจัยที่จะทำให้การขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในจังหวัดไม่สำเร็จ ได้แก่ ขาดความร่วมมือกันไม่มีความสามัคคี ขัดแย้งกันประชาชนมุ่งแต่ประโยชน์ส่วนตน ขาดงบประมาณสนับสนุนข้อจำกัดของระเบียบงบประมาณในแต่ละหน่วยงานแตกต่างกันยุ่งยาก ซับซ้อนครอบครัวแตกแยกขาดการศึกษาปัญหาด้านเศรษฐกิจรายได้น้อย บุคลากรไม่เพียงพอ ขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือในการสนับสนุนการดำเนินงานกฎหมายข้อบังคับแต่ละหน่วยงานไม่เหมือนกันเลยทำให้ออกมาไม่สำเร็จซึ่งมีแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้สร้างความสัมพันธ์เชิงบวก สร้างความรักความเข้าใจให้ทุกคนในชุมชนได้ตระหนักถึงผลกระทบปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชน เพิ่มแรงจูงใจในการร่วมมือของทุกภาคส่วนแสดงให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นให้ชัดเจน ร่างข้อบังคับของประเด็นด้านอาชญากรรมในทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปในทิศทางเดียวกันรัฐบาลควรมีการแบ่งสรรงบประมาณส่วนคดีอาชญากรรมโดยเฉพาะในแต่ละจังหวัด

4.2.6 Model แนวทางการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี

**กระบวนการระดมความคิดเห็นของภาคีเครือข่ายในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้
เกิดรูปแบบการป้องกันอาชญากรรม
โดยมีกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนคือ 6 ก ประกอบด้วย**

- กระตุ้น** การสร้างการรับรู้กฎหมายและแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่
- กิจกรรม** การส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมสร้างสรรค์ในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่
- กลุ่ม** การรวมกลุ่มเพื่อขับเคลื่อนการป้องกันอาชญากรรมแบบบูรณาการ
- กอด** การสร้างเสริมความรักความอบอุ่นในระดับครอบครัว ชุมชน
- กวดขัน** การบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง และมีการตรวจตราในระดับชุมชน
- เก็บ** การบังคับการเก็บเกี่ยวองค์ความรู้แล้วนำมาแลกเปลี่ยนเพื่อพัฒนาความรู้ด้านการป้องกันอาชญากรรมให้มีความทันสมัยยิ่งขึ้น บใช้กฎหมายอย่างจริงจัง และมีการตรวจตราในระดับชุมชน

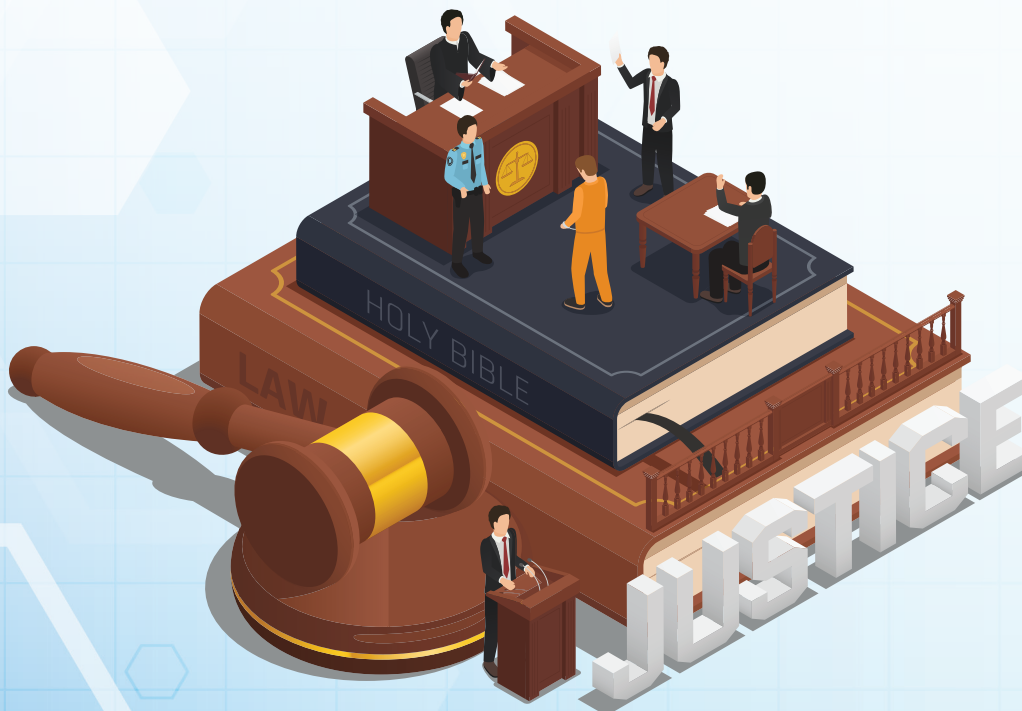
ทั้งนี้ ภาคีเครือข่ายจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีการกำหนดทิศทางในการขับเคลื่อนต่อยอดจากการจัดทำข้อตกลงร่วมกัน บูรณาการการทำงานด้านการป้องกันอาชญากรรมและสร้างช่องทางการสื่อสาร สื่อสารงานที่ดำเนินการ โดยประกอบด้วย ภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน เยาวชน และเครือข่ายยุติธรรม

4.2.7 การสัมภาษณ์ผู้บริหาร ในประเด็นการขับเคลื่อนกรอบป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรม ให้แก่ประชาชนในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี

“จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีการขับเคลื่อนกิจกรรมโครงการตามแนวทางการป้องกันอาชญากรรม 6 ด้าน โดยลงไปตามพื้นที่ต่างๆ ผ่านศูนย์ยุติธรรมชุมชน ซึ่งมีการนำเอาแนวทางดังกล่าวไปปฏิบัติ ทั้งยังนำเอาแนวทางและรูปแบบการขับเคลื่อนการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ นำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารการยุติธรรมจังหวัด (กพยจ.) ให้รับรู้ ในการวิเคราะห์สถานการณ์ร่วมกันด้วย ว่าปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่มีปัญหาอะไรบ้าง แล้วนำไปกำหนดเป็นแนวทางจัดทำเป็นแผนงาน เป็นโครงการ เสนอจังหวัดให้อนุมัติเพื่อขับเคลื่อนตามแนวทางดังกล่าวและบรรจุไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด ทั้งนี้ มีข้อเสนอที่น่าสนใจ เช่น การสร้างความรับรู้ ไม่ควรเป็นลักษณะของการอบรมงานที่เสนอเป็นโครงการต้องไม่ซ้ำกับงานที่เป็นหน้าที่ที่ทำอยู่ การขับเคลื่อนเรื่องของการป้องกันอาชญากรรมต้องเกิดจากการบูรณาการ

ในการขับเคลื่อนตามรูปแบบดังกล่าวเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเนื่องจากทำให้เห็นกลไกในการขับเคลื่อนโดยรวม และยังมีแนวทางในการขับเคลื่อนให้เห็นเป็นรูปธรรมเพื่อการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนการให้ภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการผลักดันให้งานด้านการป้องกันอาชญากรรมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถที่จะลดปัญหาอาชญากรรมเกิดความปลอดภัย และเป็นมิตรต่อผู้มาเยือนจังหวัดสุราษฎร์ธานี”

นายเชิดชาย ช่างเสน
ยุติธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี

4.3 จังหวัดเชียงใหม่

4.3.1 สภาพทั่วไป

พื้นที่โดยทั่วไปของจังหวัดเชียงใหม่มีสภาพพื้นที่เป็นภูเขาและป่าละเมาะ มีที่ราบอยู่ตอนกลางตามสองฟากฝั่งแม่น้ำปิง มีภูเขาสูงที่สุดในประเทศไทย คือ “ดอยอินทนนท์” มีความสูงจากระดับน้ำทะเล ปานกลางประมาณ ๒,๕๖๕ เมตร นอกจากนี้ยังมีดอยอื่นๆที่มีความสูงรองลงมาอีกหลายแห่ง เช่น ดอยผ้าห่มปก (ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๒,๒๘๕ เมตร) ดอยหลวงเชียงดาว (ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๒,๑๗๐ เมตร) ดอยสุเทพ (ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ๑,๖๐๑ เมตร) สภาพพื้นที่ แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ พื้นที่ภูเขาส่วนใหญ่อยู่ทางทิศเหนือและทิศตะวันตกของจังหวัด คิดเป็นพื้นที่ประมาณ ๘๐ % ของพื้นที่จังหวัด เป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธาร ไม่เหมาะต่อการเพาะปลูก พื้นที่ราบลุ่มน้ำและที่ราบเชิงเขากระจายอยู่ทั่วไประหว่าง หุบเขาทอดตัวในแนวเหนือใต้ ได้แก่ ที่ราบลุ่มน้ำปิง ลุ่มน้ำฝาง และลุ่มน้ำแม่งัด เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมต่อการเกษตร

จังหวัดเชียงใหม่มีประชากร รวมทั้งสิ้น 1,732,712 คน แยกเป็นชาย 841,916 คน หญิง 890,798 คน มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปี 2554 – 2558 พบว่ามีแนวโน้ม สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ปี พ.ศ. 2556 มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย และในปี พ.ศ. 2557 มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ในลักษณะก้าวกระโดด หากแยกเป็นสาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้กับสาขาการประมงแล้ว พบว่า สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และ การป่าไม้ เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร แต่ในสาขาการประมงนั้น มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี

จังหวัดเชียงใหม่มีสถานที่ท่องเที่ยว ในรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย และแหล่งอำนวยความสะดวกทันสมัยสำหรับนักท่องเที่ยว ทั้งที่พัก โรงแรม รีสอร์ทและโฮมสเตย์ ที่มีชื่อเสียงทั้งร้านอาหารจำนวนมาก จึงเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ เชียงใหม่จึงเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญประเทศ และระดับโลก ด้านสินค้าบริการ จังหวัดเชียงใหม่มีจุดแข็งด้านสินค้า และบริการหลากหลายรูปแบบที่สามารถสะท้อนความเป็นเอกลักษณ์เชิงวัฒนธรรม และรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ (หนังสือบรรยายสรุป จังหวัดเชียงใหม่ : 2560)

โดยจังหวัดเชียงใหม่มีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด เน้นการการสร้างความมั่นคงปลอดภัย และความสงบสุขของประชาชน เนื่องจากหากพิจารณาจากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าการเป็นจังหวัดท่องเที่ยว มีประชากรแฝงจำนวนมาก และมีจำนวนนักท่องเที่ยวในแต่ละปีในสถิติที่สูงขึ้น ทำให้สำนักงานกิจการยุติธรรม มีความสนใจในการลงพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนแนวทางตามกรอบการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน และพัฒนารูปแบบการขับเคลื่อนการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ

4.3.2 สรุปภาพรวมกิจกรรม

จากการจัดกิจกรรมการขับเคลื่อนการป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรมให้แก่ประชาชน ในพื้นที่ : การอบรมเชิงปฏิบัติการในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม ซึ่งมีการออกแบบกระบวนการในการจัดกิจกรรมในครั้งนี้เพื่อพัฒนางานด้านการป้องกันอาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีทิศทางเดียวกันและทำงานร่วมกันแบบบูรณาการ พร้อมทั้งเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันอาชญากรรมให้มีความครอบคลุมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

กระบวนการเริ่มจากพิธีเปิดและบรรยายพิเศษในหัวข้อ “กรอบแนวทางป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ 6 ด้าน” และบรรยายพิเศษเรื่องสถานการณ์อาชญากรรม และมาตรการในการป้องกันในพื้นที่ และการสาธิต จำลองเหตุการณ์วิธีการป้องกันตัว จากนั้นจึงเป็นกระบวนการของทางที่วิทยากรในรูปแบบการระดมความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) โดยจะแบ่งกลุ่มย่อยจำนวน 6 กลุ่มๆ ละ 25-30 คน โดยประมาณ เพื่อประหยัดเวลาในการนำเสนอ และในการพูดคุยแลกเปลี่ยน จะให้ผู้เข้าร่วมเลือกผู้นำพูดคุยมากกลุ่มละ 1 คน เพื่อเป็นผู้นำในการพูดคุยแลกเปลี่ยน โดยใช้โจทย์ในการพูดคุยดังนี้

- (1) ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่
- (2) ภาพฝัน ชุมชนปลอดอาชญากรรม
- (3) แนวทางการป้องกันอาชญากรรม 6 มิติ แต่ละด้านมี 2 โจทย์ย่อยคือ
 - 1) มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว
 - 2) มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม
- (4) ทำอย่างไร
- (5) ปัจจัยความสำเร็จ
- (6) แนวทางที่ทำให้ไม่สำเร็จ + แนวทางแก้ไข

4.3.3 ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีการพัฒนาในระดับสูง มีศักยภาพในการพัฒนาและเติบโตอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้าน การท่องเที่ยว เศรษฐกิจ และการลงทุน จนเป็นเมืองเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดในภาคเหนือของประเทศไทย เป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และวัฒนธรรมมากมาย และมีปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ หลากหลาย เช่น ปัญหาลักทรัพย์ (ตุ๋นริจาค ตุ๋นน้ำหยอดเหรียญ อุปกรณ์การเกษตร) ชิงทรัพย์ จี้ ปล้น โจรกรรม ยักยอก ทรัพย์ ฟอกเงิน ฉ้อโกงผู้มีอิทธิพล (ทำร้ายร่างกาย กรรโชกทรัพย์ กู้นอกระบบ นักการเมือง บุกรุกพื้นที่) ทำร้ายร่างกาย ชีวิต ทรัพย์สิน (จรรยา ร่ำรวยร่างกาย สถาบันครอบครัว) ทะเลาะวิวาทความรุนแรงในครอบครัว ช่มชู้ (คนในครอบครัว เพื่อน เด็ก เยาวชน) อาชญากรรมทางเพศ (ขายบริการ ค่าประเวณี ละเมิดทางเพศ หลอกหลวง) การค้ามนุษย์ (ขายแรงงาน หลอกหลวงมาทำงาน ขายบริการ ค่าประเวณีในวัยเรียน) จำงานฆ่า ฆาตกรรม การตัดไม้ทำลายป่า (รับจ้างนายทุน จากเจ้าหน้าที่รัฐ) ซึ่งสาเหตุของปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ มาจากปัญหาครอบครัวแตกแยก ขาดแบบอย่างที่ดี ยาเสพติด เช่น ยาบ้า สุรา กาว ผีน กัญชา กะท่อม ยาไอซ์ การพนัน เช่น หวยเถื่อน บอล โกงขน มวยตู้ ไฟ ไฮโล หนีสิน คนขาดคุณธรรม เศรษฐกิจไม่ดี คนต่างด้าว (การมั่วสุม แก๊งค์ต่างๆ โรคระบาด ยาเสพติด) ค่านิยมทางสังคมของแก๊งค์วัยรุ่น สื่อออนไลน์ (ชักนำ ชักชวน) โอกาสการเข้าถึง บริการของรัฐ (ไม่รู้ ขาดข้อมูลข่าวสาร) และอุบัติเหตุ สุขภาพ ความมั่นคง

จากการระดมความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุมสิ่งที่จะทำให้ชุมชนปลอดภัยจากอาชญากรรม คือ บ้านที่มีความอบอุ่น ไม่มีการทะเลาะวิวาท ไม่มีปัญหา ยาเสพติด ไม่มีปัญหาเรื่องเพศ ทุกคนมีอาชีพ มีรายได้ที่สุจริต ทุกคนมีศีลธรรม คุณธรรม มีวัด ศาสนาสถาน โรงเรียนสีขาว โรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์ โรงเรียนผู้สูงอายุ/ โรงเรียนชราบาล มีลานกีฬา สวนสาธารณะ ศาลาเอนกประสงค์ มีศูนย์เรียนรู้ ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียง ศูนย์แสดงภูมิปัญญา ศูนย์ฝึกอาชีพ ศูนย์ดำรงธรรม ศูนย์ไกลเกลี่ย ศูนย์เทคโนโลยีศูนย์ราชการ (ย่อย) ชุมชนปลูกผักไว้กินเอง มีสถานีตำรวจ โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ติดกล้องวงจรปิด 360 องศา ใช้พลังงานจากชีวภาพ มีรถไฟฟ้า มีทางจักรยานวิ่ง มีเสียงตามสาย ประชาสัมพันธ์ข่าวสารข้อมูล มีเจ้าหน้าที่รัฐให้ความช่วยเหลือในชุมชน มีการช่วยเหลือ แบ่งปันกัน สามัคคี ดูแลซึ่งกันและกัน รับฟังกันและกัน และเป็นประชาธิปไตย

4.3.4 แนวทางการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

• ด้านสภาพแวดล้อม

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ ติดกล้อง CCTV ไฟส่องสว่าง ตู้แดง น้ำประปา ถนนเส้นทางสะดวก กำจัดขยะมูลฝอย ตึก อาคารร้าง สนามกีฬา ชุมชน สวนสุขภาพ

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ มีเจ้าหน้าที่คอยดูแลให้ทั่วถึง เพิ่มป้อมตำรวจดูแลพื้นที่เสี่ยง เช่น ป่าช้า ที่เปลี่ยว สนามกีฬา ตึก บ้านร้าง วัดร้าง เพราะง่ายต่อการกระทำความผิด และสถานที่ที่โคจร ร้านเหล้า คาราโอเกะ ติดกล้อง CCTV ให้มีคุณภาพและทั่วถึง เพิ่มไฟส่องสว่างในจุดเปลี่ยว เช่น หน้าทางลอดดอนแก้ว และสะพานลอย ไม่สะอาด ไม่ปลอดภัย ไม่กล้าใช้ ปรับปรุงจัดการสายไฟให้เป็นระเบียบปรับภูมิทัศน์ในพื้นที่จัดระเบียบที่กร้างไม่ให้เป็นที่มั่วสุม สร้างแหล่งออกกำลังกายให้กับชุมชน

• ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ เปิดช่องทางการรับฟัง เช่น ประชาคม การประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง เสียงตามสาย การรับร้องเรียน ชดเชยค่าเสียหาย จัดระบบติดตามอย่างสม่ำเสมอ ตาสับประรด การรณรงค์ต่างๆ โดยเฉพาะให้ความสำคัญกับสถานศึกษา มีด่านชุมชนเฉพาะช่วงเทศกาล มีคณะกรรมการหมู่บ้าน มีการบังคับใช้กฎหมาย หน้าบ้าน นำมอง

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ ให้มีความต่อเนื่องทั่วถึงทุกชุมชน เพราะพื้นที่เชียงใหม่ กว้าง ขั้วซ้อน ทุกคนมีส่วนร่วมเป็นหูเป็นตาในเรื่องของยาเสพติด ลักขโมย มีเครือข่ายเฝ้าระวัง เพิ่มวิทยุชุมชนให้ข้อมูล ข่าวสาร มีสายตรวจร่วมกับชาวบ้านในชุมชน และให้ความรู้กับชาวบ้านในชุมชน จัดให้มีด่านในชุมชนให้มีความถี่ขึ้น เป็นจิตอาสา (ตะต๋อนยอน) สร้างเพจเฟซบุ๊กละอ่อนตะต๋อนยอน เพื่อเผยแพร่ข้อมูล สร้างเครือข่ายเยาวชนป้องกัน อาชญากรรม โรงเรียนควรมีกิจกรรมที่น่าสนใจ ระดมความคิดจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติทุกครัวเรือน ประเมินผล มอบรางวัล เพิ่มสมาชิกตาสับประรด

● ด้านการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ ดูแลผู้พ้นโทษ มีระบบติดตามผล ศูนย์ฝึกฯ สถานพินิจฯ เรือนจำ คนที่ออกมาควรงาน ให้ทุนการศึกษา ติดตามหลังปล่อย โรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์ ให้ความรู้ชุมชน ดูแลเด็กนอก ระบบโรงเรียน ชุมชน ศูนย์พัฒนาครอบครัว มีการตรวจปัสสาวะกลุ่มเสี่ยง ดึงให้กลุ่มเสี่ยงเข้ามามีส่วนร่วม มีพื้นที่ มีการตรวจตราสถานบันเทิงอย่างเคร่งครัด จัดเวรสายตรวจผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วย และ ช.ร.บ. การทำประชาคม คืบคนดีสู้สังคม

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ ครอบครัวชุมชนต้องมีส่วนร่วมมากขึ้น เพราะยังมีความไม่เข้าใจ ต่างทัศนคติ ให้ความร่วมมือน้อย ติดตามอย่างต่อเนื่อง ให้กำลังใจให้โอกาส ให้ความเอื้ออาทรต่อผู้กระทำผิด ให้โอกาสให้อาชีพ ให้ความรู้แก่ผู้พ้นโทษ เพิ่มงานเพิ่มอาชีพให้คนในชุมชน เฝ้าระวังพฤติกรรมของผู้ที่พ้นโทษออกมา และถูกคุมประพฤติ มีการเฝ้าระวัง ติดตาม ประเมินผลรายบุคคล ให้ประชาชนในหมู่บ้านเข้าร่วมสายตรวจ สภาเด็ก และเยาวชนเป็นแกนนำในการทำงานป้องกัน ปรับเปลี่ยนทัศนคติของเยาวชน วิเคราะห์ผลเสีย และปรับพฤติกรรม และจัดงบประมาณสนับสนุนแหล่งดำเนินการ

● ด้านการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสทำผิด

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ การควบคุมดูแลของสำนักงานคุมประพฤติ สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ในครอบครัว โรงเรียนสีขาว หมู่บ้านสีขาว โรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์ มีกลไกของรัฐ เช่น เจ้าหน้าที่มีมาตรการเข้มงวด กับกลุ่มผู้มีโอกาสกระทำผิด กิจกรรมกีฬา ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และมาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่มได้แก่คนในชุมชน ให้การช่วยเหลือ ให้โอกาสในการทำงานทำความเข้าใจให้ชุมชน ครอบครัว หน่วยงานรัฐ บุคคลกลุ่มเสี่ยง มีทัศนคติ ที่ตรงกันให้มีส่วนร่วมกิจกรรมชุมชน วัด ให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายให้กับประชาชนเพิ่มมากขึ้น มีกิจกรรมภายใน ครอบครัวมากขึ้น มีสื่อ (เสียงตามสาย)สร้างชุมชนต้นแบบ ให้เป็นโมเดล เห็นแนวทางชัดเจน

● ด้านการลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ มีลานกีฬาเยาวชน ลานกีฬาสามวัยไม่เที่ยวกลางคืน ใส่เสื้อผ้า ให้มิดชิด มีการอบรมเยาวชนโรงเรียน วัด การให้ความรู้ของครู มีค่ายคุณธรรม ค่ายลูกเสือมีการประชาสัมพันธ์ ทางโทรทัศน์ วิทยุชุมชน อินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับสภาพสังคมสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุทัศน์ มีระบบเตือนภัยมืองค์กรภาครัฐ เช่น ยุติธรรม พม. อส.

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ มีกฎของชุมชน เพราะตอนนี้ยังไม่เหมือนกัน ผู้นำต้องเข้มแข็ง ทุกคนต้องร่วมมือกัน ดึงให้ประชาชนสนใจเข้ามามีส่วนร่วม รณรงค์ให้ความรู้ในเรื่องกลุ่มเสี่ยง ส่งเสริมกีฬาสากล เต็มความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี ให้ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตรหลาน และภัยใหม่ในสังคม ไม่นำตนเองไปสู่สภาพแวดล้อมที่เสี่ยง เตือนภัยอย่างเป็นทางการบูรณาการควบคุมสื่อ จัดให้มีการแข่งขันด้านกีฬา ด้านวิชาการ ก่อตั้งชมรม และองค์กรของเด็กเยาวชนในท้องถิ่น

• ด้านการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้วได้แก่ อบรมดูงานให้ความรู้บุคลากร โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่น มีการจัดกิจกรรมโครงการพัฒนาบุคลากร

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ จัดให้มีการไปปรับทัศนคติการดูงานด้านการเกษตร การกำจัดขยะ และการพัฒนาศักยภาพของผู้นำในหมู่บ้าน ต่อยอดจากการดูงาน จัดอบรมอย่างต่อเนื่องและทันต่อเหตุการณ์ปรับทัศนคติผู้ปฏิบัติงาน เชิดชูเกียรติ มีแรงจูงใจ สวัสดิการ สื่อ/เอกสารต่างๆ พัฒนาเป็นรายบุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงาน /องค์กร มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มมากขึ้น

4.3.5 การขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในจังหวัดเชียงใหม่อย่างไร

แนวทางที่ 1

เปิดพื้นที่ระหว่างชุมชน (แกนนำ) และหน่วยงานภาครัฐ (ตำรวจ กระทรวงยุติธรรม ศาลยุติธรรม หน่วยงานในท้องที่ เทศบาล/อบต.) มาคุยแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน นำแนวทางที่ได้จากการพูดคุยไปประชาสัมพันธ์ บอกกล่าวล่วงหน้า ถ่ายทอดความรู้ เนื้อหา เปิดเวที พื้นที่ ให้เกิดแนวทางที่ชัดเจน ปฏิบัติได้ เห็นรูปแบบกิจกรรม การติดตามประเมินผล ปรับปรุงตามข้อมูล/สภาพปัญหา

แนวทางที่ 2

ระดมสมองจากทุกภาคส่วนในชุมชน คัดเลือกตัวแทนเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการทำงาน ประชุมวางแผน จัดทำโครงการที่เหมาะสม ดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ติดตามประเมินผล สรุป/ประเมินผลการดำเนินงาน ปรับปรุงแก้ไข

แนวทางที่ 3

ตั้งคณะกรรมการประจำชุมชน เพื่อประสานงานกับยุติธรรมประจำตำบล มีการบูรณาการร่วมกับภาครัฐ มีการประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนรับทราบ มีการเตรียมเอกสารเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม รณรงค์สร้างความตระหนักให้แก่ โรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่สร้างกฎระเบียบข้อบังคับในชุมชนให้ชัดเจน

แนวทางที่ 4

หน่วยงานภาครัฐ โรงเรียน วัด ชุมชน/ท้องถิ่น สถาบันครอบครัว บูรณาการร่วมมือโดยจัดตั้งชมรม/หน่วยงาน โดยมีการประชุมร่วมกัน มีการจัดตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยยุติธรรมชุมชน มีการจัดตั้งเครือข่ายของ แต่ละชุมชน เพื่อส่งต่อข้อมูลเมื่อมีการเกิดภัยต่างๆของชุมชน โดยเรียก“สายด่วนในชุมชน” มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์

แนวทางที่ 5

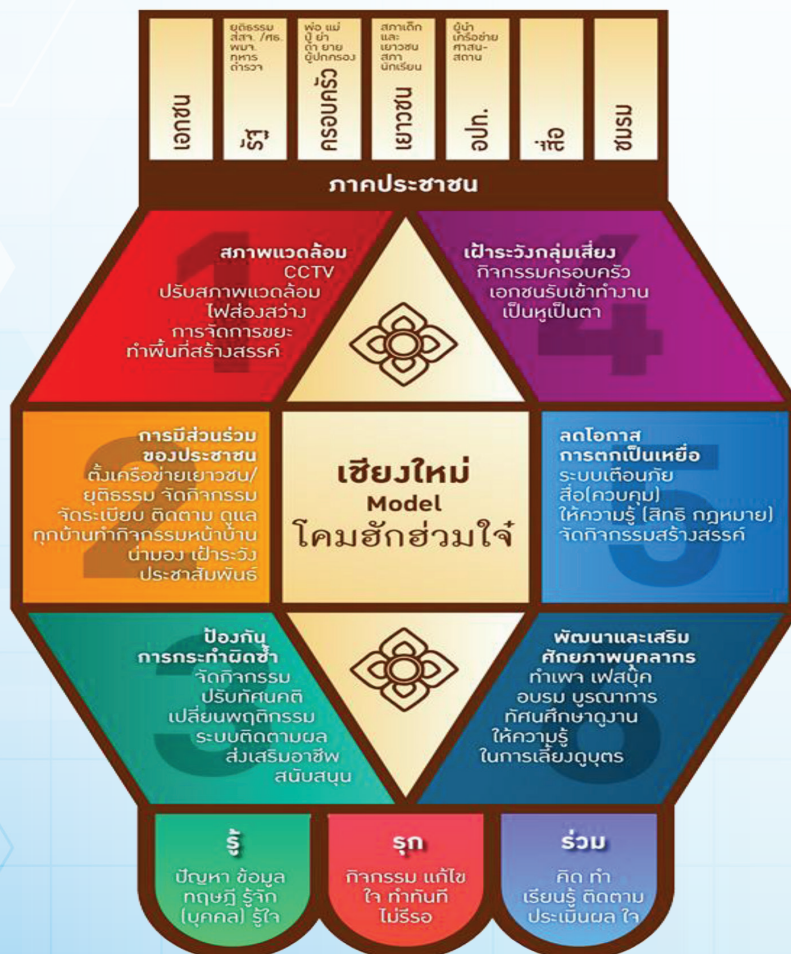
ผู้มีส่วนร่วม คือ เยาวชน สภากาญจนาภิเษกและเยาวชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ปกครอง รัฐ (ยุติธรรม ทหาร ตำรวจ สจล. ศธ. กษาด) เพื่อรวมกลุ่มเยาวชนโดยการสร้างเพจเฟซบุ๊ก ละอ่อนตะต่อนยอนเพื่อเผยแพร่ความรู้ แลกเปลี่ยนข้อมูล รายงานสถานการณ์ เฝ้าระวัง ลงพื้นที่ให้ความรู้จัดกิจกรรมปรับปรุงพื้นที่ มีป้อมตำรวจ + รักษาความปลอดภัย ชุมชน รณรงค์ประชาสัมพันธ์ มีกิจกรรมสร้างสรรค์ เช่น แอโรบิค ออกกำลังกาย มาราดอน ทำหนังสือ สื่อ แผ่นพับ ประกวดแข่งขัน ทำระเบียบหมู่บ้าน มีกิจกรรมต่างๆ ได้ว่าที่ ค่ายคุณธรรม ทำโครงการ ศาลาพักใจ รวมทำกิจกรรม ชมรมปีละ 12 ครั้ง

ปัจจัยที่จะทำให้การขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในจังหวัดสำเร็จ ได้แก่ การร่วมมือของผู้นำ ผู้นำมีความเข้มแข็ง มีเครือข่ายที่เข้มแข็ง มีความร่วมมือของทุกภาคส่วน มีความตระหนักถึงปัญหาาร่วมกัน ช่วยกัน คนในชุมชนมีความสามัคคี เสียสละ ช่วยดูแลกันเป็นอย่างดี ทำทันที ทำสม่ำเสมอ มีผู้นำ สามัคคี หาเครือข่าย มีผู้สนับสนุน มีที่ปรึกษา กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน มีความเชื่อในจริยธรรม/ศีลธรรม

มีรางวัล มีการชมเชยให้กับผู้ทำความดี มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ การมีจิตสาธารณะ มีความเสียสละ มีความมุ่งมั่นตั้งใจ มีวิสัยทัศน์อันวางความระมัดระวังในการปฏิบัติงานหรือทำกิจกรรมต่างๆอย่างเพียงพอ มีการวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ มีความต่อเนื่อง มีงบประมาณเพียงพอ และต่อเนื่อง และปัจจัยที่จะทำให้การขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในจังหวัดไม่สำเร็จ ได้แก่ เกรงกลัวผู้มีอิทธิพลของผู้กระทำผิด ความไม่รู้กฎหมาย ไม่ยอมรับความคิดเห็น สำนักส่วนบุคคลน้อย ขาดความเสียสละ เอาตนเองเป็นบรรทัดฐาน ขาดการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ขาดความรู้ ชุมชนขาดความสามัคคีกันขาดเป้าหมายในการทำงานร่วมกันที่ชัดเจน ขาดผู้นำที่ดี ขาดบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้าน พ่อแม่ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ ผู้กระทำผิดไม่ให้ความร่วมมือ และต่อต้าน ดำเนินงานไม่ตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ กิจกรรมโครงการขาดความต่อเนื่อง ความเหลื่อมล้ำของรัฐและประชาชน งบประมาณน้อยและไม่ต่อเนื่อง ไม่มีความต่อเนื่องของนโยบายภาครัฐ ซึ่งมีแนวทางแก้ไข

ปัญหาดังนี้ มีความร่วมมืออย่างแท้จริงจากทุกฝ่ายมีการสื่อสารทำความเข้าใจ ทุกภาคส่วนต้องมีการบูรณาการร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ฝึกอบรมให้ความรู้แก่คน ในชุมชน ปรีชาผู้ใหญ่ หาเครือข่ายเพิ่ม ทำกิจกรรมโดนๆ สนุกๆ มีรางวัล มีการประชุมเพื่อกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนจัดหาบุคลากรที่มีความสามารถตรงตามความต้องการ ติดตาม ประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไข ภาครัฐให้การสนับสนุน และไม่เพิกเฉยต่อการแจ้งเบาะแสการกระทำผิด มีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และ มีการวัดผลการจัดกิจกรรม เพื่อจะได้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม/โครงการ

4.3.6 Model แนวทางการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

จากกระบวนการระดมความคิดเห็นในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่
เกิดรูปแบบในการขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันอาชญาภายใต้กรอบการป้องกัน
อาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ โดยมีกลไก 3 ร ในการขับเคลื่อน คือ

ระ

การรับรู้และเข้าใจสถานการณ์ ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่รวมถึงมีข้อมูล
ที่เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม ภาคีเครือข่ายที่ทำงานด้านการป้องกันอาชญากรรม

รุก

การออกแบบกิจกรรมเชิงรุกในการแก้ไขปัญหาหรือกิจกรรมเพื่อส่งเสริมศักยภาพ
ด้านการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่

ร่วม

การทำงานด้วยการบูรณาการและมีส่วนร่วมทั้งการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมประเมินผล

โดยกลไกดังกล่าวต้องอาศัยความร่วมมือในการขับเคลื่อนโดยภาคีภาคเอกชน ภาคีภาครัฐ ครอบครัวยุวชน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สื่อมวลชน และชมรมต่างๆ ในจังหวัดเชียงใหม่เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน
ต่อไป

4.3.7 การสัมภาษณ์ผู้บริหาร ในประเด็นการขับเคลื่อนกรอบป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรมให้แก่ ประชาชนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

“แนวทางการขับเคลื่อนตามโมเดล เราได้เร่งดำเนินการสร้างการรับรู้ไปที่ผู้นำชุมชนหรือเครือข่ายยุติธรรมชุมชน
ของเรา แนวทางการขับเคลื่อนโดยใช้กลไกของ กพยจ. เป็นหลัก ในการสื่อสารไป แล้วก็เราพยายามทำให้ภาพ กพยจ.
ในจังหวัดเชียงใหม่ค่อนข้างชัดเจน คือให้คณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชนรวมทั้งหน่วยงานเกี่ยวข้องในงานยุติธรรม
ได้รู้เห็นตรงนี้ ตอนนี้มีแล้วในเรื่องของการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ เรามีการประชุม กพยจ. เมื่อวันที่ 13
พฤษภาคมที่ผ่านมา ซึ่งจะมีการปล่อยตัวผู้ต้องขังที่มีการรับพระราชทานอภัยโทษท่านรองผู้ว่าฯ ก็เลยให้ผมเชิญคณะ
กรรมการศูนย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาประชุมเพื่อติดตามและป้องกันดูแลผู้ที่พ้นโทษออกมาป้องกันการกระ
ทำความผิดซ้ำ โดยทั้งสามเรือนจำจะมีการส่งรายชื่อมาที่ผม และผมก็มีการจำแนกทั้งในระดับอำเภอส่งให้กับครอง
จังหวัด กับตำรวจ ส่วนระดับแยกย่อยไปถึงตำบลผมส่งรายชื่อไปให้คณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชนเพื่อให้คณะ
กรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชนเราเรียกว่าการติดตามให้ความช่วยเหลือในเรื่องของชุมชนบำบัด แล้วเขาเดือดร้อน
หรือว่ามีความประสงค์ในด้านใดเขาจะแจ้งผ่านคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชนคณะกรรมการศูนย์จะส่งมาที่
ยุติธรรมจังหวัด จังหวัดก็จะสรุปรวบรวมนำเสนอ กพยจ. ก็จะบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาให้การช่วยเหลือ

มันช่วยทำให้เราเห็นภาพแล้วก็จำแนกกลุ่มแล้วก็จัดกิจกรรมเข้าลงในหมวดหมู่ได้ง่ายที่ผมมองนะครับ ผมเห็นด้วยนะครับ แต่ว่าวันนั้นกลุ่มเป้าหมายเราเป็นคณะกรรมการศูนย์กับมีผู้แทนส่วนราชการ เห็นด้วยครับอาจารย์ เพราะว่ามันจะได้มีการพูดถึงแล้วก็ในเรื่องของการเฝ้าระวังเพราะว่าโมเดลนี้เป็นเหมือนกับต้นทางมันต้องป้องกันไว้ให้ความรู้ไว้ เพราะว่าเราเกิดเรื่องแล้วตามช่วยเหลือมันจะไม่ทันการณ์ผมจะใช้โมเดลนี้ผนวกเข้ากับยุทธศาสตร์ของ กพยจ.ที่มีอยู่ แล้วจะใช้ทางด้านเป็นตัวกลยุทธ์ในแต่ละด้าน เป็นต่อหลักแล้วก็โครงการต่างๆที่จะของประมาณผ่านจังหวัดก็จะดึงเข้าในกลุ่มนี้ เช่น การเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยง การพัฒนาสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกัน เดี่ยวผมจะใช้โมเดลนี้เป็นแกนหลักก็แล้วกัน”

นายรัช พันมา
ยุติธรรมจังหวัดเชียงใหม่

4.4 จังหวัดขอนแก่น

4.4.1 สภาพทั่วไป

จังหวัดขอนแก่น มีพื้นที่ 10,885.99 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 6.8 ล้านไร่ ภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบ มีลักษณะสูงต่ำสลับเป็นลูกคลื่นลาดเทไปทางทิศตะวันออกและทิศใต้ มีที่ราบลุ่มแถบลุ่มน้ำชีและลุ่มน้ำพอง พื้นที่สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ย 100 - 200 เมตร

ประชากรรวม 1,766,066 คน แยกเป็นชาย 875,013 คน หญิง 891,053 คน จำนวนบ้าน 534,715 หลัง (ที่มา : กรมการปกครอง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554)

จังหวัดขอนแก่นเป็นเมืองที่มีผู้คนมาอาศัยและประกอบอาชีพด้านต่างๆ เนื่องจากเป็นศูนย์กลางทางการค้า การบริการ การขนส่ง รวมทั้งเป็นเมืองแห่งการศึกษา ประกอบกับเป็นเมืองที่มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูง ค่าครองชีพสูง แต่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จึงก่อให้เกิดปัญหาด้านอาชญากรรมในพื้นที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมิติต่อทรัพย์สินและร่างกาย เช่น การหลอกล่อจำหน่ายปุ๋ย หรือยาต่างๆ

ด้วยบริบทดังกล่าวนำไปสู่การเป็น 1 ในพื้นที่นำร่องในการขับเคลื่อนโครงการขับเคลื่อนกรอบป้องกันอาชญากรรม อย่างเป็นรูปธรรมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ และภาคีเครือข่ายจังหวัดขอนแก่นได้ร่วมกับระดมความคิดเห็น และออกแบบแนวทางการป้องกันอาชญากรรม

4.4.2 สรุปภาพรวมกิจกรรม

จากการจัดกิจกรรมการขับเคลื่อนกรอบป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรมให้แก่ประชาชน ในพื้นที่ : การอบรมเชิงปฏิบัติการในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม ซึ่งมีการออกแบบกระบวนการในการจัดกิจกรรมในครั้งนี้เพื่อพัฒนางานด้านการป้องกันอาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีทิศทางเดียวกันและทำงานร่วมกันแบบบูรณาการ พร้อมทั้งเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันอาชญากรรม ให้มีความครอบคลุมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

กระบวนการเริ่มจากพิธีเปิดและบรรยายพิเศษในหัวข้อ **“กรอบแนวทางป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ 6 ด้าน”** และบรรยายพิเศษเรื่องสถานการณ์อาชญากรรมและมาตรการในการป้องกันในพื้นที่ และสาธิตจำลองเหตุการณ์ วิธีการป้องกันตนเองเมื่อเกิดเหตุ จากนั้นจึงเป็นกระบวนการของทางทีมวิทยากรในรูปแบบการระดมความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) โดยจะแบ่งกลุ่มย่อยจำนวน 7 กลุ่มๆ ละ 25 คน โดยประมาณ เพื่อประหยัดเวลาในการนำเสนอ และในการพูดคุยแลกเปลี่ยนจะให้ผู้เข้าร่วมเลือกผู้นำพูดคุยมากลุ่มละ 1 คนเพื่อเป็นผู้นำในการพูดคุยแลกเปลี่ยน ในครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมมาจากหลากหลายหน่วยงาน ทั้งภาครัฐ เช่น ตำรวจ บังคับคดีจังหวัดฯ เรือนจำอำเภอพล ยุติธรรมจังหวัดฯ คุมประพฤติจังหวัดฯ เครือข่ายยุติธรรมชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน เครือข่ายภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไป เป็นต้น โดยใช้โจทย์ในการพูดคุยดังนี้

- (1) ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่
- (2) ภาพฝัน ชุมชนปลอดภัย
- (3) แนวทางการป้องกันอาชญากรรม 6 มิติ แต่ละด้านมี 2 โจทย์ย่อยคือ
 - 1) มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว
 - 2) มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม
- (4) ทำอย่างไร
- (5) ปัจจัยความสำเร็จ
- (6) แนวทางที่ทำให้ไม่สำเร็จ + แนวทางแก้ไข

สุดท้ายให้แต่ละกลุ่มย่อยนำเสนอข้อมูลที่ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนให้กับผู้เข้าร่วมทุกคนได้รับฟัง และทางวิทยากรสรุปประเด็นทั้งหมดให้เห็นเป็นโมเดลของจังหวัด เพื่อนำไปพัฒนาเป็นแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนพื้นที่จังหวัดขอนแก่น โดยในการพูดคุยแลกเปลี่ยนในครั้งนี้ผู้เข้าร่วม มีความกระตือรือร้นในการแสดงความคิดเห็นรับฟังซึ่งกันและกัน บางประเด็นที่ไม่ชัดเจนก็มีการพูดคุยถกเถียงกัน จนทำให้ประเด็นนั้นๆ เกิดความชัดเจน สามารถนำไปพัฒนาเป็นแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ต่อไปได้

4.4.3 ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นมีการลักขโมย ชิงทรัพย์ จี้ ปล้น ติบรถจักรยานยนต์เพื่อชิงทรัพย์ ทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกาย คลั่งจากฤทธิ์ยาเสพติด ฆาตกรรม ความรุนแรงในครอบครัว กระทำชำเรา เทียวสถานบันเทิงแล้วเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน ชีวิต ร่างกาย และเพศ อาชญากรรมทางเทคโนโลยี เช่น การล่อลวงมาข่มขืน ลวนลาม เป็นต้น ต้มตุ๋น หลอกหลวงในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุและประชากรแฝง ซึ่งมีสาเหตุมาจากเด็กเยาวชนอยู่กับคนแก่ การปล่อยคนแก่อยู่บ้านคนเดียว ยาเสพติด การดื่มสุราจนมีเมมาเด็กแว้น มั่วสุมกัน แข่งรถจักรยานยนต์การพนัน เช่นพนันบอล โกงเงิน มวยในทีวี พฤติกรรมเลียนแบบ เช่นการยกพวกตีกัน เด็กติดเกมอารมณ์รุนแรง

จากการระดมความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุม สิ่งที่จะทำให้ชุมชนปลอดภัยคือ ชุมชนจะต้องปลอดภัยจากสารเสพติดทุกอย่าง มีความร่วมมือของ “บวร” บ้าน วัด โรงเรียน ทุกคนมีความรักสามัคคีกัน ไม่แตกแยกกัน อักแวงแบ่งปันกัน มีสภาพคล่องทางเศรษฐกิจในชุมชน มีความพอเพียงตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง มีการบริหารจัดการในชุมชนที่ดี มีครอบครัวที่เข้มแข็งอบอุ่น มีสภาพแวดล้อมที่ดี สะอาด และปลอดภัย มีสถานที่ในการออกกำลังกาย

4.4.4 แนวทางการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

• ด้านสภาพแวดล้อม

มาตรการที่ทางจังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ การมีไฟส่องสว่างตามถนน ซอย มีกล้อง CCTV ในชุมชน/จุดเสี่ยง ส่งเสริมภูมิทัศน์ในชุมชน / สวนสาธารณะให้เป็นจุดที่น่าพักผ่อน เพื่อลดความเสี่ยงจากการเกิดเหตุอาชญากรรม ตรวจสอบระบบเน็ตประชารัฐให้มีความเสถียรและสามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง มี อปพร.ในชุมชนช่วยสอดส่องดูแล และป้องกันการเกิดเหตุอาชญากรรม มีการขุดลอกคลอง เพื่อให้มีความสะอาดลดพื้นที่เสี่ยง มีสายตรวจของตำรวจที่คอยตรวจเยี่ยมและสอดส่องดูแล และมีการประชาสัมพันธ์จุดเสี่ยงตามหอกระจายข่าว

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ เพิ่มจุดในการติดไฟส่องสว่างในมุมอับและชุมชนรอบนอกให้ทั่วถึง เพิ่มกล้อง CCTV ให้ครอบคลุม ปรับปรุงสวนสาธารณะให้ปลอดภัย/สว่าง ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้มีระเบียบ/สะอาด มีอุปพร.ตามจุดต่างๆ เพิ่มความถี่ของสายตรวจและจัดเวรยามในชุมชน ควบคุมดูแลพื้นที่รกร้าง ป่าละเมาะ พื้นที่จุดอับ สิ่งก่อสร้างที่ไม่มีเจ้าของอย่างสม่ำเสมอ เพิ่มช่องทางในการประชาสัมพันธ์ เช่น Website เป็นต้น และกระจายจุดปล่อยสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

● ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

มาตรการที่ทางจังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ มีการจัดกิจกรรมกระตุ้นจิตสำนึกให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม การเฝ้าระวังเป็นหูเป็นตาแทนเจ้าหน้าที่รัฐ เช่น อุปพร. อสม. ชรบ. มีจุดตรวจ/แจ้งเหตุในชุมชน มีกล่องแสดงความคิดเห็น มีศูนย์ยุติธรรมชุมชน และสร้างการมีส่วนร่วมของเยาวชน ซึ่งถ้าจังหวัดสามารถจัดกิจกรรมดังกล่าวอย่างต่อเนื่องและมีการเฝ้าระวังอย่างดีเยี่ยมแล้ว ก็จะทำให้ทุกภาคส่วนในจังหวัดมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

● ด้านการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ กิจกรรมสร้างอาชีพเพื่อสร้างรายได้มีการติดตามและดูแลหลังพ้นโทษ (ติดตาม ดูแล เยี่ยมบ้าน) เปิดโอกาสให้เป็นคณะกรรมการหมู่บ้านได้ รมรณรงค์ในหน่วยงานภาครัฐ มีบทลงโทษที่ชัดเจน

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ เพิ่มความเข้าใจในกลุ่มครอบครัว ให้ความสำคัญผู้ที่เคยกระทำผิด เราต้องยอมรับให้โอกาส หากิจกรรมให้ทำคอยติดตาม ดูแล เยี่ยมบ้านอย่างสม่ำเสมอ รายงานความประพฤติตามระยะเวลาที่เหมาะสม รมรณรงค์ให้สังคมหรือผู้ประกอบการต่างๆ ยอมรับผู้กระทำผิด สร้างอาชีพที่หลากหลายมั่นคงในชีวิต เพิ่มเงินทุนในการประกอบอาชีพและให้โอกาสทางสังคม เพิ่มมาตรการลงโทษให้หนักขึ้น (กรณีเจตนา)

● ด้านการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำผิด

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ มีการอบรมให้ความรู้กับกลุ่มเสี่ยง ทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายในด้านต่างๆของกลุ่มเยาวชน จัดกิจกรรมให้ความรู้ กีฬา สาธารณะประโยชน์ชุมชน

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ อบรมให้ความรู้ให้มากขึ้น ให้ความรัก และให้คำปรึกษาแต่ละครอบครัว เน้นให้ครอบครัวได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ส่งเสริมกิจกรรมครอบครัวมีสุข สนับสนุนให้เยาวชน มีความสามารถเป็นตัวแทนชุมชนได้ มีหน่วยงานที่ดูแลเด็กหรือดูแลเยาวชน เสริมสร้างกิจกรรมกลุ่ม ส่งเสริมการออกกำลังกาย สร้างกลุ่มจิตอาสา

● ด้านการลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ มีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้ผ่านสื่อต่างๆ มีองค์กรภาครัฐ เช่น ยุติธรรม พม. อส.

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ การให้ความรู้และภัยที่อาจเกิดหรือบทลงโทษของกฎหมาย อบรมให้ความรู้เพิ่มทักษะการเรียนรู้ให้ทันสมัย รู้จักการปฏิเสธ ติดตามข่าวสารให้มากขึ้น จัดให้มีระบบป้องกันหรือเตือนภัย และแจ้งข่าวสารเตือนภัยให้ความรู้เกี่ยวกับสารเสพติด ไม่เดินที่เปลี่ยว หากคนเดินด้วย การแต่งกายให้มิดชิด รมรณรงค์การแต่งกายแบบไทย เพิ่มมาตรการ รมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ การใส่เครื่องประดับที่มีค่า อาจนำภัยอันตรายมาสู่ตนเอง

● ด้านการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ การฝึกอบรมผู้นำชุมชนในระดับต่างๆ ให้ความรู้ด้านกฎหมาย มีการสัมมนาฝึกอบรมให้มีความรู้สอดคล้องกับงานด้านอาชญากรรม

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ ส่งบุคลากรเข้าอบรมความรู้ในด้านต่างๆ มีการอบรมเกี่ยวกับยาเสพติด การสร้างอาชีพเสริม นำบุคลากรในชุมชนศึกษาดูงานนอกพื้นที่เพื่อเพิ่มศักยภาพและนำไปสู่การปฏิบัติจริง จัดให้มีความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สร้างเครือข่ายป้องกันอาชญากรรม แบบมีส่วนร่วม ให้ประชาชนทุกระดับเข้าถึงกฎหมาย การเข้าถึงประชาชนทุกคน เช่น ค่าตอบแทน ตั้งศูนย์อบรมกระจายข่าวสาร

4.4.5 การขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในจังหวัดขอนแก่น

อันดับแรกต้องสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัว เพราะครอบครัวคือรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาสังคม โดยการเพิ่มความรักความอบอุ่น มีกิจกรรมในครอบครัวมากขึ้น มีการอบรมสร้างจิตสำนึกให้สมาชิกในครอบครัว สร้างรายได้ให้กับครอบครัว/ชุมชน โดยเพิ่มแนวทางสร้างรายได้หลัก/เสริม พร้อมหาตลาดให้กับประชาชน การส่งเสริมการศึกษา โดยเพิ่ม/ส่งเสริมสนับสนุนกีฬาให้กับเด็กเยาวชนและประชาชน เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ห่างไกลยาเสพติด ซึ่งเป็นสาเหตุของอาชญากรรม ร่วมทำแผนเกี่ยวกับการติดตั้งกล้องวงจรปิด ไฟส่องสว่าง อปพร. เริ่มต้นจากชุมชนคือผู้นำชุมชน อสม. อปพร. หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วย ในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด มีการประชุมในชุมชน อปพร.มีการป้องกันความสงบ จัดเวรยามเฝ้าระวัง เอาใจใส่ มีสายตรวจมาดูแล ทั้งในชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด มีเวรยามในชุมชนโดยตำรวจบ้าน(อาสา) หน่วยงานภาครัฐต้องเข้ามาสนับสนุนในเรื่องให้ความรู้ และงบประมาณ ตั้งงบประมาณให้กับหน่วยงานที่จะมาทำหน้าที่แก้ไขปัญหาทุกหน่วยงาน บูรณาการการทำงาน งบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่ หมู่บ้าน ชุมชน ในการดำเนินการ เช่น ทหาร ตำรวจ ฝ่ายปกครอง ท้องถิ่น ประชาชน ภาคเอกชน ข้าราชการหน่วยอื่น ซึ่งปัจจัยที่จะส่งเสริมความสำเร็จได้นั้นต้องมาจากความร่วมมือจากทุกฝ่าย เช่น ผู้นำชุมชนให้ความร่วมมือมีความรักสามัคคีในชุมชน เสียสละ เข้าใจซึ่งกันและกัน (ฮักแพงแบ่งปัน) ทำให้ประชาชนมีจิตสำนึกที่ดี มีการระดมความคิด ไม่มีความแตกแยกความคิดเป็นสองฝ่าย มีสภาพคล่องทางเศรษฐกิจในชุมชน ให้ความเสมอภาค/ยุติธรรม ผู้ให้ข้อมูลมีความปลอดภัย งบประมาณหรือการสนับสนุนจากภาครัฐ เอกชน ชุมชน การบริหารจัดการที่ดี ครอบครัวเข้มแข็ง และปัจจัยที่จะทำให้การขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในจังหวัดไม่สำเร็จ ได้แก่ ทุกคนไม่ให้ความร่วมมือ ชุมชนขาดความสามัคคี เสียสละ ขัดแย้งกัน ต่างคนต่างคิด หน่วยงานไม่สนับสนุน เห็นแก่ตัว ประชาชนไม่มีจิตสำนึกที่ดี ขาดความตระหนักของปัญหาในชุมชน มีการเลือกปฏิบัติ ขาดผู้นำและประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ ขาดความตระหนักในหน้าที่ ขาดการประสานงานข่าวสาร ผู้แจ้งข้อมูลไม่ได้รับความปลอดภัย ไม่มีงบประมาณจากภาครัฐ เอกชน ชุมชน การจัดการไม่ดี ไม่มีระบบ ปัญหาครอบครัวแตกแยก ไม่มีแหล่งจำหน่ายสินค้าชุมชน ผลผลิตราคาตกต่ำ

ซึ่งมีแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้ สร้างแรงจูงใจให้เกิดความร่วมมือ สร้างความเข้าใจถึงปัญหาและผลที่เกิดขึ้นในอนาคต การไม่แบ่งชนชั้นในสังคม ให้ความเท่าเทียมในสิทธิของประชาชน ส่งเสริมสร้างขวัญกำลังใจ ความยึดมั่นในแนวทาง ความสำเร็จตามเป้าหมาย ประชาสัมพันธ์ให้สำคัญของปัญหา สร้างความอบอุ่นในครอบครัว มาตรการสร้างความปลอดภัยของพยาน ประชาชนจะต้องติดตามข่าวสารชุมชนต้องมีการแจ้งข่าวตามหอกระจายข่าว ติดต่อประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เข้ามาสนับสนุนและแก้ไขปัญหา สร้างตลาดในการจำหน่ายสินค้าของชุมชน/เพิ่มแหล่งทุนให้ชุมชน

การขับเคลื่อนงานตามกลไกและรูปแบบดังกล่าวนี้จะต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคเอกชนชุมชนรวมไปถึงสถาบันครอบครัวจึงจะทำให้การขับเคลื่อน มีประสิทธิภาพ ตามแนวทางและแผนปฏิบัติการที่วางไว้

4.4.7 การสัมภาษณ์ผู้บริหาร ในประเด็นการขับเคลื่อนรอบป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรมให้ แก่ประชาชนในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

จากการพัฒนาโมเดลแบบมีส่วนร่วมนำไปสู่การขับเคลื่อนโดยความร่วมมือกับ กอ.รมน. ฝ่ายความมั่นคง ในการ บูรณาการแผนการดำเนินงาน และผลักดันเข้าไปในแผนจังหวัดเพื่อที่ทางจังหวัดจะได้สนับสนุนงบประมาณในการ นำมาดำเนินกิจกรรมตามแผนโดยทางจังหวัดเป็นเจ้าภาพ

กระบวนการพัฒนารูปแบบการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่เป็นสิ่งที่ดีมาก ๆ เนื่องจากเป็นการ เปิดพื้นที่ในการ แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะคนอีสานก็จะเป็นเชิงประนีประนอม อะไรก็ได้ ซึ่งโมเดล ดังกล่าวมันเป็นมิติหนึ่งที่เกิดการร่วมแรงร่วมใจได้ทำเป็นแนวเดียวกัน เพียงแต่เราจะทำอย่างไรให้ประชาชน เกิดความเชื่อมั่นในกระบวนการที่เราได้อยู่ในกระบวนการยุติธรรมโดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐที่มีอยู่ ซึ่งตอนนี้ ทางสำนักงานกิจการยุติธรรมทำก็มาถูกทาง แต่จริงๆ ต้องทำทุกจังหวัดเป็นภาพรวมเสนอเข้าไปสู่รัฐบาล

“โมเดลนี้ดี ถ้าทำทุกจังหวัดก็จะเห็นปัญหาที่มันสะท้อนขึ้นมาว่าแต่ละจังหวัดปัญหาไม่เหมือนกัน แต่ละพื้นที่ อาชญากรรมหรือกระบวนการที่เขาดำเนินการอยู่ก็วิธีการป้องกันกับสิ่งที่เกิดขึ้นมันไม่เหมือนกัน เพราะฉะนั้น ถ้าเราขยายรูปแบบการทำแบบนี้ให้เกิดขึ้นทุกจังหวัด มันก็จะเป็นประโยชน์ของแต่ละจังหวัด”

นายทวีศักดิ์ สารทรัพย์
ยุติธรรมจังหวัดขอนแก่น

4.5 จังหวัดระยอง

4.5.1 สภาพทั่วไป

เป็นที่ราบชายฝั่งที่เกิดจากการทับถมของตะกอนบริเวณ แอ่งลุ่มน้ำระยองและที่ลาดสลับเนินเขา และภูเขา มีลักษณะเป็นลอนลูกคลื่นสูงต่ำสลับกันไป โดยมีพื้นที่ที่ภูเขา 2 แนวคือทิวเขาชะเมาทางทิศตะวันออก สูงจาก ระดับน้ำทะเล 1,035 เมตรและทิวเขาที่อยู่ประมาณกึ่งกลางของตัวจังหวัดเป็นแนวยาวจากอำเภอเมืองระยองขึ้นไปทางเหนือจนสุดเขตจังหวัด มีแม่น้ำสายสั้นๆ ซึ่งเกิดจากเทือกเขาจันทบุรีและเทือกเขาบรรทัดไหลลงสู่อ่าวไทย แม่น้ำที่สำคัญได้แก่แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำจันทบุรี แม่น้ำระยอง เป็นต้น ลักษณะชายฝั่งทะเลมีหาดทรายสวยงาม และมีเกาะใหญ่น้อยเรียงรายเลียบตามแนวชายฝั่งนับเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ

โครงสร้างประชากร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จังหวัดระยองมีประชากรทั้งสิ้น 711,226 คน โดยแบ่งเป็นเพศชายจำนวน 349,775 คน และเพศหญิง จำนวน 361,461 คน อำเภอที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองระยอง จำนวน 278,814 คน อำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอเขาชะเมา มีประชากร 23,879 คน โดยภาพรวมแล้วจังหวัดระยองมีจำนวนเพศชายน้อยกว่าเพศหญิง

ภาพรวมข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี พบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดปี 2559 มีมูลค่า 897,117 ล้านบาท โดยมาจากภาคเกษตรกรรม 20,236 ล้านบาท มีแนวโน้มลดลงทุกปี และสาขาการผลิตนอกภาคเกษตรกรรม มีมูลค่ารวมสูง 876,880 ล้านบาท (ภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ 81.7 ภาคบริการ ร้อยละ 15.0 ภาคเกษตรกรรม ร้อยละ 3.0) ซึ่งมีมูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อหัวประชากร เท่ากับ 1,009,496 บาท/คน/ปี เป็นลำดับที่ 1 ของประเทศ

จังหวัดระยองมีความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวทั้ง หาดทราย ทะเล เกาะต่างๆ ภูเขา น้ำตก สวนผลไม้ รวมทั้งอาหารทะเลที่สด สะอาด มีชายหาดยาวกว่า 100 กิโลเมตร มีเกาะเสม็ดที่ถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมอย่างสูง ในปี 2560 ข้อมูลจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีจำนวนนักท่องเที่ยว 7,319,489 คน แบ่งเป็นชาวไทย จำนวน 6,792,732 คน ชาวต่างประเทศ จำนวน 527,216 คน ทำรายได้กว่า 33,811.36 ล้านบาท นักท่องเที่ยวต่างชาติ คือ จีน สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เกาหลี และสหราชอาณาจักร มีจำนวนห้องพัก 154,245 ห้อง

รายงานฐานความผิดคดีอาญาที่สำคัญของตำรวจภูธรจังหวัดระยอง ปี 2560 มีคดีความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ 491 คดี คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ 1,010 คดี คดีที่น่าสนใจ 451 คดี และคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย 9,059 คดี การเกิดอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติในรอบปี 2560 เกิดอุบัติเหตุ 602 ครั้ง ครั้วเรือนที่ได้รับความเสียหายจากอุบัติเหตุ 627 ครั้วเรือน และเกิดภัยธรรมชาติ 8 ครั้ง มีครั้วเรือน ที่ได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ 293 ครั้วเรือน ค่าเสียหายที่ให้การช่วยเหลือ 1,511,500 บาท

(สรุปข้อมูลจังหวัดระยอง : 2562)

จากสรุปข้อมูลดังกล่าวทำให้จังหวัดระยองเป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่มีความน่าสนใจในการขับเคลื่อนการป้องกันอาชญากรรมตามกรอบการป้องกันอาชญากรรม 6 ด้านซึ่งสำนักงานกิจการยุติธรรมได้ลงพื้นที่จัดกิจกรรมและได้ระดมความคิดเห็นจากภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วม

4.5.2 สรุปภาพรวมกิจกรรม

จากการจัดกิจกรรมการขับเคลื่อนการป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ : การอบรมเชิงปฏิบัติการในพื้นที่จังหวัดระยอง โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม ซึ่งมีการออกแบบกระบวนการในการจัดกิจกรรมในครั้งนี้เพื่อพัฒนางานด้านการป้องกันอาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีทิศทางเดียวกันและทำงานร่วมกันแบบบูรณาการ พร้อมทั้งเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันอาชญากรรม ให้มีความครอบคลุมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

โดยกระบวนการเริ่มจากพิธีเปิดและบรรยายพิเศษในหัวข้อ “กรอบแนวทางป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพที่มีประสิทธิภาพ” จากนั้นเป็นการจัดทำแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนพื้นที่จังหวัดระยอง เป็นกระบวนการทางที่มหาวิทยาลัยในรูปแบบการระดมความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) โดยแบ่งกลุ่มย่อยจำนวน 6 กลุ่มๆ ละ 25-30 คน โดยประมาณ และในการพูดคุยแลกเปลี่ยนจะให้ผู้เข้าร่วมประชุมเลือกผู้นำพูดคุยในกลุ่มละ 1 คน เพื่อเป็นผู้นำในการพูดคุยแลกเปลี่ยน และในครั้งนี้มีเวลาในการจัดกระบวนการเพิ่มมากขึ้นเพราะที่ผ่านมามีปัญหาเวลาในการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอทำให้การระดมความคิดเห็นมีเวลาจำกัดบางประเด็นไม่มีเวลาในการซักถามให้ชัดเจนโดยใช้โจทย์ในการจัดกระบวนการเดิม คือ

- (1) ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่
- (2) ภาพฝัน ชุมชนปลอดภัย
- (3) แนวทางการป้องกันอาชญากรรม 6 มิติ แต่ละด้านมี 2 โจทย์ย่อย คือ
 - 1) มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว
 - 2) มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม
- (4) ทำอย่างไร
- (5) ปัจจัยความสำเร็จ
- (6) แนวทางที่ทำให้ไม่สำเร็จ + แนวทางแก้ไข

ซึ่งมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจากหลากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เครือข่ายยุติธรรมชุมชนจังหวัดระยอง เจ้าหน้าที่ตำรวจ สำนักงานคุมประพฤติจังหวัด สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคม เป็นต้น ทุกคนให้ความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนพูดคุยเป็นอย่างดี

4.5.3 ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดระยอง

ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดระยอง เช่น การลักทรัพย์ (รถจักรยานยนต์ /ลักทรัพย์ใน ที่สาธารณะ/ผลผลิตทางการเกษตร(ข้าว ผลไม้)/สายไฟ) การฉ้อโกง เช่น โขโมยขึ้นบ้าน ปล้นตู้กดATM มิจฉาชีพ เข้ามาในพื้นที่ เช่น วิ่งราวทรัพย์/ความผิดทางอิเล็กทรอนิกส์ วิ่งราวทรัพย์ เช่น กระชากสร้อย กระเป๋า มือถือ แก๊งค์ ตกทอง โกงแชร์ ความรุนแรงในครอบครัว เช่น ฝ่าฝืนตบตีกัน พ่อทำร้ายลูก ทำร้ายร่างกาย มอมยา ช่มชู้ อนาคต ลูกล่วงละเมิดทางเพศ ฆ่าหั่นศพชาวต่างชาติ ช่มชู้ อาชญากรรมทางไซเบอร์ เช่น แก๊งค์ call center หลอกให้โอนเงิน การรวมกลุ่มของวัยรุ่นก่อความวุ่นวาย

ซึ่งจากการระดมความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนมีภาพฝันอยากให้ชุมชนปลอดภัย อาชญากรรม อยากให้คนในชุมชนมีรอยยิ้ม มีความสุข มีความปลอดภัย ครอบครัวยังมีความอบอุ่น มีกิจกรรมต่างๆ เช่น กีฬา ดนตรี พาลูกหลานเข้าวัดฟังธรรมะ มีแหล่งท่องเที่ยว มีสวนสาธารณะ มีโรงพยาบาล มีการคมนาคมที่ปลอดภัย มีผู้นำ ที่เข้มแข็ง มีกิตติภาพชุมชน มีการเฝ้าระวังช่วยกันเป็นหูเป็นตา มีหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่อย่างจริงจัง และจริงจัง

4.5.4 แนวทางการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดระยอง

• ด้านสภาพแวดล้อม

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ มีไฟฟ้าส่องสว่าง(ชุมชน ทางสาธารณะ ถนน ซอย) มีกล้องวงจรปิด ปรับภูมิทัศน์ ปลูกป่า มีสวนสุขภาพ

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ ไฟฟ้าส่องสว่างยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ อยาให้มีทั่วถึงทุกพื้นที่ กล้องวงจรปิดยังไม่เพียงพอ ต้องการให้มีทั่วถึงทุกพื้นที่ ควรมีการปรับภูมิทัศน์ สถานที่รกร้างทางเปลี่ยว ปลูกป่า ทดแทนเพิ่มเพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว และลดโลกร้อน

• ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ มีอาสาสมัครหรือจิตอาสาหลายภาคส่วน มูลนิธิต่างๆ อาสาสมัคร หรือ อปพร.ออกตรวจพื้นที่การรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้าน

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนแก่กลุ่ม บุคคลดังกล่าว อบรมชาวบ้านในชุมชนให้มีความรู้มากขึ้น ตั้งจุดตรวจในชุมชน บางพื้นที่ยังไม่มีการออกตรวจ ควรมีจิตอาสาทำหน้าที่ดูแลความปลอดภัย จัดตั้งไลน์กลุ่มในชุมชน ใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด

• ด้านการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ ให้โอกาส กำลังใจ มีการฝึกอบรมอาชีพ ส่งเสริมอาชีพ มีการกักขังดำเนิน คดีกับผู้เสพยาเสพติดและอาชญากรรมต่างๆ

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ ให้มีการบำบัดและรักษาอย่างครบวงจรในระหว่างช่วงเวลากักขัง ใช้หลักศาสนาในการขัดเกลาจิตใจ ให้มีการหางาน สร้างอาชีพโดยหน่วยงานของรัฐให้การสนับสนุน จัดหาสถานที่เพื่อฝึกอาชีพ และจัดหาสถานที่ทำงานให้เพื่อเลี้ยงตัวเองและครอบครัว สถานประกอบการเปิดโอกาสให้ทำงาน ตรวจเยี่ยมบ้านในชุมชน สร้างความเข้าใจให้สังคมยอมรับในผู้ที่เคยกระทำผิด

• ด้านการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสทำผิด

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ ฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรม และ โครงการ To be number one

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ ฝึกอบรมให้ความรู้ถึงคุณและโทษของการกระทำผิดในทุกกลุ่มที่มีความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง และมีการประเมินผล/ติดตาม รวมทั้งให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัวและสร้างจิตสำนึกที่ดีภายในครอบครัว ให้ประชาชนแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการกระทำผิด

• ด้านการลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ เจ้าหน้าที่คอยรักษาความปลอดภัยให้ความรู้แก่ประชาชน ให้ติดตามข่าวสารที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน หลีกเลี่ยงจุดเสี่ยง ที่อโคจร

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ การเพิ่มบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ด้านความปลอดภัยในจุดที่มีความเสี่ยง เพิ่มความถี่/ความเข้มงวดในการปฏิบัติงาน ตั้งจุดสกัดเพิ่มเติม จัดทำหอกระจายข่าวภายในชุมชน จัดทำแผ่นพับเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้การป้องกันตัวเองจากอาชญากรรมเบื้องต้น งดรงค์การแต่งกายมิดชิด ไม่สวมใส่เครื่องประดับที่มีค่าโดยเปิดเผยเกินไป ไม่ไปในสถานที่อโคจร ไม่ออกจากบ้านยามวิกาล

• ด้านการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ การจัดฝึกอบรมให้ความรู้จัดตั้งกลุ่มอาชีพในตำบล พัฒนาความรู้การป้องกันโดยรัฐให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ ต้องมีการฝึกอบรมเพิ่มเติมและมีความต่อเนื่อง จัดให้มีสวัสดิการสำหรับบุคลากรในการปฏิบัติงาน ฝึกอบรมวิธีป้องกันตัวเองเมื่อต้องประสบกับอาชญากรรม เชิญชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในชุมชน จัดทำโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากร

4.5.5 การขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในจังหวัดระยอง

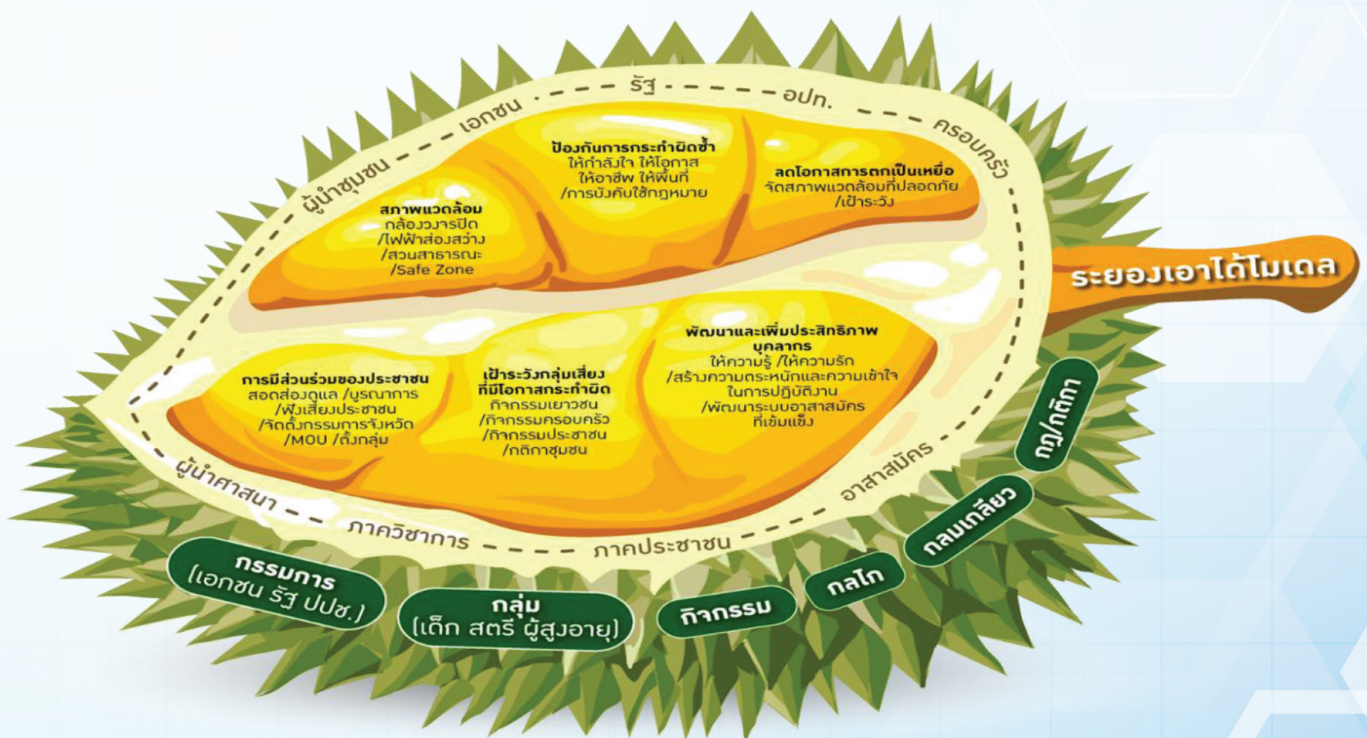
บูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ(อปท. ตำรวจ ทหาร เจ้าหน้าที่ ฝ่ายปกครอง กรมราชทัณฑ์ หน่วยงานในสังกัดยุติธรรม โรงเรียน วัด มัสยิด โบสถ์ นายจ้าง/ผู้ประกอบการ) และเอกชน โดยการดำเนินการ คือ

1. มีการประชุมทุกเดือน และรายงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับจังหวัด
2. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำผลการประชุมไปปฏิบัติ
3. ขอสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานเอกชน ฝ่ายปกครอง (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) กลุ่มเอกชน เทศบาล อบต.

อำเภอ ยุติธรรมชุมชน ตำรวจ มีการติดตั้งไฟส่องสว่าง กล้อง CCTV มีการจัดตั้งคณะทำงาน โดยบูรณาการจากทุกภาคส่วนเป็นองค์คณะ เพื่อดำเนินการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ ประกอบด้วย อปท. คณะกรรมการชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โรงเรียน วัด สถานีตำรวจในพื้นที่ ตัวแทนสถานประกอบการในพื้นที่ ตัวแทนกลุ่มต่างๆในชุมชน เพื่อดำเนินการ ดังนี้ การจัดเวรยาม/ตำรวจหมู่บ้าน การปรับปรุงสภาพแวดล้อม ในชุมชน การจัดช่องทางารรับแจ้งเบาะแสในชุมชน มีการจัดตั้งกลุ่มภายในชุมชน (กลุ่มแม่บ้าน จิตอาสา เยาวชน อสม. อปพร.) จัดประชุมข้อตกลงร่วมกัน ทำรายงานในแต่ละเดือนเสนอที่ว่าการอำเภอ และติดป้ายประชาสัมพันธ์ในหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และเยาวชนในการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้คำแนะนำและความรู้ หน่วยงานภาครัฐต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และการดำเนินงานต้องโปร่งใส สุจริต ยุติธรรมให้มากที่สุด เพิ่มกฎหมายให้รุนแรงขึ้น ให้เจ้าหน้าที่ทำอย่างจริงจัง ไม่เห็นแก่พรรคพวก ไม่รับสินบน ควรมีจริยธรรมในการทำงาน

ให้โอกาส ให้กำลังใจ ให้อาชีพผู้กระทำผิดอย่างต่อเนื่อง ดูแลเยาวชน โดยโรงเรียน ครอบครัว รักและเข้าใจ ให้โอกาส ซึ่งปัจจัยที่จะทำให้การขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในจังหวัดระยองสำเร็จ คือ ความสามัคคี/ความร่วมมือของทุกส่วน ทุกคน ต้องมีความตั้งใจในการทำงาน บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ผู้นำชุมชน ควรเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ชุมชน มีคุณธรรม จริยธรรม รัฐต้องยอมรับฟังความคิดเห็นและให้ความสำคัญต่อประชาชน มีจิตสำนึกร่วมกันแล้วลงมือทำ การสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ไม่ได้ได้รับความเอาใจใส่ และความร่วมมือในการทำงาน บุคลากรขาดศักยภาพ ขาดผู้นำที่เข้มแข็ง มีปัญหาความขัดแย้งกัน การทุจริต คณะทำงานไม่มีความรู้ความเข้าใจที่เพียงพอขาดระเบียบวินัย ขาดการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด ภาครัฐ รับฟัง แต่ไม่ปฏิบัติ อ้างว่าไม่มีงบประมาณและไม่ให้ความร่วมมือหรือตอบรับ ทำแบบขอไปที การเข้าถึงความรู้ และโซเชียลไม่เพียงพอ และงบประมาณไม่เพียงพอ ซึ่งมีแนวทางแก้ไขดังนี้ ชุมชนต้องให้ความร่วมมือ ปลูกฝังจิตสำนึกให้มีคุณธรรม จริยธรรมพัฒนาตัวเองก่อนแล้วค่อยพัฒนาคนอื่นและชุมชน มีการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน สร้างสำนึกในใจแล้วลงมือทำทันที ส่งเสริมความรู้ กฎหมาย ระเบียบ ทำบันทึก MOU ร่วมกัน ภาครัฐควรสนับสนุนและให้ความร่วมมือด้วยเวลาอันรวดเร็ว และขอสนับสนุนงบประมาณจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน

4.5.6 Model แนวทางการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดระยอง

จากการระดมความคิดเห็นของภาคีเครือข่ายจังหวัดระยอง
เกิดรูปแบบการป้องกันอาชญากรรม
ตามกรอบการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ โดยมีกลไกการขับเคลื่อน ดังนี้

กรรมการ

การจัดตั้งคณะกรรมการภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐภาคเอกชนภาคประชาชนในการร่วมกันวางแผนออกแบบ และดำเนินกิจกรรมด้านการป้องกันอาชญากรรมในระดับจังหวัด

กลุ่ม

การเปิดโอกาสในการสร้างการมีส่วนร่วมแก่คนทุกกลุ่มวัยให้บทบาทในการร่วมคิดร่วมทำร่วมออกแบบทั้งกลุ่มเด็กเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ

กิจกรรม

การออกแบบกิจกรรมการป้องกันอาชญากรรมในระดับชุมชนซึ่งเป็นกิจกรรมที่เกิดจากความต้องการในการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมาย

กลไก

การขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมภายใต้กลไกการดำเนินงานที่เกิดจากการออกแบบร่วมกันและยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกัน รวมถึงการประเมินผลการดำเนินงานร่วมกัน

กลมเกลียว

การสร้างความร่วมมือในการดำเนินงานแบบบูรณาการในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่

กฎ/กติกา

การร่วมกันออกกฎกติกาในระดับชุมชนเพื่อเป็นข้อตกลงร่วมในการเฝ้าระวังและป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่

จากกลไกดังกล่าวนำไปสู่การขับเคลื่อนที่มีประสิทธิภาพภายใต้ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา ภาคประชาชน อาสาสมัคร ภาควิชาการและที่สำคัญ คือ สถาบันครอบครัวที่จะต้องร่วมมือกันขับเคลื่อนกลไกไปสู่จังหวัด

4.6 จังหวัดอุบลราชธานี

4.6.1 สภาพทั่วไป

จังหวัดอุบลราชธานีตั้งอยู่ในบริเวณที่เรียกว่า แอ่งโคราช โดยสูงจากระดับน้ำทะเลเฉลี่ยประมาณ 120-140 เมตร (395-460 ฟุต) ลักษณะโดยทั่วไปเป็นที่สูงต่ำ เป็นที่ราบสูงลาดเอียงไปทางตะวันออก มีแม่น้ำโขงเป็นแนวเขตกันจังหวัดอุบลราชธานีกับประเทศลาว มีแม่น้ำชีไหลมาบรรจบกับแม่น้ำมูลซึ่งไหล ผ่านกลางจังหวัดจากทิศตะวันตกมายังทิศตะวันออกแล้วไหลลงสู่แม่น้ำโขงที่อำเภอโขงเจียม และมีลำน้ำใหญ่ๆ อีกหลายสาย ได้แก่ ลำเซบายลำเซบก ลำโดมใหญ่ ลำโดมน้อย และมีภูเขาสลับซับซ้อนหลายแห่งทางบริเวณชายแดนตอนใต้ ที่สำคัญคือ ทิวเขาบรรทัด และทิวเขาพนมดงรัก ซึ่งกั้นอาณาเขต ระหว่างจังหวัดอุบลราชธานีกับประเทศลาว และประเทศกัมพูชา

จังหวัดอุบลราชธานี มีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน 2 ประเทศ คือ ประเทศ สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว และราชอาณาจักรกัมพูชา โดยมีช่องทางการค้ารวม 7 จุด จำแนกเป็นจุดผ่านแดนถาวร 2 แห่ง และจุดผ่อนปรน 5 แห่ง

มูลค่าการค้าชายแดนไทย-สปป.ลาว ด้านจังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในภาวะปกติและมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น จากปีที่ผ่านมา โดยสินค้าหลักในการส่งออกยังเป็นน้ำมันเชื้อเพลิง ของใช้ประจำวัน และวัสดุก่อสร้าง แสดงให้เห็นถึงความต้องการอุปโภค-บริโภค และการขยายตัวทางเศรษฐกิจของ สปป.ลาว ยังมีอยู่อย่างต่อเนื่อง ส่วนสินค้านำเข้าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จากการนำเข้าสินค้ากสิกรรม และพลังงานไฟฟ้า

การค้าชายแดนไทย-กัมพูชา ด้านจังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในช่วงการเตรียมพร้อมยกระดับ จุดผ่อนปรนช่องทางข้ามขึ้นเป็นด่านถาวร โดยปัจจุบันเปิดทำการเฉพาะวันอังคารและวันพฤหัสบดี เมื่อยกระดับขึ้นเป็นด่านถาวรได้แล้ว จะทำให้การค้าชาย ขนส่งสินค้าทำได้สะดวกขึ้น ผู้บริโภคชาวกัมพูชา นิยมสินค้าไทยมากเนื่องจากเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ โดยสินค้าที่นิยมซื้อ-ขายกัน ได้แก่ สินค้าอุปโภค-บริโภค ที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ เช่น สบู่ ยาสีฟัน เสื้อผ้า วัสดุก่อสร้าง และวัสดุทางการเกษตร เป็นต้น

ด้วยความที่เป็นพื้นที่ชายแดนและมีเขตพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้เป็นพื้นที่ที่มีความน่าสนใจในการขับเคลื่อนกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรมโดยได้ระดมความคิดเห็นจากภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

4.6.2 สรุปภาพรวมกิจกรรม

จากการจัดกิจกรรมการขับเคลื่อนกรอบป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ : การอบรมเชิงปฏิบัติการในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม ซึ่งมีการออกแบบกระบวนการในการจัดกิจกรรมในครั้งนี้เพื่อพัฒนางานด้านการป้องกันอาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีทิศทางเดียวกันและทำงานร่วมกันแบบบูรณาการ พร้อมทั้งเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติงานด้านการป้องกันอาชญากรรม ให้มีความครอบคลุมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

โดยกระบวนการเริ่มจากพิธีเปิดและบรรยายพิเศษในหัวข้อ “**กรอบแนวทางป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ 6 ด้าน**” จากนั้นเป็นการจัดทำแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี เป็นกระบวนการของทางที่วิทยากรในรูปแบบการระดมความคิดเห็นกลุ่มย่อย (Focus Group) ซึ่งในครั้งนี้จัดเป็นครั้งสุดท้าย มีการเพิ่มจำนวนวิทยากรให้เข้ามาช่วยเป็นวิทยากรกลุ่มย่อย จากปกติ เมื่อแบ่งกลุ่มแล้วแต่ละกลุ่มจะแต่งตั้งผู้เข้าร่วมประชุมด้วยตนเองเป็นผู้นำคุยและเป็นคนบันทึกข้อมูลทำให้ที่ผ่านมามีปัญหาเรื่องเวลาไม่พอ

และมีบางประเด็นไม่มีการซักถามต่อให้ชัดเจนขาดรายละเอียดครั้งนี้จึงปรับโดยการให้ทางที่มหาวิทยาลัยกลุ่มย่อย เป็นผู้นำคุย ซักถาม และจัดบันทึกให้แต่ละกลุ่ม และปรับโจทย์เพิ่มเติมให้การพูดคุยชัดเจนมากขึ้น คือ

- (1) ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่
- (2) ภาพฝัน ชุมชนปลอดภัย
- (3) แนวทางการป้องกันอาชญากรรม 6 มิติ แต่ละด้านมี 4 โจทย์ย่อย คือ
 - 1) มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว
 - 2) มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม
 - 3) ใครทำ
 - 4) ทำอย่างไร
- (4) ปัจจัยความสำเร็จ
- (5) แนวทางที่ทำให้ไม่สำเร็จ + แนวทางแก้ไข

มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมมาจากหลากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เครือข่ายยุติธรรมชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี เจ้าหน้าที่ตำรวจ สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดฯ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาดังและเยาวชนจังหวัด นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เป็นต้น ทุกคนให้ความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนพูดคุยเป็นอย่างดี ทำให้บรรยากาศในการพูดคุยเป็นไปอย่างจริงจังตั้งแต่สนุกสนานเป็นกันเอง จึงได้โมเดลออกมาเป็น “บัวอุบลโมเดล” ซึ่งจะเห็นยุทธศาสตร์ ความร่วมมือในการดำเนินงาน สามารถนำไปปรับเป็นแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมในจังหวัดได้ต่อไป

4.6.3 ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี

จังหวัดอุบลราชธานีมีสาเหตุของการเกิดปัญหาอาชญากรรม ได้แก่ ปัญหาครอบครัวมีความกดดันต่างๆ ในชีวิต หึงหวง คบซ้อน ติดการพนัน (โต๊ะบอล ไฟ ไฮโล บ่อนไก่ หวยใต้ดิน) ติดยาเสพติด การดื่มแอลกอฮอล์ การแต่งกาย ล่อแหลม จิตไม่ปกติ โรคจิตเพศ มั่วสุมในที่สาธารณะ สภาพแวดล้อมมีความเสี่ยง นักศึกษาติดเกม ความเครียด การใช้ IT ในทางที่ผิด เช่น สื่อลามก การขัดแย้งผลประโยชน์ (แย่งที่ขายของ) ประชากรเพิ่ม ขาดที่อยู่อาศัย ไม่มีมรดก ความฟุ้งเฟ้อ ความเกียจคร้าน ทำให้ขาดรายได้ ว่างงาน ยากจนปัญหาเศรษฐกิจไม่ดี แรงงานต่างด้าว ไม่ได้รับความเป็นธรรม (ความไม่เท่าเทียมกัน)

จากการระดมความคิดเห็นชุมชนปลอดภัยอาชญากรรมของผู้เข้าร่วมประชุม ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจาก “บวร” บ้าน วัด โรงเรียน โดยมีความสามัคคี ชุมชนมีส่วนร่วม ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน เด็กเยาวชนมีส่วนร่วม ชาย-หญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน ไม่แบ่งเพศสภาพ กฎหมาย วิถีชุมชน คือ การบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม (ทุกระดับ ทุกกลุ่มบุคคล) กฎ กติกาหมู่บ้าน มีข้อตกลงของคนในหมู่บ้าน การเมือง มีผู้นำที่เข้มแข็งกล้าตัดสินใจ เสียสละ มีความเป็นกลางยุติธรรม นโยบายดี ชุมชนมีส่วนร่วม ประชาชนมีความรู้ เท่าทัน มีจิตสำนึกที่ดี ปกครองด้วยหลักธรรมาภิบาล มีมาตรการการป้องกันอาชญากรรม ประชาชนเป็นหูเป็นตาช่วยกัน มีจิตอาสา ท้องถิ่นต้องมีงบประมาณสนับสนุน มีการเข้าถึงแหล่งทุนได้ง่าย ไม่มีดอกเบีย้โหด ชุมชนมีเงินทุนหมุนเวียน ไม่เกิดการว่างงานในชุมชน ผู้คนมีวิสัยทัศน์ ชุมชนเศรษฐกิจดี มีงานทำ รายได้ดี มีเงินออม ครัวเรือนและชุมชน หนี้สินครัวเรือนน้อยลง เด็กและเยาวชนกล้าแสดงออก มีความคิดสร้างสรรค์ ให้ความรู้ในเรื่องของอาชญากรรมการประชาสัมพันธ์ที่ดีในชุมชน มีสวัสดิการชุมชนเด็กได้รับการศึกษาที่ดี มีระบบสาธารณสุขปลอดภัย รื้อรอบขอบชิด ประปา ถนน (คมนาคม) ไฟฟ้า CCTV สภาพแวดล้อมที่ดี อากาศดี มีต้นไม้ ปลอดภัย ไม่มีพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจ ไม่มีสถานที่เสี่ยง มีลานกีฬา ที่ออกกำลังกายคนมีสุขภาพที่ดี ครอบครัวอบอุ่นเข้มแข็ง มีศีลธรรม เอื้อเฟื้อแบ่งปัน ชุมชนมีความเอื้ออาทร เข้าวัดฟังธรรม มีความรู้คู่คุณธรรม ต้องไม่มีอบายมุขทุกด้านต้องไม่มียาเสพติดในชุมชนปลอดภัยการพนันในชุมชน งานบุญปลอดภัย ชุมชนปลอดภัย

4.6.4 แนวทางในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี

• ด้านสภาพแวดล้อม

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ สวนสาธารณะจัดให้มีไฟส่องสว่างให้ทั่วถึง ติดตั้งกล้องวงจรปิดในจุดเสี่ยง ตรวจสอบแหล่งอบายมุข มีสายตรวจ และปรับปรุงถนนพื้นที่เสี่ยงแต่ยังไม่ครอบคลุม

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ ตรวจสอบแหล่งอบายมุข มีป้ายแจ้งเตือน/สัญลักษณ์ในจุดเสี่ยง เพิ่มไฟส่องสว่างให้เพียงพอทั่วถึง ทั้งในจุดเสี่ยง ในหมู่บ้าน ตามถนนระหว่างหมู่บ้าน ส่งเสริมการใช้แผงโซลาร์เซลล์ เพิ่มคุณภาพกล้องวงจรปิดให้ใช้ได้ทุกตัว ออกกฎหมายมาช่วยควบคุม มีฐานข้อมูลทางอาชญากรรม เพิ่มเครื่องมือแจ้งเตือนอาชญากรรม (สัญญาณเตือนภัย) ตัดแต่งกิ่งไม้บริเวณข้างถนนเพื่อเพิ่มวิสัยทัศน์ในการมองเห็น มีลานออกกำลังกายและกีฬา

ซึ่งคนที่มีหน้าที่รับผิดชอบร่วมคิด ร่วมทำ คือ จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทางหลวงชนบท ตำรวจ/ฝ่ายปกครอง ไฟฟ้า จนท.สาธารณสุข/รพสต. ยุติธรรมจังหวัด ภาคประชาชน ชม.ป./ตรช./ชุมชน รัฐบาล กีฬาและนันทนาการอำเภอ และเอกชน โดยสายตรวจจะต้องเพิ่มความถี่มากขึ้น 2 ครั้ง/เดือน มีการเก็บข้อมูลสถิติอาชญากรรม จัดทำป้ายเตือน/สัญลักษณ์ในจุดเสี่ยงให้ทั่วถึง ชุมชนเสนอแผนต่อท้องถิ่น บรรจุไว้ในแผน 4 ปี ทำ MOU กับไฟฟ้า เพิ่มกล้องวงจรปิด อปท./ไฟฟ้าตั้งงบประมาณ (รับบริจาค/สมทบ) ขยายไหล่ทาง ปรับภูมิทัศน์จุดอับของถนน ติดตั้งไฟของทางหลวง ชุมชนมีระบบดูแลรักษา ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินงาน

• ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ อาสาสมัครแจ้งข่าวอาชญากรรม(ตาสับปะรด) การป้องกันปัญหายาเสพติด เครือข่ายอาสาสมัคร (กลไก) ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ให้ความบาทกับตัวแทนประชาชนในชุมชน/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน/กรรมการหมู่บ้าน ศูนย์ดำรงธรรมระดับตำบล อำเภอ จังหวัด มีอพปร. อพม. ตำรวจชุมชน ผู้นำชุมชน สภาเด็กตำบล อำเภอ จังหวัด ศูนย์ยุติธรรมชุมชน ศูนย์รับแจ้งเหตุ 191 และ 1192 ประชาคมหมู่บ้าน การจัดตั้งกฎกติกาหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมผ่านประเพณี วัฒนธรรม สอดส่องดูแลชุมชน งดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันสำคัญ และมาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ มีโครงการต่อเนื่อง กระตุ้นการทำงานเป็นระยะ จัดตั้งงบประมาณสร้างความตระหนักในข่าวสารที่เกิดขึ้น ให้ความบาทกับตัวแทนประชาชนในชุมชน/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน/กรรมการหมู่บ้าน ฝึกอบรม ช่วยเจ้าหน้าที่รัฐ รับสมัครอาสาสมัครแจ้งเบาะแส One Stop Service ในระดับตำบล (ศูนย์ช่วยเหลือเหตุเพื่อให้ทันต่อเหตุ) มีค่าตอบแทนอาสาสมัครในพื้นที่ที่มาปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องอาชญากรรม ประกาศเกียรติคุณให้กับประชาชนที่เป็นพลเมืองดีในการช่วยเหลือเหตุอาชญากรรม จัดอบรมเจ้าหน้าที่ทุกๆ 3 เดือน โดยใช้งบจากส่วนกลาง สร้างเครือข่ายป้องกันอาชญากรรมในชุมชนผ่าน Social Network เช่น กลุ่มไลน์ เฟสบุ๊ก (ศูนย์แจ้งเหตุออนไลน์) มีการบริหารจัดการเครือข่าย ให้มีธรรมนุญสุภาพทุกตำบล จัดตั้งกลุ่มเยาวชนให้ช่วยสอดส่องดูแลชุมชน

ในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนมีหน่วยงาน อาสาสมัครที่ร่วมทำดังนี้ จังหวัด อำเภอ หน่วยงานราชการที่จัดตั้งอาสาสมัครฯ เช่น อสม. สสจ./ อสร.แรงงาน/อสค.คุมประพฤติ/อก. เกษตร หน่วยงานระดับกระทรวง ยุติธรรม จังหวัด ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตำรวจ บูรณาการร่วมกันระหว่าง ตำรวจ สาธารณสุข ไฟฟ้า โรงเรียน อาสาสมัครในพื้นที่ อปท. ยุติธรรมจังหวัด กระทรวงยุติธรรม +มหาดไทย+คลัง ประชาชนในชุมชน รพสต. ปปส. อปท. พมจ.ทุกหน่วยในพื้นที่ โดยมีกิจกรรมที่สร้างการมีส่วนร่วม ดังนี้ จัดประชุมประชาคมเพื่อขอความร่วมมือให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามาเป็นเครือข่าย ประชาคมหมู่บ้าน/ตำบล ตั้งประธานเยาวชน ตั้งงบประมาณในการดำเนินงาน

ระดมความคิดเห็นของประชาชน รับสมัครอาสาสมัคร จัดอบรมให้ความรู้การแจ้งข่าว ทบทวนความรู้ จัดสรรงบประมาณในการจัดตั้งศูนย์ และบูรณาการทุกหน่วยงานในพื้นที่เพื่อจัดตั้งคณะกรรมการดูแลศูนย์ ประสานงานจังหวัด อำเภอ ชุมชน จัดอบรม ประชุม สัมมนา รายงาน มอบหมายภารกิจร่วมกัน ให้ส่วนกลางจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานเฉพาะด้านในการจัดอบรม ออกตรวจ สอดส่องดูแล ตรวจสอบ รายงาน พัฒนาบุคลากร มอบรางวัลเกียรติคุณ ออกกฎกระทรวงให้สามารถเบิกค่าตอบแทนแก่อาสาสมัคร

• **ด้านการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ**

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ เรือนจำเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย(ความรู้ ใจ ปัญญา อาชีพ) ส่งเสริมการประกอบอาชีพ To be number One มาตรการเมาขับเข้าห้องดับจิต ฝ่าฝืนติดตามให้กำลังใจ ติดตามควบคุมความประพฤติ และอบรมเรื่องยาเสพติด

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ ติดตามช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด โดยบูรณาการหน่วยงานในพื้นที่ให้กำลังใจ ไม่ซ้ำเติมผู้กระทำผิด ให้คำแนะนำในด้านต่างๆ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ร่วมกิจกรรมในชุมชน จัดทำ MOU ของหมู่บ้านในการดูแลผู้เคยกระทำผิด ขยายพื้นที่ดี/ขยายกลุ่มเป้าหมาย ส่งเสริมให้มีการอบรมอาชีพ และช่วยหางานไม่ให้ว่างงาน มีศูนย์รับรองการทำงานเฉพาะกลุ่มแบ่งตามความผิด อบรมคุณธรรม และจริยธรรม มีงบประมาณเพิ่มขึ้น และต่อเนื่อง โดยหน่วยงานที่มีส่วนในการทำ คือ เรือนจำ คุมประพฤติ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาสาสมัครยุติธรรม สาธารณสุขจังหวัด มหาตมไทย โรงพยาบาล แรงงานจังหวัด สถานประกอบการ วัฒนธรรมจังหวัด วัด โรงเรียน ชุมชน ครอบครัว ช่างบ้าน โดยหน่วยงานเหล่านี้ต้องช่วยกันสอดส่อง ดูแล ติดตามอย่างต่อเนื่อง ในระยะยาวและประเมินผล เพิ่มความถี่ในการติดตาม ช่วยเหลือ ให้กำลังใจ (มากขึ้นตามกรณี) คนในสังคม เปิดโอกาส ให้โอกาสครอบครัวฝ่าฝืนติดตามให้กำลังใจ พูดคุยกับผู้เคยกระทำผิดด้วยความไพเราะ เชิญชวน และให้ความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรม ประชุม ทำข้อตกลงของคนในชุมชน เปิดโอกาสให้มีโอกาสในการแสดงออก มีพื้นที่การประกอบอาชีพ ฝึกอาชีพ จัดหาที่เหมาะสมช่วยเหลือทุนประกอบอาชีพ จัดหาที่อยู่อาศัย ฝึกปฏิบัติ ธรรมกรรมฐาน จริยธรรม เสนอโครงการต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

• **ด้านการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสทำผิด**

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ อบรมให้ความรู้กับเยาวชนค่ายคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริมให้ความรู้โรงเรียน ยุติธรรมอุปถัมภ์ มีตำรวจอาสา ตรวจสอบหาสารเสพติด ศูนย์รับแจ้งเหตุ 191 โครงการปิดกั้น (ของตำรวจ) และมาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ การดำเนินโครงการที่ทำอยู่แล้วอย่างต่อเนื่อง ขยายกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้น มีการประเมินผลความสำเร็จโครงการ มีระบบการออกบริการประชาชน มีกฎหมายควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของ ตำรวจบ้าน ออกกฎระเบียบในหมู่บ้าน สร้างจิตอาสาเพื่อเฝ้าระวังอาชญากรรม จัดทำสถิติกลุ่มเสี่ยง จัดตั้งเครือข่าย รับแจ้งเหตุอาชญากรรมออนไลน์ ขยายเครือข่ายโครงการตาสับปะรด จัดตั้งกลุ่มบำเพ็ญประโยชน์โดยความร่วมมือของ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คุมประพฤติ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ปกครอง /สงนง.ตำรวจแห่งชาติ ปราบปรามยาเสพติด กระทรวงแรงงาน ศึกษาธิการ จังหวัด กรรมการหมู่บ้าน/หน่วยงานราชการ ครอบครัว วัด ผู้นำเยาวชน ผู้นำชุมชน บูรณาการทุกภาคส่วน ซึ่งมีกระบวนการ ร่วมทำงานโดยรวมกลุ่มหัวใจเพื่อทำกิจกรรม จัดหลักสูตรอบรมกลุ่มเป้าหมาย การอบรมทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ การอบรมให้ความรู้ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง อบรมใช้สื่อปลอดภัยและหลากหลาย หากิจกรรมให้มีส่วนร่วม กับชุมชน เช่น จิตอาสา อส.รักโลก เน้นการเพิ่มบทบาทในการทำกิจกรรมทำ ประชุมสร้างความเข้าใจกับประชาชน ให้เขาสมัครใจ สสำรวจความถนัด อบรมอาชีพ หางานให้ ออกตรวจพื้นที่สายตรวจ เฝ้าระวัง แจ้งเหตุ จัดสรร งบประมาณ และแต่งตั้งคณะกรรมการจากหน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละด้านมาปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์ ประชุมจัดตั้ง กลุ่มหาผู้สนับสนุนในการดำเนินกิจกรรม รับสมัครสมาชิกเพิ่ม

• ด้านการลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ

มาตรการที่จังหวัดทำอยู่แล้ว ได้แก่ รมรณรงค์ให้ความรู้ตามสื่อหลากหลายช่องทาง ให้ความรู้แก่กลุ่มที่มีความเสี่ยงในการตกเป็นเหยื่อของคนที่ไปทำงานต่างประเทศ สร้างอาชีพให้คนในชุมชนเพื่อลดการเกิดอาชญากรรม ไม่แต่งกายล่อแหลม ไม่ใส่เครื่องประดับหรูหรา ไม่เข้าไปในบริเวณจุดเสี่ยง จุดตรวจความเสี่ยง ตู้แดง กล้อง CCTV ไฟส่องสว่างในพื้นที่เสี่ยง

มาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ ต้องมีความต่อเนื่องของการจัดกิจกรรม มีสื่อที่เข้าใจง่าย สื่อสารได้ชัดเจน จัดตั้งศูนย์ข้อมูล/ตรวจสอบข้อเท็จจริง (Social Media) สร้าง Application ตรวจสอบข้อมูล ประชาสัมพันธ์ ตามหมู่บ้าน ติดตามข่าวสารอยู่เสมอ อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับอาชญากรรม/จุดเสี่ยง แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้ตกเป็นเหยื่อ (Case Study) ที่ยินยอม ให้ความรู้เทคนิคในการสังเกตผู้กระทำผิด อบรมให้ความรู้เพิ่มทักษะชีวิต อบรมศิลปะการป้องกันตัว เพิ่มกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุมในการให้ความรู้ ติดตาม ฝึกระวัง สร้างเครือข่ายเพื่อนบ้านที่ดี สร้างงาน สร้างเงิน จัดหาทุนในการประกอบอาชีพโดยมีหน่วยงานดังต่อไปนี้ร่วมขับเคลื่อนสำนักประชาสัมพันธ์ ภาศึเครือข่าย ดิจิตอล/ประชาสัมพันธ์ ตำรวจ ฝ่ายปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ผู้นำท้องถิ่น ยุติธรรมจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด โรงพยาบาล/สาธารณสุข ตัวเราเอง ครอบครัว ชุมชน ประชาชน สำนักงบประมาณ หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้อง ร่วมจัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รมรณรงค์/ให้ความรู้ อบรมให้ความรู้การเป็นเพื่อนบ้านที่ดีต่อกัน อบรมให้ความรู้การป้องกันตนเองจากอาชญากรรม ผลิตสื่อเข้าใจง่าย นำเสนอสื่อที่หลากหลายช่องทาง ประชาสัมพันธ์สื่อท้องถิ่น ผู้นำชุมชนกระจายข่าวตามหมู่บ้าน ติดตามข่าวสารทางทีวี เฟสบุ๊กไลน์ จัดตั้งศูนย์ประสานงาน ประสานหน่วยงานภาคี จัดหา/พัฒนาบุคลากรผู้ดูแล สนับสนุนงบประมาณในการจัดทำโครงการ เงินสนับสนุนทุนประกอบอาชีพ เงินสงเคราะห์/เงินปรับสภาพบ้าน ออกข้อบังคับ และขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.6.5 การขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในจังหวัดอุบลราชธานี

การจัดอบรม/สัมมนาพัฒนาบุคลากร จัดอบรมให้ความรู้ วิธีการป้องกันตัวเอง จัดหาอุปกรณ์ใหม่ๆ ในการเพิ่มความรู้อัจฉริยะรูปแบบพัฒนาบุคลากร และมาตรการที่จังหวัดต้องทำเพิ่ม ได้แก่ ให้ความรู้ และทักษะ (TOT) เพิ่มมากขึ้น สร้างแรงบันดาลใจในการทำงาน หน่วยงานในพื้นที่ทำการศึกษาและวิจัยรูปแบบการพัฒนาบุคลากรที่เหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ การดูงานนอกพื้นที่ ศิลปะการป้องกันตัวเอง เพิ่มเทคโนโลยีให้เท่าทันกับสภาพปัญหาในสังคม ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ประชาชนทั่วไป บูรณาการ ทุกภาคส่วนในการทำงานให้มีความเชื่อมโยง และทันต่อเหตุการณ์ โดยมีหน่วยงานภาคีร่วมขับเคลื่อนดังต่อไปนี้ ทุกหน่วยงาน ส่วนกลาง/ภูมิภาค/ท้องที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มหาวิทยาลัย สถานศึกษา การกีฬา หน่วยงานของรัฐ ประชาชน บุคลากร เจ้าหน้าที่รัฐ ร่วมกันศึกษาหาข้อมูล หาจุดเด่น จุดด้อย เพื่อเติมเต็มสิ่งที่บกพร่อง มีการอบรมศึกษาดูงาน จัดอบรมและฝึกพัฒนาตัวเอง ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ การออกกำลังกาย ติดตาม ประเมินผล มีประชุม เก็บข้อมูล รายงาน ติดตาม ทดลองปฏิบัติ และการให้รางวัลประจำปี

ปัจจัยที่จะทำให้การขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในจังหวัดสำเร็จ ได้แก่ มีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอต่อการดำเนินงานผู้นำองค์กรให้ความสำคัญ รับฟัง เป็นแบบอย่างที่ดี สร้างคุณค่า ความสำคัญ ความภูมิใจ บุคลากรมีประสิทธิภาพ มีความตั้งใจ มีใจรักในการทำงาน เสียสละความพร้อมของหน่วยงาน ความสามัคคี นโยบายรัฐสอดคล้องกับความเป็นจริงการติดตามประเมินผล ต่อเนื่องประชาชนตระหนักถึงปัญหาอาชญากรรม

สร้างการมีส่วนร่วมตระหนักในปัญหาอาชญากรรม มีกฎหมายรองรับ มีหน่วยงานรับผิดชอบอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมสามัคคี ตระหนักในหน้าที่ของตนเอง ชุมชนรักสามัคคี เอื้อเฟื้อ เกื้อกูลซึ่งกันและกัน ให้ความร่วมมือ มีความเสียสละเครือข่าย มีเครือข่ายที่เข้มแข็งทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนปัจจัยที่จะทำให้การขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมในจังหวัดไม่สำเร็จ ได้แก่ ไม่มีงบประมาณ ผู้นำองค์กรไม่ให้ความสำคัญ ขาดการสร้างคุณค่าขาดความรู้ ขาดความตระหนัก ไม่มีการยกย่องผู้ปฏิบัติงาน ขาดความสม่ำเสมอในการทำงาน ขาดการติดตาม ประเมินผลนโยบายรัฐไม่สอดคล้อง ไม่ต่อเนื่อง ประชาชนไม่ตระหนักถึงปัญหาอาชญากรรม ไม่ให้ความร่วมมือกัน ไม่มีกฎหมายรองรับที่ชัดเจน บุคลากรที่จะทำไม่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ซึ่งมีแนวทางแก้ไขปัญหา ดังนี้ ใช้หลัก 4M (Money Management Man Material) ทำเองโดยไม่ใช้งบประมาณ ใช้ระบบอาสาสมัครคนในชุมชน ศึกษาหาความรู้ตามที่ต่างๆ หรือจัดอบรม ฝึกอบรมให้ความรู้บุคลากรให้มีประสิทธิภาพ เพิ่มเติมองค์ความรู้เฉพาะทาง มุ่งองค์กรกลางในการทำงานกับผู้พันโท มุ่งองค์กรเอกชนให้การสนับสนุนการทำงานของผู้นำพันโท มีกฎหมายรองรับที่ชัดเจน จัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน จัดหาแหล่งทุนในการสนับสนุนโครงการ แต่งตั้งบุคลากรในการดำเนินงานที่ชัดเจน สร้างความเข้าใจสร้างจิตสำนึก และความตระหนักในปัญหาอาชญากรรม และกระตุ้น ส่งเสริมผลักดัน

4.6.6 Model แนวทางการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี

จากการระดมความคิดเห็นของภาคเครือข่ายในจังหวัดอุบลราชธานี
เกิดรูปแบบตามกรอบการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ
อันได้แก่ กลไก 5 อ. คือ

อาสา

การใช้ระบบอาสาสมัคร จิตอาสา ในการทำงานด้านการป้องกันอาชญากรรม
ในพื้นที่

อัด

การสนับสนุนในเชิงนโยบาย และในเชิงบริหาร เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อน
ตามกลไกที่วางไว้ทั้งเรื่องกำลังคน เรื่องความรู้ เรื่องการจัดการ
และเรื่องงบประมาณ

อุด

การปิดช่องว่างหรือจุดอ่อนในการทำงาน

เอื้อ

การสนับสนุนเอื้อเพื่อเอื้ออาทรในการทำงาน (บูรณาการ)

อิน

การทำงานอย่างเข้าใจ รักในงานที่ทำ ตระหนักว่าเรื่องอาชญากรรม
เป็นเรื่องใกล้ตัวแสวงหาความรู้ใหม่ๆ มาแลกเปลี่ยนกับคนทำงาน

รูปแบบดังกล่าวจะสามารถดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคเครือข่าย
ซึ่งประกอบด้วยอาสาสมัคร ภาครัฐ ภาคเอกชน เยาวชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ ภาควิชาการ
และครอบครัว ในการร่วมกันขับเคลื่อนและลดปัญหาอาชญากรรมรวมถึงการป้องกันปัญหาอาชญากรรม
ตามกรอบการป้องกันปัญหาอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ

4.6.7 การสัมภาษณ์ผู้บริหาร ในประเด็นการขับเคลื่อนกรอบป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรมให้แก่ประชาชนในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี

“แต่เดิมเราคิดว่าปัญหาอาชญากรรมที่มันเกิดขึ้น หน้าที่ในการป้องกันหรืออะไรต่างๆ จะเป็นหน่วยงานของรัฐ แต่ปัจจุบันมันไม่ใช่ หน่วยงานของรัฐไม่สามารถที่จะไปดูแลพี่น้องประชาชนในพื้นที่ได้มันต้องดึงคนในพื้นที่เอาประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในลักษณะร่วมคิดร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหา บางชุมชนอาจจะมีปัญหาเรื่องนี้เขาใช้วิธีการแนวทางในการแก้ไขปัญหาแบบนี้ อีกชุมชนหนึ่งปัญหาเดียวกันแต่อาจจะใช้วิธีการอีกแบบหนึ่งก็ได้ แต่เมื่อเขาสามารถแก้ไขได้ในพื้นที่ได้ก็ให้เขามีโอกาสได้มาคุยกันมาแลกเปลี่ยนกัน อย่างน้อยการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่มันต้องทั้งภาคประชาชน ทั้งภาคราชการ ทุกภาคส่วน เอาประชาชนเข้ามาร่วมกันเฝ้าระวังร่วมกันแล้ว ก็สามารถที่จะส่งข้อมูลในเรื่องของอาชญากรรมหรือปัญหาต่างๆมายังหน่วยงานของรัฐ ถ้าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่และสามารถแก้ไขได้ในพื้นที่หน่วยงานของรัฐก็สนับสนุนไป แต่ถ้าเป็นปัญหาระดับนโยบายเรื่องของการแก้ไขปัญหาก็สะท้อนมายังจังหวัด ซึ่งยุทธธรรมจังหวัดก็ทำหน้าที่เป็น กพยจ. โดยมีท่านผู้ว่าประธานเราก็สะท้อนภาพว่าชุมชน อำเภอ ตำบลไหนของอุบลเรามีปัญหาเรื่องอะไรสะท้อนให้ผู้ว่าทราบ ผู้ว่าซึ่งเป็นผู้บริหารระดับสูงของจังหวัด ก็จะสามารถสั่งการไปยังอำเภอ และในส่วนของยุทธธรรมจังหวัดเองก็มีศูนย์ยุทธธรรมชุมชนในกรอบภารกิจของศูนย์ยุทธธรรมชุมชน 5 ด้าน เรื่องของการป้องกันปัญหาก็เป็นภารกิจหนึ่งที่ศูนย์ยุทธธรรมชุมชนต้องรายงานมาที่ยุทธธรรมจังหวัดเมื่อทุกภาคส่วนในจังหวัด รู้แล้วว่ามันเป็นปัญหาแบบนี้ แต่ถ้าเราแก้ไขได้ในระดับจังหวัดเราก็แก้ไขไป แต่ถ้าเป็นผ่านนโยบายหรือกฎหมายที่ต้องแก้ไขต้องให้หน่วยงานของรัฐที่ต้องแก้ไขเราก็ประชุมเสร็จแล้วก็รายงานให้หน่วยงานระดับกระทรวงทราบ ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขร่วมกันอีกส่วนหนึ่งคือตัวประชาชนในพื้นที่ต้องรู้ตัวเองว่าปัญหาที่มันเกิดขึ้น ฉะนั้นคนหนึ่งมีส่วนร่วมในการที่ต้องแก้ไข เพราะปัญหามันเกิดขึ้นในชุมชนหน่วยงานภาครัฐไม่ได้เข้าไปสัมผัสไปอยู่ด้วยก็มีประโยชน์นะแต่อีกส่วนหนึ่งผมก็ว่าในการร่วมทำงาน 4M ก็สำคัญมันไม่มี 4M มันก็ไปไม่ได้ อีกช่องทางหนึ่งคือเราให้ความรู้กับประชาชน ดึงประชาชนเข้ามาทำงานแทนเรามาทำงานมาดูแลพื้นที่ของเขาเขาจะได้เกิดภาคภูมิใจในการปกป้องชุมชนของเขาเอง แล้วก็ไม่ต้องมาให้มันจบ อยากให้มันมีความต่อเนื่องไปเรื่อยๆ จริงอยู่เดี๋ยวนี้เราอาจจะมียูนิทที่แต่ว่ามันเกิดประโยชน์ขึ้นชุมชนอื่นเห็นว่ามันมีประโยชน์มันดีเขาก็จะไปขยายต่อไปเรื่อยๆ”

ผมว่าปัญหาหนึ่ง คือ อยากให้เป็นจังหวัดอย่างจังหวัดศรีสะเกษอาชญากรรมเยอะมาก อันต่อมาคือจังหวัดที่ติดกับชายแดนไม่ว่าจะเป็นนครพนม มุกดาหาร และของเราเองก็มีอำเภอเขมราฐที่มันติดกับชายแดนอาจจะมีการลักลอบเรื่องของยาเสพติด เรื่องของการนำสิ่งของผิดกฎหมายเข้ามาและบางจังหวัดที่มีความเจริญ ควรจะมีการเฝ้าระวังเพราะปัญหาอาชญากรรมมันจะพัฒนาไปตามเทคโนโลยีการกระทำคามผิดนั้นก็จะมีมากขึ้น ผมเองอยากให้ศูนย์ยุทธธรรมชุมชนมีตรงนี้แต่ว่าไม่สามารถที่จะทำได้สมมติว่าศูนย์ยุทธธรรมชุมชนตรงนี้มีปัญหาอาชญากรรมเกิดขึ้นในหมู่บ้านเอรายางมาเราก็ทำการบันทึกว่ามันเคยเกิดปัญหาอาชญากรรมขึ้นตรงนี้

นายณัฐฐันท์ ประคองใจ
ยุทธธรรมจังหวัดอุบลราชธานี

ตารางสรุปบทเรียนและรูปแบบการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ (6 จังหวัดนำร่อง)

พื้นที่	สภาพปัญหา	แนวทาง การแก้ไขปัญหา	Model	การขับเคลื่อน
สมุทรปราการ	ยาเสพติด ลักขโมย ลักทรัพย์ ฆ่า ข่มขืน ทำร้ายร่างกาย คุกคามทางเพศ	สร้างการมีส่วนร่วม วิเคราะห์ปัญหา ทำกิจกรรมให้ความรู้เสริมทักษะ	สมุทรปราการโมเดล	การจัดตั้งศูนย์ประสานงานการป้องกันอาชญากรรมในระดับจังหวัด ระดับชุมชน การเสริมศักยภาพให้กำลังใจแก่ผู้พันโทและองค์กรในกระบวนการยุติธรรมและอาสาสมัครยุติธรรมชุมชน การสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยในชุมชนและกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อป้องกันอาชญากรรมเพิ่มพื้นที่ดีลดพื้นที่เสี่ยง การพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกให้แก่ผู้พันโท ผ่านการอบรมให้ความรู้ กลไกการเป็นหูเป็นตา (ตาลับประรด) ในการสอดส่องดูแลทั้งในเชิงกายภาพและพฤติกรรมของคนในชุมชนที่มีความสัมพันธ์ การสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการป้องกันอาชญากรรมและสื่อสารเรื่องราวกิจกรรมที่ดำเนินการในพื้นที่

พื้นที่	สภาพปัญหา	แนวทาง การแก้ไขปัญหา	Model	การขับเคลื่อน
สุราษฎร์ธานี	• ลักทรัพย์ • กรรโชกทรัพย์ • ฆ่า • ทำร้ายร่างกาย • ใช้ความรุนแรง • ในครอบครัว • ล่วงละเมิด • ทางเพศ ช่มชู้ • อนาคต • พรากผู้เยาว์ • ฉ้อโกง • เทคโนโลยี • ด้านคอมพิวเตอร์	• จัดตั้งคณะกรรมการ • เพื่อจัดทำกรอบ • แนวทางในการป้องกัน • อาชญากรรมในพื้นที่ • จัดทำกรอบการป้องกัน • อาชญากรรมในแผนพัฒนา • จังหวัด • จัดทำโครงการต่างๆ • กิจกรรมตามกรอบ • แนวทางที่คณะกรรมการ • กำหนดไว้ • จัดทำ MOU โดยกำหนด • หน้าที่ความรับผิดชอบ • แต่ละหน่วยงานสร้างการ • รับรู้เกี่ยวกับการป้องกัน • อาชญากรรมให้กับ • หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง • ดำเนินการ ติดตาม • ประเมินผลเป็นระยะ • สรุปการดำเนินงานประจำปี • การสร้างจิตสำนึกและ • ความเข้มแข็งให้กับสถาบัน • ครอบครัว • สร้างกลุ่มไลน์ชุมชน • เพื่อจะได้รับรู้ข่าวสาร • รวดเร็วเผยแพร่ความรู้ • และแนวทางในการป้องกัน • ผ่านสังคมออนไลน์ • ส่งเสริมกลุ่มอาชีพในชุมชน • ให้เข้มแข็งและยั่งยืน • จัดกิจกรรมในชุมชนให้ • หลากหลายและสม่ำเสมอ • มีการฝึกอบรมให้ความรู้ • กับการป้องกันตัวกับการเกิด • อาชญากรรมกับคนในชุมชน • ส่งเสริมให้สถาบันศาสนา • ให้มีบทบาทเยอะขึ้น • ลดละเลิกอบายมุขทุกชนิด	หอยใหญ่ ในโซ่แดง	• การสร้างการรับรู้กฎหมายและ • แนวทางในการป้องกันอาชญากรรม • ในพื้นที่ • การส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมสร้างสรรค์ • ในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ • การรวมกลุ่มเพื่อขับเคลื่อนการป้องกัน • อาชญากรรมแบบบูรณาการ • การสร้างเสริมความรักความอบอุ่น • ในระดับครอบครัว ชุมชน • การบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง • และมีการตรวจตราในระดับชุมชน • การเก็บเกี่ยวองค์ความรู้แล้วนำมา • แลกเปลี่ยนเพื่อพัฒนาความรู้ • ด้านการป้องกันอาชญากรรม • ให้มีความทันสมัยยิ่งขึ้น

พื้นที่	สภาพปัญหา	แนวทางการแก้ไขปัญหา	Model	การขับเคลื่อน
เชียงใหม่	• ลักทรัพย์(ตู้บริจาค ตู้น้ำหยอดเหรียญ อุปกรณ์การเกษตร) ชิงทรัพย์ จี้ ปล้น โจรกรรมยกยอก ทรัพย์ ฟอกเงิน ฉ้อโกงผู้มีอิทธิพล • ทำร้ายร่างกาย กรรโชกทรัพย์ กู้นอกระบบ นักการเมือง บุกรุกพื้นที่ • ทำร้ายร่างกาย ชีวิต ทรัพย์สิน • อาชญากรรม ทางเพศ (ชายบริการ ค้าประเวณี ละเมิด ทางเพศ หลอกหลวง) การค้ามนุษย์ • ชายแรงงาน หลอกหลวงมาทำงาน ชายบริการ ค้าประเวณี ในวัยเรียน) • ฆาตกรรม การตัดไม้ทำลายป่า (รับจ้างนายทุน จากเจ้าหน้าที่รัฐ)	• บูรณาการทำงาน ร่วมกัน • การออกแบบ วางแผนการทำงาน ร่วมกันของ ทุกภาคส่วน • การจัดตั้ง คณะกรรมการ ป้องกันอาชญากรรม ระดับชุมชน • จัดทำสายด่วนชุมชน • สร้างช่องทาง ในการสื่อสาร และให้ความรู้ ด้านการป้องกัน อาชญากรรม	โคมฮักฮ่วมใจ	• การรับรู้และเข้าใจสถานการณ์ ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่รวมถึง มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน อาชญากรรม ภาคีเครือข่ายที่ทำงาน ด้านการป้องกันอาชญากรรม • การออกแบบกิจกรรมเชิงรุก ในการแก้ไขปัญหาหรือกิจกรรม เพื่อส่งเสริมศักยภาพด้านการป้องกัน อาชญากรรมในพื้นที่ • การทำงานด้วยการบูรณาการ และมีส่วนร่วมทั้งการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมประเมินผล

พื้นที่	สภาพปัญหา	แนวทาง การแก้ไขปัญหา	Model	การขับเคลื่อน
ขอนแก่น	• ลักขโมย วังราวทรัพย์สิน จี้ ปล้นชิงทรัพย์สิน • ทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกาย • ฆาตกรรม • ความรุนแรงในครอบครัว • กระทำชำเรา • อาชญากรรมทางเทคโนโลยี	• ส่งเสริมกิจกรรมสร้างสรรค์ ในทุกระดับ • ให้ความรู้และเสริมทักษะ (ด้านอาชีพ) • ส่งเสริมงานอาสาสมัคร ให้มีการสอดคล้องดูแลชุมชน • ส่งเสริมกำลังใจคนทำงาน • สื่อสารประชาสัมพันธ์	แคนค้ำคูณ	• การสร้างความรักความสามัคคี ให้เกิดขึ้นในกลุ่มประชาชน • การให้ความรู้ด้านการป้องกันอาชญากรรมแก่ประชาชน • การพัฒนาความร่วมมือทุกภาคส่วน ในการขับเคลื่อนการป้องกันอาชญากรรม • การประสานงานและการสื่อสาร ผลการดำเนินงานตามแนวทาง การป้องกันอาชญากรรม • การเสริมสร้างพลังชุมชนในการร่วมมือดูแลช่วยเหลือเป็นหูเป็นตา สอดส่อง ป้องกันอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้นในชุมชน
ระยอง	• การลักทรัพย์ (รถจักรยานยนต์ / ลักทรัพย์ในที่สาธารณะ / ผลผลิตทางการเกษตร (ขี้ยาง-ผลไม้) / สายไฟ) • การจี้ ปล้น เช่น ขโมยขึ้นบ้าน ปล้นตู้กด ATM • มิจฉาชีพเข้ามาในพื้นที่ เช่น วังราวทรัพย์สิน • ความผิดทางอิเล็กทรอนิกส์ • วังราวทรัพย์สิน เช่น กระชากสร้อย กระเป๋า มือถือ แก๊งค์ตกดทอง • ความรุนแรงในครอบครัว เช่น ฝ่ามือตบตีกัน พ่อทำร้ายลูก ทำร้ายร่างกาย • มอมยาข่มขืนอนาจาร ถูกล้วงละเมิดทางเพศ • อาชญากรรมทางไซเบอร์ เช่น แก๊งค์ call center หลอกโอนเงิน • การรวมกลุ่มของวัยรุ่นก่อความวุ่นวาย	• ส่งเสริมระบบอาสาสมัครจิตอาสา • อบรมให้ความรู้ • จัดทำ MOU ในการสร้างความร่วมมือ การป้องกันอาชญากรรม	ระยองเอาดี	• การจัดตั้งคณะกรรมการภายใต้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐภาคเอกชน ภาคประชาชนในการร่วมกันวางแผน ออกแบบและดำเนินกิจกรรมด้านการป้องกันอาชญากรรมในระดับจังหวัด • การเปิดโอกาสในการสร้างการมีส่วนร่วมแก่คนทุกกลุ่มวัยให้บทบาทในการร่วมคิดร่วมทำร่วมออกแบบทั้งกลุ่มเด็กเยาวชนสตรีผู้สูงอายุ • การออกแบบกิจกรรมการป้องกันอาชญากรรมในระดับชุมชนซึ่งเป็นกิจกรรมที่เกิดจากความต้องการในการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมาย • การขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมภายใต้กลไก การดำเนินงานที่เกิดจากการออกแบบร่วมกันและยึดถือ เป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกันรวมถึงการประเมินผล การดำเนินงานร่วมกัน • การสร้างความร่วมมือในการดำเนินงานแบบบูรณาการในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ • การร่วมกันออกกฎกติกาในระดับชุมชน เพื่อเป็นข้อตกลงร่วมในการเฝ้าระวัง และป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่

พื้นที่	สภาพปัญหา	แนวทาง การแก้ไขปัญหา	Model	การขับเคลื่อน
อุบลราชธานี	• ปัญหาครอบครัว มีความกดดันต่าง ๆ ในชีวิต หึงหวง คบซ้อน • ติดการพนัน (โต๊ะบอล ไฟ ไฮโล บ่อนไก่ หวยใต้ดิน) • ติดยาเสพติด • การดื่มแอลกอฮอล์ • การแต่งกายล่อแหลม • จิตไม่ปกติ โรคจิตเพศ • มั่วสุมในที่สาธารณะ สภาพแวดล้อม มีความเสี่ยง นักศึกษาติดเกม ความคึกคะนอง • การใช้ IT ในทางที่ผิด เช่น ลือลามก • การขัดแย้งผล ประโยชน์ (แย่งที่ขายของ) • ประชากรเพิ่ม ชาติที่อยู่อาศัย ไม่มีมรดก ความฟุ่มเฟือย • ความเกียจคร้าน ทำให้ขาดรายได้ ว่างงาน ยากจน ปัญหาเศรษฐกิจไม่ดี • แรงงานต่างด้าว ไม่ได้รับความเป็นธรรม (ความไม่เท่าเทียมกัน)	• การร่วมกันขับเคลื่อน การป้องกันอาชญากรรม แบบบูรณาการ • การสร้างเครือข่าย การป้องกันอาชญากรรม • การสนับสนุนให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจ ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหา อาชญากรรม • จัดหางบประมาณ เพื่อเป็นกองทุน ในการทำงาน	บัวอุบล	• การใช้ระบบอาสาสมัคร จิตอาสา ในการทำงานด้านการป้องกัน อาชญากรรมในพื้นที่ • การสนับสนุนในเชิงนโยบาย และในเชิงบริหารเพื่อให้เกิด การขับเคลื่อนตามกลไกที่วางไว้ทั้งเรื่อง กำลังคน เรื่องความรู้ เรื่องการจัดการ และเรื่องงบประมาณ • การปิดช่องว่าง หรือจุดอ่อน ในการทำงาน • การสนับสนุนเอื้อเพื่อเอื้ออาหาร ในการทำงาน (บูรณาการ) • การทำงานอย่างเข้าใจ รักในงานที่ทำ ตระหนักว่าเรื่องอาชญากรรม เป็นเรื่องใกล้ตัวแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ มาแลกเปลี่ยนกับคนทำงาน

บทที่ 5

รูปแบบกลาง (Crime Prevention Model Guideline) แผนปฏิบัติการ (Action Plan on Crime Prevention) และข้อเสนอโครงการ/กิจกรรมที่เหมาะสมในการป้องกันอาชญากรรม

จากการสรุปทฤษฎีและรูปแบบ (Crime Prevention Model) การดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนกรอบป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ (6 พื้นที่) ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดระยอง และจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งทำให้สามารถวิเคราะห์และจำแนกบริบทพื้นที่ต่างๆ จากสภาพภูมิประเทศ สภาพสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม จำนวนประชากร และสภาพปัญหาอาชญากรรม ซึ่งสามารถสรุปเป็นรูปแบบกลาง แผนปฏิบัติการ พร้อมข้อเสนอโครงการ/กิจกรรมที่เหมาะสมในการป้องกันอาชญากรรม จำนวน 5 บริบท ได้แก่ บริบทชุมชนเมือง บริบทชุมชนท่องเที่ยว บริบทชุมชนเกษตรกรรม บริบทชุมชนชายแดน และบริบทชุมชนอุตสาหกรรมโดยมีรายละเอียด ดังนี้

5.1 บริบทชุมชนเมือง

5.1.1 นิยาม

ในการศึกษาครั้งนี้ชุมชนเมือง หมายถึง ชุมชนที่มีความหนาแน่นของประชากรมาก ทั้งประชากรที่มีภูมิลำเนาในพื้นที่ และประชากรแฝง อาคาร บ้านเรือนหนาแน่น มีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความหลากหลายทางอาชีพ ซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม การค้าขายและการบริการ การคมนาคมสะดวก สมาชิกมีความเป็นอิสระ เป็นปัจเจกบุคคลสูง ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นแบบทางการมากกว่าส่วนตัว

ตัวอย่างจังหวัดที่มีบริบทของความเป็นเมืองตามนิยามของชุมชนเมือง ได้แก่ กรุงเทพมหานครและจังหวัดในเขตปริมณฑล เช่น นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ เป็นต้น

5.1.2 สภาพปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในบริบทชุมชนเมือง

ปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในบริบทชุมชนเมือง ได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย (ทำร้ายร่างกาย ทะเลาะวิวาท พยายามฆ่า ฆ่าผู้อื่น) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน (ลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ กรรโชกทรัพย์) ความผิดเกี่ยวกับเพศ (ข่มขืน คุกคามทางเพศ) ความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย (ยาเสพติด การพนัน อาวุธปืน) รวมถึงอาชญากรรมรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้น เช่น แก๊งค์ Call Center หลอกให้โอนเงิน

ซึ่งสาเหตุของปัญหาอาชญากรรมมาจากขาดความอบอุ่นในครอบครัว (พ่อแม่ขาดการดูแล แยกแยก ติดเกม ติดเพื่อน) เด็กแว้น การพนัน ติดสุรา เทียบกลางคืน ติดกระแสนวัตกรรมตะวันตกมากเกินไป ประชาชนขาดความรู้ในด้านต่างๆ เช่น กฎหมายขาดความสามัคคีในชุมชน รายได้ไม่เพียงพอ ชุมชนแออัด ประชากรแฝง ปัญหาคนต่างด้าว(ที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียน)

5.1.3 ความสอดคล้องกับกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ

จากบริบทของชุมชนเมืองดังกล่าว มีความสอดคล้องกับกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพในด้าน

- การป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม หมายถึงการจัดการกับพื้นที่ต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรม ได้แก่ การจัดให้มีแสงสว่างที่เพียงพอ การติดป้ายสัญลักษณ์ การป้องกันพื้นที่อันตราย (พื้นที่เปลี่ยว พื้นที่ล่อแหลม) การจัดวางผังเมือง การออกแบบที่อยู่อาศัยและการจัดให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยที่มีมาตรฐาน เพื่อเป็นการปิดกั้นโอกาสที่ผู้กระทำผิด จะเข้าถึงบุคคลหรือทรัพย์สิน รวมถึงการสร้างความสะดวกในการเฝ้าระวังและการติดตามผู้กระทำความผิดเมื่อเกิดอาชญากรรมขึ้น

- การป้องกันอาชญากรรมโดยการลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ หมายถึง การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชน นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ได้รู้จักการป้องกันและระวังภัยด้วยตนเอง รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ถึงรูปแบบวิธีการของภัยอาชญากรรม แนวทางป้องกันเพื่อระมัดระวังภัยอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้น โดยเน้นการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรมหรือไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

- การป้องกันอาชญากรรมโดยการป้องกันกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำผิด หมายถึง การเฝ้าระวังกลุ่มบุคคล ซึ่งได้แก่ ผู้ติดยาเสพติด ผู้ไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง ผู้ประพฤตินอกในลักษณะอันธพาล คนวิกลจริต เด็กและเยาวชน ทั้งในและนอกระบบการศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ซึ่งถือเป็นกลุ่มเสี่ยงที่อาจจะกระทำความผิดได้

5.1.4 กิจกรรม/โครงการที่เหมาะสมในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมในบริบทชุมชนเมือง

ผู้จัดทำได้สกัดข้อเสนอกิจกรรม/โครงการที่เหมาะสมในการป้องกันอาชญากรรมโดยมีตัวอย่างแบบฟอร์มแผนปฏิบัติการและตัวอย่างกิจกรรม/โครงการ ซึ่งผู้สนใจสามารถนำไปต่อยอดและพัฒนาเป็นแผนป้องกันอาชญากรรมตามบริบทของชุมชนเมือง เป็นชุดกิจกรรมที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนปฏิบัติการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ได้ ดังนี้

กิจกรรม/โครงการ	กรอบป้องกัน
ชุมชนร่วมใจพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้เป็นพื้นที่สร้างสรรค์	สภาพแวดล้อม/ การมีส่วนร่วมของประชาชน ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ
แผนที่อาชญากรรม (Crime Map)	สภาพแวดล้อม/ การมีส่วนร่วมของประชาชน ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ
ฐานข้อมูลอาชญากรรมออนไลน์	ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ/เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยง
พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม	การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

5.2 บริบทชุมชนอุตสาหกรรม

5.2.1 นิยาม

ในการศึกษาครั้งนี้ ชุมชนอุตสาหกรรม หมายถึงชุมชนที่ประกอบไปด้วยสถานประกอบการอุตสาหกรรมทั้งขนาดใหญ่และขนาดย่อม มีการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่เด่นชัด เช่น การมีโรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ส่งผลให้เกิดการย้ายถิ่นฐานของแรงงาน จากภาคเกษตรกรรมเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมมากขึ้น ทำให้จำนวนประชากรของเมืองอุตสาหกรรมมีจำนวนสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว เมืองอุตสาหกรรมได้เข้าไปเปลี่ยนวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนในพื้นที่

5.2.2 สภาพปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในบริบทชุมชนอุตสาหกรรม

ปัญหาอาชญากรรมในบริบทชุมชนอุตสาหกรรมเกิดขึ้นมากมาย เช่น ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย (ทำร้ายร่างกาย ทะเลาะวิวาท พยายามฆ่าผู้อื่น) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน (ลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์ชิงทรัพย์ กรรโชกทรัพย์) ความผิดเกี่ยวกับเพศ(ข่มขืน คุกคามทางเพศ) ความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย (ยาเสพติด การพนัน อาวุธปืน)

ตัวอย่างจังหวัดที่มีบริบทของความเป็นชุมชนอุตสาหกรรม ได้แก่ จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดชลบุรีจังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดระยอง เป็นต้น

5.2.3 ความสอดคล้องกับแนวทางการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ

บริบทของชุมชนอุตสาหกรรมดังกล่าว มีความสอดคล้องกับกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ในด้าน

จากบริบทของชุมชนเมืองดังกล่าว มีความสอดคล้องกับกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพในด้าน

- การป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม หมายถึง การจัดการกับพื้นที่ต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรม ได้แก่ การจัดให้มีแสงสว่างที่เพียงพอ การติดป้ายสัญลักษณ์ การป้องกันพื้นที่อันตราย (พื้นที่เปลี่ยว พื้นที่ล่อแหลม) การจัดวางผังเมือง การออกแบบที่อยู่อาศัยและการจัดให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยที่มีมาตรฐาน เพื่อเป็นการปิดกั้นโอกาสที่ผู้กระทำผิด จะเข้าถึงบุคคลหรือทรัพย์สิน รวมถึงการสร้างความสะดวกในการเฝ้าระวังและการติดตามผู้กระทำผิดเมื่อเกิดอาชญากรรมขึ้น

- การป้องกันอาชญากรรมโดยการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสจะกระทำความผิด หมายถึง การเฝ้าระวังกลุ่มบุคคล ซึ่งได้แก่ ผู้ติดยาเสพติด ผู้ไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง ผู้ประพฤตินอกกฎเกณฑ์ในลักษณะอันธพาล คนวิกลจริต เด็ก และเยาวชนทั้งในและนอกระบบการศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ซึ่งถือเป็นกลุ่มเสี่ยงที่อาจจะกระทำความผิดได้

- การป้องกันอาชญากรรมโดยการลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ หมายถึง การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชน นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ได้รู้จักการป้องกันและระวังภัยด้วยตนเอง รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ถึงรูปแบบ วิธีการของภัยอาชญากรรม แนวทางป้องกันเพื่อระมัดระวังภัยอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้น โดยเน้นการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรมหรือไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

5.2.4 กิจกรรม/โครงการที่เหมาะสมในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมในบริบทชุมชนอุตสาหกรรม

ผู้จัดทำได้สกัดข้อเสนอโครงการ/กิจกรรมที่เหมาะสมในการป้องกันอาชญากรรมโดยมีตัวอย่างแบบฟอร์มแผนปฏิบัติการและตัวอย่างกิจกรรมซึ่งผู้สนใจสามารถนำไปต่อยอดและพัฒนาเป็นแผนป้องกันอาชญากรรมโดยได้จัดหมวดหมู่ตามบริบทของชุมชนอุตสาหกรรม เป็นชุดกิจกรรมที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนปฏิบัติการการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ได้ ดังนี้

กิจกรรม/โครงการ	กรอบป้องกัน
แผนที่อาชญากรรม (Crime Map)	สภาพแวดล้อม/ การมีส่วนร่วมของประชาชน ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ
พื้นที่สร้างสรรค์พลังชุมชน	เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสจะกระทำความผิด/การมีส่วนร่วมของประชาชน/ ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ/ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ
ชุมชนจัดการตัวเองด้านการลดอาชญากรรม	การมีส่วนร่วมของประชาชน/ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ
พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม	การพัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

5.3 บริบทชุมชนท่องเที่ยว

5.3.1 นิยาม

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ชุมชนท่องเที่ยว หมายถึง ชุมชนที่มีวิถีชีวิตสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวและเกิดรายได้จากการซื้อขายสินค้าและบริการของนักท่องเที่ยว ลักษณะสำคัญของเมืองท่องเที่ยวคือการมีจำนวนประชากรหนาแน่นสถานบริการ บ้านพัก โรงแรม มีลักษณะของความเป็นเมืองที่ผสมผสาน ความเป็นธรรมชาติ ชุมชนท่องเที่ยวจึงเป็นศูนย์กลางของผู้คนที่เดินทางเข้ามาใช้ทรัพยากรของพื้นที่นั้นๆ เพื่อพักผ่อน และสร้างรายได้

5.3.2 สภาพปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในบริบทชุมชนท่องเที่ยว

ปัญหาอาชญากรรมในบริบทชุมชนอุตสาหกรรมเกิดขึ้นมากมาย เช่น ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย (ทำร้ายร่างกาย ทะเลาะวิวาท พยายามฆ่าฆ่าผู้อื่น) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน (ลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ ครอบครองทรัพย์) ความผิดเกี่ยวกับเพศ (ข่มขืน คุกคามทางเพศ) ความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย (ยาเสพติด การพนัน อาวุธปืน) และความผิดพิเศษ (ค้ำมนุษย์ ฟอกเงิน)

ซึ่งสาเหตุของปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่มาจาก ปัญหาครอบครัวแตกแยก ขาดแบบอย่างที่ดี การพนัน เช่น หวยเถื่อน บอล โกงชน มวยตู้ ไฟ โฮโล่ หนีสิน คนต่างด้าว (การมั่วสุมแก๊งค์ต่างๆ โรคระบาด) ค่านิยมทางสังคมของแก๊งค์วัยรุ่น สื่อออนไลน์ (ชักนำ ชักชวน) และอุบัติเหตุ สุขภาพ

ตัวอย่างจังหวัดที่มีบริบทของความเป็นเมืองท่องเที่ยวตามนิยาม เช่น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดเลย จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงา และจังหวัดภูเก็ต เป็นต้น

5.3.3 ความสอดคล้องกับกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

จากบริบทของชุมชนท่องเที่ยวดังกล่าว มีความสอดคล้องกับกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ในด้าน

- การป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม หมายถึง การจัดการกับพื้นที่ต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรม ได้แก่ การจัดให้มีแสงสว่างที่เพียงพอ การติดป้ายสัญลักษณ์ การป้องกันพื้นที่อันตราย (พื้นที่เปลี่ยว พื้นที่ล่อแหลม) การจัดวางผังเมือง การออกแบบที่อยู่อาศัยและการจัดให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยที่มีมาตรฐาน เพื่อเป็นการปิดกั้นโอกาสที่ผู้กระทำผิด จะเข้าถึงบุคคลหรือทรัพย์สิน รวมถึงการสร้างความสะดวกในการเฝ้าระวังและการติดตามผู้กระทำความผิดเมื่อเกิดอาชญากรรมขึ้น

- การป้องกันอาชญากรรมโดยการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสจะกระทำความผิด หมายถึง การเฝ้าระวังกลุ่มบุคคล ซึ่งได้แก่ ผู้ติดยาเสพติด ผู้ไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง ผู้ประพฤตินิสัยในลักษณะอันธพาล คนวิกลจริต เด็กและเยาวชนทั้งในและนอกระบบการศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ซึ่งถือเป็นกลุ่มเสี่ยงที่อาจจะกระทำความผิดได้

- การป้องกันอาชญากรรมโดยการลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ หมายถึง การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับ ประชาชน นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ได้รู้จักการป้องกันและระวังภัยด้วยตนเอง รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ถึงรูปแบบวิธีการของภัยอาชญากรรม แนวทางป้องกันเพื่อระมัดระวังภัยอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้น โดยเน้นการ ประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรมหรือไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

- การป้องกันอาชญากรรมด้วยการป้องกันการกระทำผิดซ้ำหมายถึง การป้องกันไม่ให้ผู้กระทำผิดที่อยู่ระหว่างการแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน และผู้พ้นโทษทุกกลุ่ม (ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด ผู้พ้นโทษจำคุก ผู้พ้นการคุมความประพฤติ ผู้ผ่านการฟื้นฟูฯ เด็กและเยาวชนที่พ้นการฝึกอบรม) กลับมากระทำความผิดซ้ำอีกหลังจากพ้นโทษ

5.3.4 กิจกรรม/โครงการที่เหมาะสมในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมในบริบทชุมชนท่องเที่ยว

ผู้จัดทำได้สกัดข้อเสนอโครงการ/กิจกรรมที่เหมาะสมในการป้องกันอาชญากรรมโดยมีตัวอย่างแบบฟอร์มแผนปฏิบัติการและตัวอย่างกิจกรรมซึ่งผู้สนใจสามารถนำไปต่อยอดและพัฒนาเป็นแผนป้องกันอาชญากรรม โดยได้จัดหมวดหมู่ตามบริบทของชุมชนท่องเที่ยว เป็นชุดกิจกรรมที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนปฏิบัติการการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ได้ ดังนี้

กิจกรรม/โครงการ	กรอบป้องกัน
พื้นที่ปลอดภัยไร้อาชญากรรม	สภาพแวดล้อม/ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ
ชุมชนจัดการตัวเองด้านการลดอาชญากรรม	ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ/การมีส่วนร่วมของประชาชน
พัฒนาทักษะอาชีพแก่ผู้พำนัโทษ	การป้องกันการกระทำผิดซ้ำ/เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสจะกระทำความผิด
พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม	การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

5.4 บริบทชุมชนเกษตรกรรม

5.4.1 นิยาม

ในการศึกษาครั้งนี้ ชุมชนเกษตรกรรม หมายถึงพื้นที่ที่ดำเนินการเกี่ยวกับการผลิต การขาย และการบริการทางด้านพืช สัตว์ ประมงและป่าไม้ รูปแบบการผลิตหลักๆ ประกอบด้วยการผลิตแบบพอยังชีพ ผลิตเชิงการค้า และผลิตเชิงอุตสาหกรรม มีจำนวนประชากรไม่หนาแน่น กระจายตัวอยู่ตามชุมชนชนบทครอบครัวมีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น และคนในชุมชนมีความสัมพันธ์แบบเครือญาติ

5.4.2 สภาพปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในบริบทชุมชนเกษตรกรรม

ปัญหาอาชญากรรมในบริบทชุมชนเกษตรกรรมเกิดขึ้นมากมาย เช่น ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย (ทำร้ายร่างกาย ทะเลาะวิวาท) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน (ลักทรัพย์) ความผิดเกี่ยวกับเพศ (ข่มขืน คุกคามทางเพศ) ความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย (ยาเสพติด การพนัน อาวุธปืน) ซึ่งมีสาเหตุมาจากเด็กและเยาวชนอยู่กับผู้สูงอายุ การปล่อยผู้สูงอายุอยู่บ้านคนเดียว ยาเสพติด การดื่มสุราจนมีเมามา เด็กแว้น มั่วสุมกัน การพนัน เช่นพนันบอล โกงขนมวยตู้อวมทั้งพฤติกรรมเลียนแบบ เช่นการยกพวกตีกัน เด็กติดเกม พฤติกรรมรุนแรง

ตัวอย่างจังหวัดที่มีบริบทของความเป็นชุมชนเกษตรกรรม ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดพิจิตร จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดสุรินทร์จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดพัทลุง เป็นต้น

5.4.3 ความสอดคล้องกับแนวทางการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ

จากบริบทของชุมชนเกษตรกรรมดังกล่าว มีความสอดคล้องกับกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ในด้าน

- การป้องกันอาชญากรรมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม รวมถึงการสร้างจิตสำนึกเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกันในการป้องกันสังคมจากปัญหาอาชญากรรม

- การป้องกันอาชญากรรมด้วยการป้องกันการกระทำผิดซ้ำหมายถึง การป้องกันไม่ให้ผู้กระทำผิดที่อยู่ระหว่างการแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน และผู้พ้นโทษทุกกลุ่ม (ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด ผู้พ้นโทษจำคุก ผู้พ้นการคุมความประพฤติ ผู้ผ่านการฟื้นฟูฯ เด็ก และเยาวชนที่พ้นการฝึกอบรม) กลับมากระทำผิดซ้ำอีกหลังจากพ้นโทษ

- การป้องกันอาชญากรรมโดยการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสจะกระทำความผิด หมายถึง การเฝ้าระวังกลุ่มบุคคล ซึ่งได้แก่ ผู้ติดยาเสพติด ผู้ไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง ผู้ประพฤติตนในลักษณะอันธพาล คนวิกลจริต เด็ก และเยาวชน ทั้งในและนอกระบบการศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ซึ่งถือเป็นกลุ่มเสี่ยงที่อาจจะกระทำความผิดได้

5.4.4 กิจกรรม/โครงการที่เหมาะสมในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมในบริบทชุมชนเกษตรกรรม

ทางผู้จัดทำได้สกัดข้อเสนอโครงการ/กิจกรรมที่เหมาะสมในการป้องกันอาชญากรรมโดยมีตัวอย่างแบบฟอร์มแผนปฏิบัติการและตัวอย่างกิจกรรมซึ่งผู้สนใจสามารถนำไปต่อยอดและพัฒนาเป็นแผนป้องกันอาชญากรรมโดยได้จัดหมวดหมู่ตามบริบทของชุมชนเกษตรกรรมเป็นชุดกิจกรรมที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนปฏิบัติการการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ได้ ดังนี้

กิจกรรม/โครงการ	กรอบป้องกัน
พื้นที่สร้างสรรค์พลังชุมชน	การมีส่วนร่วมของประชาชน/เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสจะกระทำความผิด/ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ
ผู้รักसानสายใยครอบครัว	ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ
พื้นที่สร้างสรรค์พลังชุมชน	เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสจะกระทำความผิด/การมีส่วนร่วมของประชาชน/ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ/ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ
พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม	การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

5.5 บริบทชุมชนชายแดน

5.5.1 นิยาม

ในการศึกษาครั้งนี้ ชุมชนชายแดน หมายถึงชุมชนที่มีพื้นที่อาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ราชอาณาจักรกัมพูชา และมาเลเซีย

5.5.2 สภาพปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในบริบทชุมชนชายแดน

ปัญหาอาชญากรรมในบริบทชุมชนชายแดนเกิดขึ้นมากมาย เช่น ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย (ทำร้ายร่างกายทะเลาะวิวาท พยายามฆ่า ฆ่าผู้อื่น) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน (ลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ กรรโชกทรัพย์) ความผิดเกี่ยวกับเพศ (ข่มขืน คุกคามทางเพศ) ความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย (ยาเสพติด การพนัน อาวุธปืน วัตถุระเบิด ลักเรือเข้าเมือง) และความผิดพิเศษ (ค่านิยม บุกรุกป่าสงวนแห่งชาติ/อุทยานแห่งชาติ ลักลอบนำเข้าสินค้าหนีภาษี)

ตัวอย่างจังหวัดที่มีบริบทของความเป็นชุมชนชายแดน ได้แก่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดตาก จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดหนองคาย จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดตราด จังหวัดสระแก้ว จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดสงขลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส เป็นต้น

5.5.3 ความสอดคล้องกับแนวทางการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ

จากบริบทของชุมชนชายแดนดังกล่าว มีความสอดคล้องกับกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพในด้าน

- การป้องกันอาชญากรรมโดยการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสจะกระทำความผิด หมายถึง การเฝ้าระวังกลุ่มบุคคล ซึ่งได้แก่ ผู้ติดยาเสพติด ผู้ไม่มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง ผู้ประพฤตินในลักษณะอันธพาล คนวิกลจริต เด็กและเยาวชนทั้งในและนอกระบบการศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยง ซึ่งถือเป็นกลุ่มเสี่ยงที่อาจจะกระทำความผิดได้
- การป้องกันอาชญากรรมโดยการลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ หมายถึง การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ได้รู้จักการป้องกันและระวังภัยด้วยตนเอง รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ถึงรูปแบบวิธีการของภัยอาชญากรรม แนวทางป้องกันเพื่อระมัดระวังภัยอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้น โดยเน้นการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรมหรือไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม
- การป้องกันอาชญากรรมด้วยการป้องกันการกระทำผิดซ้ำหมายถึง การป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดที่อยู่ระหว่างการแก้ไขฟื้นฟูในชุมชน และผู้พ้นโทษทุกกลุ่ม (ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด ผู้พ้นโทษจำคุก ผู้พ้นการคุมความประพฤติ ผู้ผ่านการฟื้นฟู เด็กและเยาวชนที่พ้นการฝึกอบรม) กลับมากระทำความผิดซ้ำอีกหลังจากพ้นโทษ

5.5.4 กิจกรรม/โครงการที่เหมาะสมในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมในบริบทชุมชนชายแดน

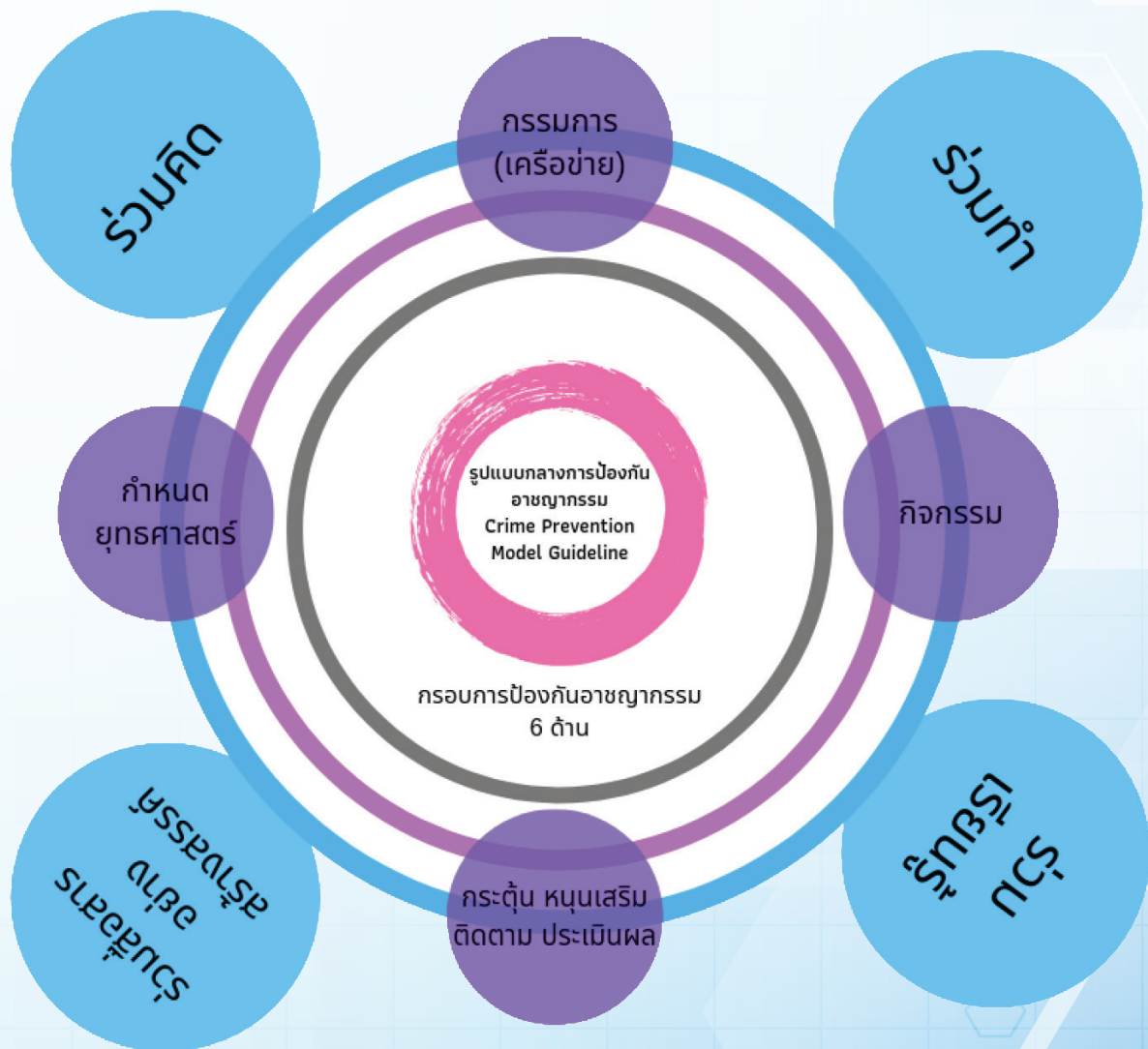
ทางผู้จัดทำได้สกัดข้อเสนอโครงการ/กิจกรรมที่เหมาะสมในการป้องกันอาชญากรรมโดยมีตัวอย่างแบบฟอร์มแผนปฏิบัติการและตัวอย่างกิจกรรมซึ่งผู้สนใจสามารถนำไปต่อยอดและพัฒนาเป็นแผนป้องกันอาชญากรรมโดยได้จัดหมวดหมู่ตามบริบทของชุมชนชายแดน เป็นชุดกิจกรรมที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนปฏิบัติการการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ได้ ดังนี้

กิจกรรม/โครงการ	กรอบป้องกัน
เยาวชนพันธุ์จิตป้องกันภัยชุมชน	ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ/การมีส่วนร่วมของประชาชน
เครือข่ายป้องกันอาชญากรรม	ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ/เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำความผิด
พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม	การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

รูปแบบกลางในการขับเคลื่อนการป้องกันอาชญากรรมตามกรอบการป้องกันอาชญากรรม 6 ด้าน

รูปแบบการป้องกันอาชญากรรมตามกรอบการป้องกันอาชญากรรม 6 ด้าน ที่ผ่านกระบวนการจัดเวทีระดมความคิดเห็นของภาคีเครือข่ายคนทำงาน และประชาชนในพื้นที่ 6 จังหวัด จะเห็นได้ว่าในแต่ละรูปแบบนั้นสะท้อนถึงเอกลักษณ์ของพื้นที่ เพื่อแสดงถึงความเป็นเจ้าของและเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความตระหนักร่วมเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมภายในจังหวัดอย่างจริงจัง ภายใต้กลไกที่ถูกออกแบบร่วมกันเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ไม่ว่าจะเป็นชุมชนที่มีลักษณะเป็นชุมชนเมือง ชุมชนอุตสาหกรรม ชุมชนเกษตรกรรม ชุมชนชาติพันธุ์ ชุมชนที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ หรือแม้กระทั่งชุมชนชายแดน ในรูปแบบที่แต่ละจังหวัดได้ออกแบบให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่นั้นเพื่อตอบสนองการแก้ไขปัญหาตามบริบทและสถานการณ์ของพื้นที่นั้นๆ

ในการพัฒนารูปแบบกลางในการขับเคลื่อนการป้องกันอาชญากรรมตามกรอบการป้องกันอาชญากรรม 6 ด้าน ได้ออกแบบโดยดึงเอาจุดร่วม จุดเน้นที่มีความสำคัญเพื่อเป็นองค์ประกอบหลักในการเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการป้องกันอาชญากรรมให้แก่พื้นที่ที่มีความสนใจโดยสามารถนำเอารูปแบบดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่หรือจังหวัด ดังนี้

รูปแบบการป้องกันอาชญากรรม 6 ด้าน ประกอบไปด้วยกลไกภาคีเครือข่ายการขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันอาชญากรรม 7 องค์กรหลัก ได้แก่

1. ภาครัฐ
2. ภาคเอกชน
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. ภาควิชาการ
5. ภาคประชาชน
6. องค์กรสื่อ
7. อื่นๆ

ซึ่งภาคีเครือข่ายจะทำงานร่วมกันในรูปแบบของคณะกรรมการ, การสร้างสรรค์กิจกรรม, การกำหนดแผนยุทธศาสตร์ และ การกระตุ้น หนุนเสริม ติดตามและประเมินผล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

คณะกรรมการ หมายถึง เครือข่ายการทำงานร่วมกันขององค์กรภาคี เพื่อขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันอาชญากรรม ซึ่งเกิดจากการบูรณาการหลายภาคส่วนเพื่อร่วมกันเป็นคณะกรรมการดำเนินงานหลัก ประกอบไปด้วย ภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาควิชาการ ภาคประชาชน องค์กรสื่อ และอื่นๆ เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ทิศทาง นโยบาย เป้าหมายและภารกิจของการป้องกันอาชญากรรม รวมทั้งมีการติดตามดูแลให้มีการนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ ให้มีความสอดคล้องกับนโยบาย กฎระเบียบ กฎหมายและข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับชุมชน และระดับจังหวัด

การกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงาน หมายถึง การกำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานร่วมกันของภาคีเครือข่าย ในการป้องกันอาชญากรรม และกำหนดแผนปฏิบัติการเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องเกิดจากความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

กิจกรรม หมายถึง กิจกรรมที่เกิดขึ้นจากการบูรณาการของทุกภาคส่วนประกอบด้วย การสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันอาชญากรรม การศึกษาวิจัยเพื่อกำหนดรูปแบบการป้องกันอาชญากรรมที่มีความเหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ การขับเคลื่อนจากนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม การรณรงค์ให้ความรู้กับประชาชน การสื่อสารสาธารณะ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการป้องกันอาชญากรรม เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเกิดจากความต้องการของแต่ละพื้นที่เพื่อตอบสนองต่อการแก้ไขและป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น

การกระตุ้น หนุนเสริม ติดตาม และประเมินผล หมายถึง การกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมให้เกิดความตื่นตัวในการปฏิบัติหน้าที่ และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการ การรณรงค์ เป็นต้น อีกทั้งการสนับสนุนการปฏิบัติงานของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ด้านองค์ความรู้และด้านทักษะในการป้องกันอาชญากรรม พร้อมทั้งติดตาม และประเมินผลกิจกรรมที่เกิดขึ้น

ซึ่งการปฏิบัติงานของทุกภาคีเครือข่ายจะเกิดขึ้นแบบบูรณาการภายใต้แนวคิด “**ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมเรียนรู้ ร่วมสื่อสารอย่างสร้างสรรค์**” โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นการจัดตั้งคณะทำงานในรูปแบบคณะกรรมการ เพื่อเป็นคณะกรรมการขับเคลื่อนการทำงานหลัก ขั้นการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการดำเนินกิจกรรมตามแผนงาน การกระตุ้น หนุนเสริม ติดตาม และการประเมินผลการทำงานของกิจกรรมที่เกิดขึ้น

แผนปฏิบัติการ (Action Plan on Crime Prevention) และข้อเสนอโครงการ/ กิจกรรมที่เหมาะสมในการป้องกันอาชญากรรม

จากบทเรียนการดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนการป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ (6 พื้นที่) ได้แก่

- 1) จังหวัดสมุทรปราการ
- 2) จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- 3) จังหวัดขอนแก่น
- 4) จังหวัดเชียงใหม่
- 5) จังหวัดระยอง

6) จังหวัดอุบลราชธานี ตามกรอบการป้องกันอาชญากรรม 6 ด้าน ได้เกิดรูปแบบการป้องกันอาชญากรรม (Crime Prevention Model) และรูปแบบกลางในการป้องกันอาชญากรรม (Crime Prevention Model Guideline)

ทางคณะผู้จัดทำได้สกัดข้อเสนอโครงการ/กิจกรรมที่เหมาะสมในการป้องกันอาชญากรรมโดยมีตัวอย่างแบบฟอร์มแผนปฏิบัติการและตัวอย่างกิจกรรมซึ่งผู้สนใจสามารถนำไปต่อยอดและพัฒนาเป็นแผนป้องกันอาชญากรรม โดยได้จัดหมวดหมู่ตามบริบทของชุมชนทั้งชุมชนเมือง ชุมชนอุตสาหกรรม ชุมชนเกษตรกรรม ชุมชนท่องเที่ยว และชุมชนชายแดน เป็นชุดกิจกรรมที่สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนปฏิบัติการการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ได้

กิจกรรมที่ :

เป้าหมาย :

สอดคล้องกับแนวทางป้องกันอาชญากรรม

สภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชน ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

ฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำผิด ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	กลุ่มเป้าหมาย	งบประมาณ	ผลผลิต	ผลลัพธ์

ตัวอย่างแบบฟอร์มแผนปฏิบัติการ(Action plan) การขับเคลื่อนการป้องกันอาชญากรรม 6 ด้าน ในระดับพื้นที่

กิจกรรมที่ 1 : ชุมชนร่วมใจพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้เป็นพื้นที่สร้างสรรค์

เป้าหมาย : สร้างสภาพแวดล้อมชุมชนโดยการลดพื้นที่เสี่ยงในชุมชน

สอดคล้องกับแนวทางป้องกันอาชญากรรม

สภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชน ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

ฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำผิด ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	กลุ่มเป้าหมาย	งบประมาณ	ผลผลิต	ผลลัพธ์
1.เพื่อปรับปรุงพื้นที่เสี่ยงที่อาจจะก่อให้เกิดอาชญากรรมในชุมชน	1.สำรวจพื้นที่เสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอาชญากรรมในชุมชน อาทิ ชุมชน บ้านร้าง สถานที่ รกร้าง บริเวณโดยรอบชุมชน เป็นต้น	3 ครั้ง/ปี	-แกนนำชุมชน -อาสาสมัคร -ชุมชนคนในชุมชน -เยาวชนในชุมชน	30,000 บาท	จำนวนพื้นที่เสี่ยงในชุมชนลดลง	สมาชิกในชุมชนร่วมมือกันทำให้ชุมชนเกิดความปลอดภัยมากขึ้น
2.เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างคนในชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม	2.วางแผนการดำเนินกิจกรรมร่วมกันในการปรับปรุงพื้นที่เสี่ยงดังกล่าว 3.การทำประชาคมชี้แจงการดำเนินงานให้คนในชุมชนได้ทราบรายละเอียดการดำเนินกิจกรรม 4.การดำเนินการปรับปรุงพื้นที่เสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอาชญากรรม ในชุมชน อาทิ ทำความสะอาด ปรับภูมิทัศน์ พัฒนาพื้นที่เสี่ยง ให้เป็นพื้นที่สร้างสรรค์ เป็นต้น 5.สรุปผลการดำเนินกิจกรรม					

กิจกรรมที่ 2 : แผนที่อาชญากรรม (Crime Map)

เป้าหมาย : มีแผนที่อาชญากรรมในชุมชนที่สามารถระบุพื้นที่เสี่ยงในการเกิดอาชญากรรมได้

สอดคล้องกับแนวทางป้องกันอาชญากรรม

- สภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชน ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ
 เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำผิด ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	กลุ่มเป้าหมาย	งบประมาณ	ผลผลิต	ผลลัพธ์
1. เพื่อระบุสถานที่ที่เกิดอาชญากรรมในพื้นที่บ่อยครั้ง 2. เพื่อให้คนในชุมชนรู้จุดเสี่ยงในชุมชนที่เกิดอาชญากรรมบ่อยครั้ง และสามารถป้องกันตนเองได้	1. ออกแบบกระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นที่เสี่ยงในการเกิดอาชญากรรมในชุมชน อาทิ วิธีการเก็บข้อมูล (รูปแบบการเกิดอาชญากรรมช่วงเวลาในการเกิดอาชญากรรม ลักษณะของผู้กระทำผิด ลักษณะของผู้เสียหาย) คนที่ดำเนินการเก็บข้อมูล (เจ้าหน้าที่ศูนย์ยุติธรรมชุมชน อสค. อสม. แกนนำชุมชน เยาวชน) 2. ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยจัดทำแผนที่ของชุมชน/หมู่บ้าน พร้อมปักหมุดพื้นที่เสี่ยงในการเกิดอาชญากรรม ลงบนแผนที่ดังกล่าว 3. ผู้นำชุมชน/ผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย จัดประชาคมชุมชน เพื่อนำเสนอข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นของคนในชุมชน 4. คนในชุมชนนำข้อมูลไปใช้ในการเฝ้าระวังภัยที่จะเกิดกับคนในชุมชน / ผู้นำชุมชน นำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาโครงการเพื่อป้องกันอาชญากรรมในชุมชนต่อไป	2 เดือน	-เจ้าหน้าที่ศูนย์ยุติธรรมชุมชน -อสค. อสม. -แกนนำชุมชน -เยาวชน	20,000 บาท	มีแผนที่อาชญากรรมในชุมชนที่สามารถระบุพื้นที่เสี่ยงในการเกิดอาชญากรรมได้	คนในชุมชนสามารถป้องกันตนเองไม่ให้ ตกเป็นเหยื่อและ สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาโครงการเพื่อป้องกันอาชญากรรมในชุมชน

กิจกรรมที่ 3 : ฐานข้อมูลอาชญากรรมออนไลน์

เป้าหมาย : เกิดฐานข้อมูลอาชญากรรมในรูปแบบออนไลน์

สอดคล้องกับแนวทางป้องกันอาชญากรรม

- สภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชน ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ
 เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำผิด ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	กลุ่มเป้าหมาย	งบประมาณ	ผลผลิต	ผลลัพธ์
1. เพื่อให้เกิดระบบฐานข้อมูลในรูปแบบออนไลน์	1.สำนักงานยุติธรรมจังหวัดพัฒนาเครื่องมือและระบบการจัดเก็บข้อมูลอาชญากรรมในรูปแบบออนไลน์ 2.อาสาสมัครยุติธรรมชุมชนจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์อาชญากรรมในพื้นที่ปัญหาอาชญากรรมพื้นที่ที่เกิดอาชญากรรม 3.สำนักงานยุติธรรมจังหวัดนำเสนอข้อมูลต่อคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมเพื่อเป็นกรอบนโยบายในการขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่	1 ปี	-ประชาชนทั่วไป	50,000 บาท	มีระบบฐานข้อมูลออนไลน์	ประชาชนมีความรู้เรื่องอาชญากรรมเท่าทัน อาชญากรรม

กิจกรรมที่ 4 : พื้นที่ปลอดภัยไร้อาชญากรรม

เป้าหมาย : ลดปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่

สอดคล้องกับแนวทางป้องกันอาชญากรรม

- สภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชน ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ
 เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำผิด ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	กลุ่มเป้าหมาย	งบประมาณ	ผลผลิต	ผลลัพธ์
1.เพื่อลดปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ 2. เพื่อลดพื้นที่เสี่ยงเพิ่มพื้นที่ปลอดภัย	1.สำรวจและวิเคราะห์สภาพพื้นที่เพื่อกำหนดจุดที่เหมาะสมในการติดตั้ง โครงข่ายกล้อง CCTV ให้เห็นจุดเชื่อมโยงของภาพ 2.ดำเนินการติดตั้งกล้อง CCTV 3.ทดสอบระบบการใช้งานกล้อง CCTV 4.ประเมินประสิทธิภาพของโครงข่ายกล้อง	1 ปี	-องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น -ศูนย์ยุติธรรมชุมชน -สำนักงานยุติธรรมจังหวัด	100,000 บาท	ระบบโครงข่ายกล้อง CCTV ในพื้นที่	ปัญหาอาชญากรรมลดลง

กิจกรรมที่ 5 : พื้นที่สร้างสรรค์พลังชุมชน

เป้าหมาย : คนในชุมชนมีพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนปัญหาและหาแนวทางการป้องกันร่วมกัน

สอดคล้องกับแนวทางป้องกันอาชญากรรม

- สภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชน ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ
 เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำผิด ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	กลุ่มเป้าหมาย	งบประมาณ	ผลผลิต	ผลลัพธ์
1. เพื่อสร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยนข้อมูลของคนในชุมชน	1. ประชุมหารือเพื่อกำหนดรูปแบบการดำเนินกิจกรรม (กำหนดหัวข้อและประเด็นในการแลกเปลี่ยน กำหนดแลกเปลี่ยน กำหนดลักษณะของกิจกรรม กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วม ตารางเวลาของกิจกรรม)	3 ครั้ง/ ปี	- แกนนำชุมชน - อาสาสมัครชุมชน คนในชุมชน - เยาวชนในชุมชน	10,000 บาท	สภาพปัญหาอาชญากรรม แนวทางการป้องกันจากการมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นของคนในชุมชน	ชุมชนมีความปลอดภัยจากปัญหาอาชญากรรม
2. เพื่อให้มีแนวทางการป้องกัน การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม และการกระทำผิดของคนในชุมชน	2. ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรม 3. ดำเนินกิจกรรมตามที่ได้กำหนดไว้ 4. ประเมินผลการทำกิจกรรม					

กิจกรรมที่ 6 : เครือข่ายป้องกันอาชญากรรม

เป้าหมาย : สร้างเครือข่ายป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่

สอดคล้องกับแนวทางป้องกันอาชญากรรม

- สภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชน ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ
 เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำผิด ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	กลุ่มเป้าหมาย	งบประมาณ	ผลผลิต	ผลลัพธ์
1. เพื่อสร้างเครือข่าย การป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่	1. เชิญหน่วยงานเกี่ยวข้อง ในการป้องกันอาชญากรรม มาประชุมหารือแนวทางการป้องกันอาชญากรรมแบบบูรณาการ	1 ปี	- สำนักงานยุติธรรม จังหวัด - ศูนย์ยุติธรรมชุมชน - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น - สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัด - หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม - ตำรวจ	10,000 บาท	มีข้อมูลในการดำเนินการ ด้านการป้องกันอาชญากรรมและมีการบูรณาการงานด้านการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่	สามารถป้องกันกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสการกระทำผิดและป้องกันการกระทำผิดซ้ำได้
2. เพื่อส่งเสริม การบูรณาการ ในการป้องกันอาชญากรรม	2. ดำเนินการขับเคลื่อนแนวทางการป้องกันอาชญากรรมที่กำหนดร่วมกัน 3. ติดตามและประเมินผลการดำเนินการ					

กิจกรรมที่ 7 : ชุมชนจัดการตัวเองด้านการปลอดอาชญากรรม

เป้าหมาย : มีเมืองจัดการตนเองด้านการปลอดอาชญากรรม

สอดคล้องกับแนวทางป้องกันอาชญากรรม

- สภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชน ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ
 เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำผิด ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	กลุ่มเป้าหมาย	งบประมาณ	ผลผลิต	ผลลัพธ์
1. เพื่อสร้างเมืองจัดการตัวเองด้านการป้องกันอาชญากรรม	1.ประชาคมชี้แจงเรื่องชุมชนจัดการตัวเองและแต่งตั้งคณะกรรมการชุมชนในรูปแบบหน่วยปกครองหมู่บ้าน	7 เดือน	-คนในชุมชน -ผู้นำชุมชน	10,000 บาท	คณะทำงานป้องกันอาชญากรรมในชุมชน	ชุมชนมีแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมที่เป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม	2.คณะกรรมการชุมชนจัดทำแผนการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน โดยมีเครือข่ายด้านการป้องกันอาชญากรรมร่วมทำแผน เช่น ยุติธรรมชุมชน ตำรวจ ฯลฯ 3.ดำเนินงานตามแผนป้องกันอาชญากรรม 4.ประเมินผลเพื่อพัฒนาต่อไป					

กิจกรรมที่ 8 : เยาวชนพันธุ์จิตป้องกันภัยชุมชน

เป้าหมาย : มีแกนนำเยาวชนป้องกันอาชญากรรม

สอดคล้องกับแนวทางป้องกันอาชญากรรม

- สภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชน ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ
 เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำผิด ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	กลุ่มเป้าหมาย	งบประมาณ	ผลผลิต	ผลลัพธ์
1. เพื่อสร้างเครือข่ายการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่	1.สำรวจพื้นที่ชุมชนหาจุดเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม	1 ปี	-เด็กและเยาวชนในชุมชน	20,000 บาท	แกนนำเยาวชนป้องกันอาชญากรรม	ชุมชนมีความปลอดภัยด้านการปลอดอาชญากรรม
2. เพื่อส่งเสริมการบูรณาการในการป้องกันอาชญากรรม	2.จัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายเยาวชนเพื่อหาแกนนำในการดำเนินงาน 3.อบรมพัฒนาแกนนำให้มีความรู้เรื่องการป้องกันอาชญากรรม 4.แกนนำเยาวชนดำเนินกิจกรรมในพื้นที่เพื่อป้องกันปัญหาอาชญากรรมในชุมชน 5.ประเมินผล					

กิจกรรมที่ 9 : โอบกอดคนดีคืนสู่ชุมชน

เป้าหมาย : ลดโอกาสการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษในชุมชน

สอดคล้องกับแนวทางป้องกันอาชญากรรม

- สภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชน ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ
 เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำผิด ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	กลุ่มเป้าหมาย	งบประมาณ	ผลผลิต	ผลลัพธ์
1. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้กระทำผิดที่พ้นโทษร่วมกิจกรรมในชุมชน	1.สร้างความเข้าใจให้กับคนในชุมชนเรื่องการให้โอกาสผู้กระทำผิดที่พ้นโทษออกมา 2.สร้างกิจกรรม	1เดือน	-ผู้พ้นโทษ/ คนในชุมชน	10,000 บาท	ผู้พ้นโทษมีกำลังใจในการใช้ชีวิตอยู่ในชุมชน	สมาชิกในชุมชนให้การยอมรับและให้โอกาสในการใช้ชีวิตร่วมกับชุมชนของผู้เคยกระทำ ความผิด
2. เพื่อให้กำลังใจแก่กลุ่มผู้พ้นโทษที่กำลังพยายามปรับตัวเข้าอยู่ในสังคม	สานสัมพันธ์ระหว่างผู้พ้นโทษกับคนในชุมชน 3.ประเมินกิจกรรม					

กิจกรรมที่ 10 : พัฒนาทักษะอาชีพ

เป้าหมาย : สร้างอาชีพสำหรับผู้เคยกระทำผิด

สอดคล้องกับแนวทางป้องกันอาชญากรรม

- สภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชน ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ
 เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำผิด ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	กลุ่มเป้าหมาย	งบประมาณ	ผลผลิต	ผลลัพธ์
1. เพื่อให้ผู้พ้นโทษออกมาได้มีอาชีพในการหารายได้เลี้ยงดูตัวเอง	1.จัดอบรมอาชีพให้ผู้พ้นโทษตามความต้องการ 2.จัดหางานให้ผู้พ้นโทษ 3.ติดตามประเมินผล	6 เดือน	-ผู้พ้นโทษ	10,000 บาท	ผู้พ้นโทษมีความรู้และทักษะในการทำงาน	ผู้พ้นโทษมีงานทำที่มั่นคง

กิจกรรมที่ 11 : ผู้รักสานสายใยครอบครัว

เป้าหมาย : สร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว

สอดคล้องกับแนวทางป้องกันอาชญากรรม

สภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชน ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำผิด ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	กลุ่มเป้าหมาย	งบประมาณ	ผลผลิต	ผลลัพธ์
1. เพื่อส่งเสริมการสร้าง ความสัมพันธ์ ในครอบครัว 2. เพื่อสร้างความ เข้าใจของคน ในครอบครัว ในการอยู่ร่วมกัน	1. สร้างความเข้าใจระหว่าง ครอบครัวกับผู้กระทำผิด 2. สร้างกิจกรรมที่สามารถ ทำร่วมกันของสมาชิก ในครอบครัว 3. จัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครอบครัว ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น ทำอาหารร่วมกัน	3 เดือน	- ครอบครัว ผู้กระทำผิด	10,000 บาท	ครอบครัวและผู้พันโทษ มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และกัน ครอบครัวอบอุ่น สอดคล้องดูแลและปรับ พฤติกรรมเสี่ยง	คนในครอบครัว และชุมชน มีความเข้าใจ และให้โอกาส

กิจกรรมที่ 12 : สื่อประชาสัมพันธ์ป้องกันการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

เป้าหมาย : ธารงคใ้ควมรู้ในเรื่งการป้องกันอาชญากรรม

สอดคล้องกับแนวทางป้องกันอาชญากรรม

สภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชน ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำผิด ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	กลุ่มเป้าหมาย	งบประมาณ	ผลผลิต	ผลลัพธ์
1. เพื่อทำสื่อ ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ป้องกัน การตกเป็นเหยื่อ อาชญากรรม	1. สร้างสื่อประชาสัมพันธ์ รณรงค์ป้องกัน อาชญากรรม 2. นำสื่อเผยแพร่ 3. ประเมินผล	3 เดือน	- คนในชุมชน	30,000 บาท	ผู้ที่รับชมสื่อ ประชาสัมพันธ์ ตระหนักถึงปัญหา อาชญากรรมที่อาจ จะก่อให้เกิด กับตัวเอง	ชุมชน สังคม ช่วย กันประชาสัมพันธ์ สื่อ มีความรู้ ความเข้าใจ การป้องกัน อาชญากรรม

กิจกรรมที่ 13 : พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม

เป้าหมาย : สร้างบุคลากรคุณภาพในการป้องกันอาชญากรรม

สอดคล้องกับแนวทางป้องกันอาชญากรรม

สภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชน ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำผิด ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร

วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	กลุ่มเป้าหมาย	งบประมาณ	ผลผลิต	ผลลัพธ์
1. เพื่อส่งเสริมและ พัฒนาบุคลากร ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กับการป้องกัน อาชญากรรม	1.อบรมพัฒนาศักยภาพ บุคลากรที่มีส่วน เกี่ยวข้องกับการ ป้องกันอาชญากรรม 2. ติดตามข้อมูลด้านการ ป้องกันอาชญากรรม ที่ทันกับเหตุการณ์ ยุคปัจจุบัน 3. หนุนเสริมบุคลากรใน การป้องกันอาชญากรรม	3 เดือน	- เครือข่ายป้องกัน อาชญากรรม	10,000 บาท	บุคลากรที่มีความรู้ ด้านการป้องกัน อาชญากรรม	บุคลากรเกิดการ พัฒนาความรู้ ของที่เกี่ยวข้อง กับการป้องกัน อาชญากรรมที่ทัน ต่อสถานการณ์

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนกรอบแนวทาง การป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ

1. การพัฒนารูปแบบการป้องกันอาชญากรรมให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่นั้นเป็นประโยชน์และมีความน่าสนใจเป็นอย่างมากเนื่องจากการพัฒนาที่เกิดจากการรับฟังบริบท สถานการณ์จริงในพื้นที่และออกแบบกิจกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ปัญหาอย่างตรงจุด จึงอยากให้มีการขยายผลการพัฒนารูปแบบในลักษณะนี้ไปยังพื้นที่อื่นๆเพื่อเกิดรูปแบบการป้องกันอาชญากรรมในแต่ละจังหวัด
2. จังหวัดควรมีการวิเคราะห์สถานการณ์บริบทที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาอาชญากรรม และนำเอารูปแบบการป้องกันอาชญากรรมที่แต่ละจังหวัดออกแบบนั้นมาพัฒนาเป็นแผนการดำเนินงานป้องกันอาชญากรรมระดับจังหวัดและนำไปสู่การขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรมของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมระดับจังหวัด (กพยจ.)
3. รูปแบบกลางสามารถใช้เป็นแนวทางให้แต่ละจังหวัดนำไปพัฒนาเป็นรูปแบบของตนเองหรือนำเอารูปแบบกลางไปต่อยอดพัฒนาเป็นแผนการป้องกันอาชญากรรมในระดับจังหวัดต่อไปได้
4. สำนักงานกิจการยุติธรรมควรเป็นเจ้าภาพในการขับเคลื่อนกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรมตามรูปแบบที่แต่ละจังหวัดได้ออกแบบโดยในการนี้ควรเป็นการร่วมมือกับทางจังหวัด
5. กพยจ.ควรนำเอารูปแบบการป้องกันอาชญากรรมไปพัฒนาเป็นแผนปฏิบัติการป้องกันอาชญากรรม เพื่อให้การขับเคลื่อนการป้องกันอาชญากรรม 6 ด้านตามมติคณะรัฐมนตรีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
6. พื้นที่ที่มีความสนใจในการพัฒนารูปแบบการป้องกันอาชญากรรมสามารถนำเอากระบวนการ ชุดคำถาม ไปใช้ในการพัฒนาเพื่อให้เกิดรูปแบบที่เหมาะสมกับพื้นที่ตนเองได้
7. ควรมีการพัฒนาบุคลากรด้านการป้องกันอาชญากรรมทั้งการให้ความรู้ ด้านอาชญาวิทยา การป้องกันอาชญากรรม การจัดทำแผนที่อาชญากรรม แก่เจ้าหน้าที่รัฐทั้งในระดับบริหาร และระดับปฏิบัติการ
8. ยุติธรรมจังหวัดจะต้องสามารถถ่ายทอดแนวทางตามกรอบการป้องกันอาชญากรรมและเป็นศูนย์กลางในการให้ข้อมูลและสื่อสารองค์ความรู้ด้านการป้องกันอาชญากรรมแก่ประชาชนในพื้นที่ซึ่งอาจจะมีการสื่อสารผ่านกลไกอาสาสมัครยุติธรรมตำบล
9. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีบทบาทสำคัญในการจัดทำแผนการป้องกันอาชญากรรมระดับตำบล โดยความร่วมมือกันของคนในตำบลผ่านเวทีประชาคมเพื่อให้กลไกการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
10. ควรมีหลักสูตรในการป้องกันอาชญากรรมแก่กพยจ. เจ้าหน้าที่ของรัฐ หน่วยงานภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและอาสาสมัครยุติธรรม เช่น หลักสูตรการจัดทำแผนที่อาชญากรรม หลักสูตรการสื่อสารณรงค์ หลักสูตรบทบาทท้องถิ่นในการป้องกันอาชญากรรม เป็นต้น

เอกสาร อ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

C. Ray Jeffery (๑97๑). Crime Prevention Through Environmental Design

Boyle, Patrick G. (๑98๑). Planning better programs. New York :Mc Graw-Hill.

Tappan, Paul J. (๑96๐). Psychology of Crime Problem. New York :The Macmilan Company

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (๒55๑). **อาชญากรรมพื้นฐานกับกระบวนการยุติธรรม**. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริม

เอกสารวิชาการสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (๒5๓๑). **อาชญากรรมพื้นฐานกับกระบวนการยุติธรรม : ปัญหาและ**

อุปสรรคและแนวทางควบคุม. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดการพิมพ์พระนคร

ไทพีศรีนิวติภักดีกุล. (๒5๔8). **แต่ความยุติธรรมซึ่งไม่มีในโลก**. เชียงใหม่ : โครงการตำราคณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ปราโมทย์ จันท. (๒558). **แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในเขตพื้นที่สถานีตำรวจนครบาล**

บางโพธิ์พวง. หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต

สถาบันอาชญาวิทยา และการบริหารงานยุติธรรม วิทยาลัยรัฐกิจพัฒนากร สุรนารถ. (๒55๑). **มาตรการป้องกันอาชญากรรมบนสะพานลอยในกรุงเทพมหานคร**.

(วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารงานยุติธรรม, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)

อรัญ สุวรรณบุบผา. (๒5๑8). **หลักอาชญาวิทยา**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช,

อัญญา ชูบำรุง. (๒5๓๒). **อาชญาวิทยาและอาชญากรรม**. ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ สถานที่พิมพ์ : กรุงเทพฯ.

